

36-ASIS TARPTAUTINIS AKTUALIOS MUZIKOS FESTIVALIS
36TH INTERNATIONAL CONTEMPORARY MUSIC FESTIVAL

S P A L I O
OCTOBER

16 — 7
VILNIUS

LAPKRIČIO
NOVEMBER

36-ASIS TARPTAUTINIS AKTUALIOS MUZIKOS FESTIVALIS
36TH INTERNATIONAL CONTEMPORARY MUSIC FESTIVAL

GAIDA 2026

SPALIO
OCTOBER

16 — 7

LAPKRIČIO
NOVEMBER

VILNIUS

VLN | NAUJOS TENDENCIJOS | IŠTAKOS | IR KITA
VLN | NEW TRENDS | ORIGINS | AND MORE

VLN: VIOLIN → VILNIUS

Pasaulinio garso smuiko virtuozai Vilniuje
World-renowned violin virtuosos in Vilnius

IN FOCUS IR SPECIALIAI PAŽYMICI KOMPOZITORIAI:

COMPOSERS IN FOCUS & SPECIALLY MARKED:

Brett Dean, Steve Reich (90), Ondřej Adámek, Kristis Auznieks, Mirela Ivičević,
Lisa Streich, Jörg Widmann, Osvaldas Balakauskas (A+A), Kristupas Bubnelis,
Vytautas Germanavičius, Justė Janulytė, Vytautas V. Jurgutis (50),
Algirdas Martinaitis, Onutė Narbutaitė (70)

Bilietus platina | Tickets:

kakava.lt

bilietai.lt
PLG

- 12 Spalis 16, penktadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
LNSO koncerte – smuiko virtuozas ILYA GRINGOLTS
 LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
 Solistai: ILYA GRINGOLTS (smuikas, Šveicarija), trio „FortVio“: INGRIDA RUPAITĖ (smuikas), POVILAS JACUNSKAS (violončelė), INDRE BAIKŠTYTĖ (fortepijonas)
 Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS
 Programoje: Brett Dean, Kristupas Bubnelis, Kristis Auznieks, John Adams
- 18 Spalis 17, šeštadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
Pirmą kartą Lietuvoje – „garso architektais“ vadinamų atlikėjų duetas GRANDBROTHERS
 EROL SARP (fortepijonas), LUKAS VOGEL (gyvoji elektronika)
- 20 Spalis 18, sekmadienis, 19:00, LVSO koncertų salė**
ARVO PÄRT. Greatest Works
Jžymaus kompozitoriaus bene svarbiausi kūriniai viename koncerte
 Vilniaus miesto ansamblis NIKO su orkestru. Vadovas ir dirigentas GEDIMINAS GELGOTAS
- 26 Spalis 22, ketvirtadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
LKO koncerte – pasaulinio garso smuikininkė LEILA JOSEFOWICZ
 LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
 Solistė LEILA JOSEFOWICZ (smuikas, Kanada, JAV). Dirigentas JONATHAN STOCKHAMMER (JAV)
 Programoje: Onutė Narbutaitė, Brett Dean, Kristupas Bubnelis, György Ligeti
- 32 Spalis 23, penktadienis, 20:00, LVSO koncertų salė**
Elektroninės muzikos ir audiovizualinio meno kūrėjas bei atlikėjas ALVA NOTO
 Su KEN NIIBORI (video, Japonija)
- 34 Spalis 24, šeštadienis, 19:00, LVSO koncertų salė**
Viename koncerte su LNSO – *Symphoniker Hamburg* vyr. dirigentas SYLVAIN CAMBRELING ir „naująja smuiko karaliene“ vadinama ELDBJØRG HEMSING
 LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
 Solistė ELDBJØRG HEMSING (smuikas, Norvegija). Dirigentas SYLVAIN CAMBRELING (Prancūzija)
 Programoje: Jörg Widmann, Justė Janulytė, Osvaldas Balakauskas, Tan Dun
- 40 Spalis 25, sekmadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
Pirmą kartą Lietuvoje – CELLO OCTET AMSTERDAM
 CELLO OCTET AMSTERDAM (Nyderlandai): Claire Bleumer, Esther Torrensa, Geneviève Verhage, Rares Mihailescu, René Van Munster, Sanne Bijker, Sanne Van Der Horst
 Programoje: Ryuichi Sakamoto, Kinan Azmeh, Jesse Broekman
- 44 Spalis 27, antradienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
STEVE REICH 90 | Koncertas jžymaus kompozitoriaus jubiliejui
 Žymiausi Latvijos ir Lietuvos perkusininkai bei pripažinti pianistai:
 GUNTARS FREIBERGS, EDGARS ZAURS, PAVEL GIUNTER, SIGITAS GAILIUS (mušamieji), RIHARDS PLEŠANOVŠ, PAULIUS ANDERSSON (fortepijonai)
- 50 Spalis 28, trečiadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
Philipo Glasso jubiliejui artėjant – žymios pianistės MAKI NAMEKAWA rečitalis
 MAKI NAMEKAWA (fortepijonas, Japonija, Austrija)
 Programoje: Keith Jarrett, Philip Glass
- 54 Spalis 29, ketvirtadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
LKO koncerte – garsioji smuiko virtuozė AKIKO SUWANAI
 LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
 Solistė AKIKO SUWANAI (smuikas, Japonija). Dirigentas GEDIMINAS GELGOTAS
 Programoje: Vytautas Germanavičius, Toru Takemitsu, Arvo Pärt, Steve Reich
- 58 Lapkričio 5, ketvirtadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
Vienas geriausių pasaulio kvartetų QUATUOR DIOTIMA
 QUATUOR DIOTIMA (Prancūzija): Yunpeng Zhao (I smuikas), Léo Marillier (II smuikas), Franck Chevalier (altas), Alexis Descharmes (violončelė). Dalyvauja BRETT DEAN (altas)
 Programoje: Ondřej Adámek, Brett Dean, Vytautas V. Jurgutis, Steve Reich
- 62 Lapkričio 6, penktadienis, 19:00, LVSO koncertų salė**
LVSO koncerte – pasaulinio garso akordeono virtuozė KSENIJA SIDOROVA
 LIETUVOS VALSTYBINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
 Solistė KSENIJA SIDOROVA (akordeonas, Latvija). Dirigentas BRETT DEAN (Australija)
 Programoje: Brett Dean, Jurgis Juozapaitis, Lisa Streich, Fazil Say
- 68 Lapkričio 7, šeštadienis, 19:00, Lietuvos nacionalinė filharmonija**
LNSO koncerte – žymusis smuiko virtuozas SERGEJ KRYLOV
 LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
 Solistai: SERGEJ KRYLOV (smuikas), GUNTA GELGOTĖ, LINA DAMBRAUSKAITĖ (sopranai)
 Dirigentas ROBERTAS ŠERVENIKAS
 Programoje: Mirela Ivičević, Algirdas Martinaitis, Esa-Pekka Salonen

- 12 16 October, Friday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
LNSO concert with violin virtuoso ILYA GRINGOLTS
 LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA
 Soloists: ILYA GRINGOLTS (violin, Switzerland), trio „FortVio“: INGRIDA RUPAITĖ (violin), POVILAS JACUNSKAS (cello), INDRE BAIKŠTYTĖ (piano)
 Conductor MODESTAS PITRĖNAS
 In the program: Brett Dean, Kristupas Bubnelis, Kristis Auznieks, John Adams
- 18 17 October, Saturday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
For the first time in Lithuania – GRANDBROTHERS
 EROL SARP (piano), LUKAS VOGEL (live electronics)
- 20 18 October, Sunday, 7 PM, LVSO Concert Hall**
ARVO PÄRT. Greatest Works
Renowned works by famous composer – in one concert
 Vilnius City Ensemble NICO with Orchestra. Artistic director and conductor GEDIMINAS GELGOTAS
- 26 22 October, Thursday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
LCO concert with world-renowned violinist LEILA JOSEFOWICZ
 LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA
 Soloist LEILA JOSEFOWICZ (violin, Canada, USA). Conductor JONATHAN STOCKHAMMER (USA)
 In the program: Onutė Narbutaitė, Brett Dean, Kristupas Bubnelis, György Ligeti
- 32 23 October, Friday, 8 PM, LVSO Concert Hall**
Electronic music and audiovisual artist ALVA NOTO
 With KEN NIIBORI (video, Japan)
- 34 24 October, Saturday, 7 PM, LVSO Concert Hall**
In the LNSO concert – chief conductor of *Symphoniker Hamburg* SYLVAIN CAMBRELING and the “new violin queen” titled ELDBJØRG HEMSING
 LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA
 Soloist ELDBJØRG HEMSING (violin, Norway). Conductor SYLVAIN CAMBRELING (France)
 In the program: Jörg Widmann, Justė Janulytė, Osvaldas Balakauskas, Tan Dun
- 40 25 October, Sunday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
For the first time in Lithuania – CELLO OCTET AMSTERDAM
 CELLO OCTET AMSTERDAM (The Netherlands): Claire Bleumer, Esther Torrenga, Geneviève Verhage, Rares Mihailescu, René Van Munster, Sanne Bijker, Sanne Van Der Horst
 In the program: Ryuichi Sakamoto, Kinan Azmeh, Jesse Broekman
- 44 27 October, Tuesday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
STEVE REICH 90 | Concert for a famous composer’s jubilee
 Leading Latvian and Lithuanian percussionists and acclaimed pianists:
 GUNTARS FREIBERGS, EDGARS ZAURS, PAVEL GIUNTER, SIGITAS GAILIUS (percussion), RIHARDS PLEŠANOVŠ, PAULIUS ANDERSSON (pianos)
- 50 28 October, Wednesday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
Approaching anniversary of Philip Glass – recital of well-known pianist MAKI NAMEKAWA
 MAKI NAMEKAWA (piano, Japan, Austria)
 In the program: Keith Jarrett, Philip Glass
- 54 29 October, Thursday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
LCO concert with the famous violin virtuoso AKIKO SUWANAI
 LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA
 Soloist AKIKO SUWANAI (violin, Japan). Conductor GEDIMINAS GELGOTAS
 In the program: Vytautas Germanavičius, Toru Takemitsu, Arvo Pärt, Steve Reich
- 58 5 November, Thursday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
One of the world’s leading string quartets QUATUOR DIOTIMA
 QUATUOR DIOTIMA (France): Yunpeng Zhao (first violin), Léo Marillier (second violin), Franck Chevalier (viola), Alexis Deschannes (cello). In participation with BRETT DEAN (viola)
 In the program: Ondřej Adámek, Brett Dean, Vytautas V. Jurgutis, Steve Reich
- 62 6 November, Friday, 7 PM, LVSO Concert Hall**
LVSO concert with the world-famous accordion virtuoso KSENIJA SIDOROVA
 LITHUANIAN STATE SYMPHONY ORCHESTRA
 Soloist KSENIJA SIDOROVA (accordion, Latvia). Conductor BRETT DEAN (Australia)
 In the program: Brett Dean, Jurgis Juozapaitis, Lisa Streich, Fazil Say
- 68 7 November, Saturday, 7 PM, National Philharmonic Hall**
LNSO concert with renowned violin virtuoso SERGEJ KRYLOV
 LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA
 Soloists: SERGEJ KRYLOV (violin), GUNTA GELGOTĖ, LINA DAMBRAUSKAITĖ (sopranos)
 Conductor ROBERTAS ŠERVENIKAS
 In the program: Mirela Ivičević, Algirdas Martinaitis, Esa-Pekka Salonen

Brett Dean

Brettas Deanas gimė ir mokėsi Australijoje, o vėliau persikėlė į Vokietiją. Keturiolika metų jis grojo Berlyno filharmonijos orkestre ir būtent tuo laikotarpiu pradėjo kurti muziką. Jo kūrybą aktyviai pristato ir atlieka daugelis žymiausių pasaulio dirigentų ir orkestrų, tarp jų – seras Simonas Rattle'as, Vladimiras Jurowskis, Simone Young, Danielis Hardingas, Andris Nelsonsas, Marin Alsop ir Sakari Oramo. Didelę Deano kūrybos dalį įkvepia literatūriniai, politiniai, aplinkosauginiai ar vizualiniai impulsai, taip pat ne vieną kūrinį inspiravo jo žmonos Heather Betts dailės kūryba. 2009 m. Deanas pelnė „Grawemeyer“ muzikos kompozicijos apdovanojimą už smuiko koncertą *The Lost Art of Letter Writing*, o 2016 m. Australijos taryba jam skyrė „Don Banks“ muzikos apdovanojimą už jo ilgalaikį ir reikšmingą indėlį į Australijos muzikinį gyvenimą. 2017 m. Glyndebourne'o festivalyje itin didelio pasisekimo sulaukė jo operos *Hamlet* premjera. Vėliau ji buvo pastatyta Kelno operoje, Adelaidės festivalyje, „Metropolitan Opera“, Bavarijos valstybinėje operoje ir „Opera Australia“. Tarp kitų svarbiausių Deano kūrinių – koncertai fortepijonui ir trimitiui. 2019–2023 m. Deanas buvo Londono filharmonijos orkestro reziduojantis kompozitorius, o 2023–2024 m. sezoną rezidavo „Wigmore Hall“. 2024 m. jis buvo paskirtas Londono Karališkosios muzikos akademijos Kompozicijos ir šiuolaikinės muzikos katedros kviestiniu profesoriumi. Deanas taip pat aktyviai koncertuoja kaip altininkas ir dirigentas, su žymiais pasaulio orkestrais atlikdamas savo paties Koncertą altui. Tarp svarbiausių Deano pasirodymų – koncertai su Ciuricho „Tonhalle“, Suomijos radijo simfoniniu, BBC simfoniniu, Los Andželo filharmonijos, „Concertgebouw“, Melburno simfoniniu, Sidnėjaus simfoniniu, BBC filharmonijos ir kitais žymiais orkestrais. Kaip kompozitoriui, Deanui 2025–2026 m. sezono svarbiausiu įvykiu tapo Ketvirtitojo styginių kvarteto *A Little Book of Prayers* pasaulinė premjera Niujorko „Carnegie Hall“. Vėliau kūrinys skambėjo Australijos „Ukaria Cultural Centre“, Paryžiaus filharmonijoje, Nyderlandų „Muziekgebouw“, Kelno filharmonijoje ir Vienos „Konzerthaus“. Praeitą sezoną Bavarijos valstybinėje operoje Miunchene įvyko naujos Deano operos *Of One Blood* premjera. Deano muziką yra įrašiusios leidybos kompanijos „BIS“, „Chandos“, „Warner Classics“, „ECM Records“ ir „ABC Classics“.

Brett Dean was born and studied in Australia before moving to Germany. He was a member of the Berlin Philharmonic for fourteen years, during which time he began composing. His music is championed by many of the leading conductors and orchestras worldwide, including Sir Simon Rattle, Vladimir Jurowski, Simone Young, Daniel Harding, Andris Nelsons, Marin Alsop and Sakari Oramo. Much of Dean's work draws from literary, political, environmental or visual stimuli, including a number of compositions inspired by artwork by his wife Heather Betts. Dean won the 2009 Grawemeyer Award for Music Composition for his violin concerto *The Lost Art of Letter Writing*, and was awarded the 2016 Don Banks Music Award by Australia Council, acknowledging his sustained and significant contribution to Australia's musical scene. In 2017 his opera *Hamlet* was premiered at Glyndebourne Festival Opera to great acclaim, and has since been performed at the Cologne Opera, Adelaide Festival, The Met, the Bayerische Staatsoper and Opera Australia. Other major works by Dean include a *Piano Concerto* and a *Trumpet Concerto*. Dean was Composer in Residence of the London Philharmonic Orchestra from 2019–2023, and at the Wigmore Hall for the 2023/24 season. In 2024, Dean was appointed Visiting Professor of the Composition and Contemporary Music Department at the Royal Academy of Music in London. Dean enjoys a prolific performing career as a violist and conductor, playing his own *Viola Concerto* with many of the world's leading orchestras. Past performing highlights include the Tonhalle-Orchester Zürich, Finnish Radio Symphony Orchestra, BBC Symphony Orchestra, Los Angeles Philharmonic, Concertgebouw Orchestra, Melbourne Symphony, Sydney Symphony, BBC Philharmonic, Gothenburg Symphony, Toronto Symphony and Swedish Chamber Orchestra. As a composer, the 2025/26 season featured the world premiere of String Quartet No. 4 *A Little Book of Prayers* at Carnegie Hall, New York, with further performances at Ukaria Cultural Centre, Australia; Philharmonie de Paris; Muziekgebouw, Netherlands; Kölner Philharmonie; and Wiener Konzerthaus. Dean's new opera *Of One Blood* also premiered at the Bayerische Staatsoper, Munich. Dean's music has been recorded for BIS, Chandos, Warner Classics, ECM Records and ABC Classics.

Steve Reich 90

Šiemet garbingą 90 metų jubiliejų minintį Steve'ą Reichą aktualios muzikos festivalis GAIDA pagerbia specialiu jo kūrinį koncertu. Taip pat S. Reicho pasaulinį pripažinimą pelnę du dideli kūriniai nuskambės Lietuvos kamerinio orkestro (spalio 29 d.) ir styginių kvarteto DIOTIMA (lapkričio 5 d.) koncertuose.

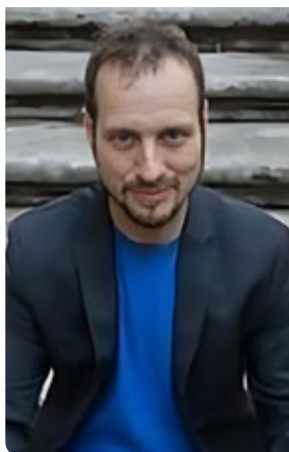
Steve'as Reichas vadinamas „originaliausiu mūsų laikų muzikiniu mąstytoju“ (*The New Yorker*) ir „vienu didžiųjų šio amžiaus kompozitorių“ (*The New York Times*). Nuo septintojo dešimtmečio jo kūriniai *It's Gonna Rain*, *Drumming*, *Music for 18 Musicians*, *Tehillim*, *Different Trains* ir daugelis kitų padėjo pakreipti kompozicijos estetinį centrą – nuo ekstremalaus sudėtingumo link naujai permaštos pulsacijos ir tonacinės traukos. Jo kūryba ir šiandien daro įtaką jaunesnės kartos kompozitoriams, taip pat įvairių sričių menininkams ir populiariems muzikantams visame pasaulyje. 2009 m. jo *Double Sextet* pelnė Pulitzerio premiją, o *Different Trains*, *Music for 18 Musicians* ir kūrinį perkusijai albumas buvo apdovanojami „Grammy“ statulėlėmis. Reichas taip pat pelnė „Praemium Imperiale“ Tokijuje, „Polar Music Prize“ Stokholme, Venecijos bienalės „Aukso liūtą“ ir daugybę kitų prestižinių apdovanojimų. Reichas yra vienas dažniausiai choreografų pasirenkamų kompozitorių. Jo muzikai šokius kūrė tokie žymūs choreografai kaip Anne Teresa de Keersmaeker, Jiri Kyliánas, Jerome'as Robbinsas, Justinas Peckas, Wayne'as McGregoras, Benjaminas Millepiedas ir Christopheris Wheeldonas. Reicho dokumentinės vaizdo operos *The Cave* ir *Three Tales*, sukurtos bendradarbiaujant su vaizdo menininke Beryl Korot, atvėrė naujas muzikinio teatro kryptis ir buvo pristatytos keturiuose žemynuose. Jo kūrinys *Quartet*, skirtas perkusiniui Colinui Currie, Londono „Queen Elizabeth Hall“ salėje buvo atliktas dviejuose iš eilės išparduotuose koncertuose netrukus po to, kai dešimtys tūkstančių klausytojų Glastonberio festivalyje išgirdo „Radiohead“ nario Johnny'io Greenwoodo atliktą *Electric Counterpoint* ir „London Sinfonietta“ pagrotą *Music for 18 Musicians*.

The GAIDA Festival of Contemporary Music is honoring Steve Reich – who celebrates his distinguished 90th birthday this year – with a special concert dedicated to his works. Additionally, two major, internationally acclaimed compositions by Reich will be performed in concerts by the Lithuanian Chamber Orchestra (October 29) and the Diotima String Quartet (November 5).

Steve Reich has been called “the most original musical thinker of our time” (*The New Yorker*) and “among the great composers of the century” (*The New York Times*). Starting in the 1960s, his pieces *It's Gonna Rain*, *Drumming*, *Music for 18 Musicians*, *Tehillim*, *Different Trains*, and many others helped shift the aesthetic centre of musical composition worldwide away from extreme complexity and towards rethinking pulsation and tonal attraction in new ways. He continues to influence younger generations of composers and mainstream musicians and artists all over the world. *Double Sextet* won the Pulitzer Prize in 2009 and *Different Trains*, *Music for 18 Musicians*, and an album of his percussion works have all earned GRAMMY Awards. He received the Praemium Imperiale in Tokyo, the Polar Music Prize in Stockholm, the Golden Lion at the Venice Biennale, and many other prestigious awards. One of the most frequently choreographed composers, several noted choreographers have created dances to his music, including Anne Teresa de Keersmaeker, Jiri Kylián, Jerome Robbins, Justin Peck, Wayne McGregor, Benjamin Millepied, and Christopher Wheeldon. Reich's documentary video opera works – *The Cave* and *Three Tales*, done in collaboration with video artist Beryl Korot – opened new directions for music theatre and have been performed on four continents. His work *Quartet*, for percussionist Colin Currie, sold out two consecutive concerts at Queen Elizabeth Hall in London shortly after tens of thousands at the Glastonbury Festival heard Jonny Greenwood (of Radiohead) perform *Electric Counterpoint*, followed by the London Sinfonietta performing his *Music for 18 Musicians*. “There's just a handful of living composers who can legitimately claim to have altered the direction of musical history and Steve Reich is one of them,” *The Guardian*.

Ondřej Adámek gimė 1979 m. Prahoje. Jo kūrinius užsakė prestižiniai Europos šiuolaikinės muzikos ansambliai, orkestrai ir festivaliai, tarp jų – Simonas Rattle'as ir Londono simfoninis orkestras kartu su mecosopranu Magdalena Kožena, Isabelle Faust ir Bavarijos radijo simfoninis orkestras, Berlyno simfoninis orkestras, „Ensemble Intercontemporain“, „Klangforum Wien“, Liucernos festivalio akademijos orkestras, styginių kvartetas „Diotima“, Donaueschingeno festivalis, „Varšuvos ruduo“ ir daugelis kitų. Adámekas ieško ypatingų klasikinių instrumentų atlikimo technikų. Pasielkdamas išsamias žinias apie naujas klasikinių instrumentų galimybes, jis išgauna itin savitą skambesį, kuris kartu su stipria ritmine raiška ir tvirta formos architektūra kuria itin individualią, ryškiai dramatišką muziką. Būdamas ir dirigentas, Adámekas dirigavo savo operas Miuncheno bienalėje ir festivalyje Provanso Ekse. Adámekas studijavo Prahos muzikos akademijoje ir Paryžiaus nacionalinėje aukštojoje muzikos ir šokio konservatorijoje. 2010 m. Adámekas atvyko į Berlyną pagal DAAD Berlyno menininkų rezidencijos programą ir nuo tada gyvena Vokietijos sostinėje.

Ondřej Adámek was born in Prague in 1979. His works have been commissioned by prestigious European contemporary music ensembles, orchestras, and festivals, including Sir Simon Rattle and the London Symphony Orchestra (with mezzo-soprano Magdalena Kožená), Isabelle Faust and the Bavarian Radio Symphony Orchestra, the Berlin Symphony Orchestra, Ensemble Intercontemporain, Klangforum Wien, the Lucerne Festival Academy Orchestra, the Diotima String Quartet, the Donaueschingen Festival, the Warsaw Autumn, and many others. Adámek explores unique performance techniques for classical instruments. Drawing on extensive knowledge of the new possibilities offered by classical instruments, he creates a highly distinctive sound; combined with strong rhythmic expression and a solid architectural structure, this results in music that is deeply individual and powerfully dramatic. Also active as a conductor, Adámek has conducted his own operas at the Munich Biennale and the Festival d'Aix-en-Provence. He studied at the Prague Academy of Music and the Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris. In 2010, Adámek arrived in Berlin under the DAAD Artists-in-Berlin Program and has lived in the German capital ever since.

Krists Auznieks – 1992 m. Rygoje latvių gimęs kompozitorius. Jo muzika apibūdinama kaip „jaudinanti, stulbinanti, spindinti“ (*San Francisco Classical Voice*) ir giriamą už „stulbinamą kompleksiskumą ir grožį“ (*Broadwayworld*) bei „nepaprastai vaizdingą kūrybą“ (*BBC Radio 3*). Jo kvintetą *Piano* dienraštis *The New York Times* įtraukė tarp geriausių savaitės klasikinės muzikos įvykių. 2021 m. Auzniekas buvo paskelbtas Latvijos kultūros metų žmogumi. Taip pat jis yra iki šiol jauniausias Latvijos Didžiojo muzikos apdovanojimo laureatas. Auzniekas kuria vado-vaudamasis įsitikinimu, kad grožis turi moralinę galią. Jo kūrybos mastelis svyruoja nuo intymaus iki monumentalaus. Auznieko muzika dažnai gimsta glaudžiai bendradarbiaujant su režisieriais, atlikėjais ir rašytojais, o ją formuoja gilus domėjimasis literatūra, filosofija ir kt. Concertinę jo muziką užsakė ir atliko Atlantos simfoninis orkestras, „American Composers Orchestra“, „Bang on a Can“, Švedijos radijas, „Kremerata Baltica“, „Cappella Amsterdam“, Latvijos radijo choras ir „Sinfonietta Riga“. Jo kūriniai skambėjo „Carnegie Hall“, „Walt Disney Concert Hall“, Kennedy centre, „Muziekgebouw“ ir Pekino nacionaliniame scenos menų centre. Auzniekas įgijo muzikos menų daktaro laipsnį Jeilio muzikos mokykloje, kur studijavo pas Davidą Langą, Martiną Bresnicką, Aaroną Jay Kernisą ir Chrisą Theofanidį, o bakalaurą baigė Hagos karališkojoje konservatorijoje.

Krists Auznieks is a Latvian composer born in Riga in 1992. His music has been described as “thrilling, stunning, radiant” (*San Francisco Classical Voice*) and praised for its “stunning complexity and beauty” (*Broadwayworld*) and “extraordinarily evocative writing” (*BBC Radio 3*). *The New York Times* named his quintet *Piano* one of the week’s best classical music events. In 2021, Auznieks was named Latvia’s Person of the Year in Culture. He also holds the distinction of being the youngest-ever recipient of the Latvian Grand Music Award. Auznieks composes based on the conviction that beauty possesses moral power; the scale of his work ranges from the intimate to the monumental. His music often emerges from close collaborations with directors, performers, and writers, and is shaped by a deep interest in literature, philosophy, and other disciplines. His concert music has been commissioned and performed by the Atlanta Symphony Orchestra, the American Composers Orchestra, Bang on a Can, Swedish Radio, Kremerata Baltica, Cappella Amsterdam, the Latvian Radio Choir, and Sinfonietta Riga. His works have been performed at Carnegie Hall, Walt Disney Concert Hall, the Kennedy Center, the Muziekgebouw, and the National Centre for the Performing Arts in Beijing. Auznieks earned a Doctor of Musical Arts degree from the Yale School of Music, where he studied with David Lang, Martin Bresnick, Aaron Jay Kernis, and Chris Theofanidis, and completed his bachelor’s degree at the Royal Conservatory of The Hague.

Mirela Ivičević – kroatų kompozitorė, kurios kūryboje svarbus garsų subversyvusis potencialas. Esminę jos kūrybos dalį sudaro kūriniai, kuriuose kasdienybės garsiniai, medijų ir kiti (sub)produktai perkeliama į naują kontekstą. 1980 m. Splitė gimusi menininkė studijavo kompoziciją ir muzikos teoriją Zagrebe ir Vienoje, o Graco muzikos universitete kompozicijos mokėsi pas Beatą Furrerį. Ji yra viena iš Vienoje įsikūrusio ansamblio „Black Page Orchestra“, atliekančio radikalią ir bekompromisę šių dienų muziką, įkūrėjų. Kai kurie naujausi jos kūriniai sukurti būtent „Black Page Orchestra“, taip pat „Klangforum Wien“. Mirela Ivičević jausmus ir emocijas, taip pat politinius bei socialinius įspūdžius paverčia stipriai veikiančiais, sugestiviais kūriniais. Ji nevengia į savo kūrybą perkelti asmeninių patirčių – priešingai, jos kūryba ir biografija glaudžiai susijusios. Kritiškai tyrinédama visuomenę, bet kartu ir savo pačios emocijų pasaulį, Ivičević leidžiasi į istorines, intymias ar pusiau išgalvotas erdves. Nemažai jos kūrinių suka- si apie pačios kompozitorės patirtą savęs įgalinimą. Juose kalbama apie santykius, seksualumą ir neštumą, bet taip pat apie bejėgiškumą, karą ir destrukciją. Įtemptos ir anarchiškos Ivičević kompozicijos primena maištingus veiksmus.

pasaulį, Ivičević leidžiasi į istorines, intymias ar pusiau išgalvotas erdves. Nemažai jos kūrinių suka- si apie pačios kompozitorės patirtą savęs įgalinimą. Juose kalbama apie santykius, seksualumą ir neštumą, bet taip pat apie bejėgiškumą, karą ir destrukciją. Įtemptos ir anarchiškos Ivičević kompozicijos primena maištingus veiksmus.

Mirela Ivičević is a Croatian composer whose work emphasizes the subversive potential of sound. A core element of her output consists of pieces that transpose everyday sounds, media artifacts, and other (sub)products into new contexts. Born in Split in 1980, the artist studied composition and music theory in Zagreb and Vienna, and pursued composition studies under Beat Furrer at the University of Music and Performing Arts Graz. She is a co-founder of the Vienna-based Black Page Orchestra, an ensemble dedicated to performing radical, uncompromising contemporary music. Several of her recent works were composed specifically for the Black Page Orchestra and Klangforum Wien. Ivičević transforms sensory and emotional – as well as political and social – impressions into powerful, evocative works. She does not shy away from incorporating personal experiences into her art; on the contrary, her work and biography are closely intertwined. Through a critical exploration of both society and her own emotional landscape, Ivičević ventures into historical, intimate, or semi-fictional realms. Many of her compositions revolve around the composer's own journey of self-empowerment. They address themes of relationships, sexuality, and pregnancy, alongside powerlessness, war, and destruction. Ivičević's intense, anarchic compositions are reminiscent of acts of rebellion.

Lisa Streich gimusi 1985 m. Norra Rådoje, Švedijoje, o šiuo metu gyvena Gotlande. Kompoziciją ir vargonus ji studijavo Berlyne, Stokholme, Zalsburge, Paryžiuje ir Kelne. Pastaraisiais metais jos kūrybiniais mentoriais buvo Helmutas Lachenmannas ir Wolfgangas Rihmas. „Jos muzika nerėkia, tačiau moka skaudinti kaip nedaugelis kitų“ (*Corriere della Sera*). Streich savo kūryboje pasitelkia pačios sukurtus mechanizuotus instrumentus. Ją domina garso desubjektyvizacija – procesas, kai garsas tampa universalus, kalbantis apie visus ir visų vardu. Kompozitorę taip pat žavi vizualūs ir akustiniai kontrastai, kurie sąmoningai nesutampa. Streich kūrinius yra užsakę Liucernos festivalis, Berlyno filharmonija, Kelno filharmonija, Švedijos radijo choras, Geteborgo simfoninis orkestras, „Ensemble intercontemporain“, Hanoverio valstybinis teatras, Miuncheno kamerinis orkestras ir Šizuokos koncertų salė. Jos kūrinius atliko Elbės filharmonijos orkestras, Berlyno vokiečių simfoninis orkestras, Švedijos radijo orkestras, Noršjopingo simfoninis orkestras, Malmės simfoninis orkestras ir kt. Šalia daugybės kitų apdovanojimų, kompozitorė yra pelniusi Anne-Sophie Mutter fondo orkestro premiją, Berlyno menų akademijos Busoni kompozicijos premiją, rezidenciją Romos „Villa Massimo“ ir Ernsto von Siemenso kompozitorių premiją.

Lisa Streich was born in 1985 in Norra Råda, Sweden, and currently lives on Gotland. She studied composition and organ in Berlin, Stockholm, Salzburg, Paris, and Cologne. In recent years, her creative mentors have included Helmut Lachenmann and Wolfgang Rihm. “Her music does not scream, yet it knows how to inflict pain like few others” (*Corriere della Sera*). Streich incorporates self-designed mechanical instruments into her work. She is interested in the de-subjectification of sound – a process in which sound becomes universal, speaking about everyone and on behalf of everyone. The composer is also fascinated by visual and acoustic contrasts that deliberately do not align. Streich has received commissions from the Lucerne Festival, the Berlin Philharmonic, the Cologne Philharmonie, the Swedish Radio Choir, the Gothenburg Symphony Orchestra, Ensemble intercontemporain, the Hanover State Theatre, the Munich Chamber Orchestra, and the Shizuoka Concert Hall. Her works have been performed by the NDR Elbphilharmonie Orchestra, the Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, the Swedish Radio Symphony Orchestra, the Norrköping Symphony Orchestra, and the Malmö Symphony Orchestra, among others. In addition to numerous other accolades, the composer has received the Anne-Sophie Mutter Foundation's Orchestra Prize, the Busoni Composition Prize from the Academy of Arts in Berlin, a residency at the Villa Massimo in Rome, and the Ernst von Siemens Composers' Prize.

Jörg Widmann yra vienas ryškiausių ir universaliausių savo kartos menininkų. Nuo 2026 m. jis eina Liucernos festivalio akademijos meno vadovo pareigas. Jis taip pat yra NDR radijo filharmonijos vyriausiasis kvietinis dirigentas ir Miuncheno kamerinio orkestro asocijuotasis dirigentas. Widmanno kūrinius nuolat atlieka tokie dirigentai kaip Danielis Barenboimas, Danielis Hardingas, Kentas Nagano, Franzas Welsers-Möstas, Christianas Thielemannas, Ivanas Fischeris, Andris Nelsonsas ir seras Simonas Rattle'as. Jo kūrinių premjeras yra atlikę Vienos ir Berlyno filharmonijos orkestrai, Niujorko filharmonijos orkestras, Amsterdamo „Concertgebouw“ orkestras, Klivlando orkestras, Paryžiaus orkestras, Londono simfoninis orkestras ir daugelis kitų. 2023–2024 m. sezone Jūrgas Widmannas buvo Berlyno filharmonijos orkestro reziduojantis kompozitorius. Jis jaunystėje studijavo klarnetą Niujorko Juilliardo mokykloje, o vėliau mokėsi kompozicijos pas Hansą Wernerį Henze, Wilfriedą Hillerį, Heinerį Goebbelsą ir Wolfgangą Rihmą.

Jörg Widmann is one of the most prominent and versatile artists of his generation. As of 2026, he serves as the Artistic Director of the Lucerne Festival Academy. He is also the Principal Guest Conductor of the NDR Radio Philharmonic and an Associate Conductor of the Munich Chamber Orchestra. Widmann's works are regularly performed by conductors such as Daniel Barenboim, Daniel Harding, Kent Nagano, Franz Welser-Möst, Christian Thielemann, Iván Fischer, Andris Nelsons, and Sir Simon Rattle. Premieres of his works have been given by the Vienna and Berlin Philharmonic Orchestras, the New York Philharmonic, the Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam, the Cleveland Orchestra, the Orchestre de Paris, the London Symphony Orchestra, and many others. During the 2023–2024 season, Jörg Widmann was the Composer-in-Residence with the Berlin Philharmonic. In his youth, he studied clarinet at the Juilliard School in New York and later studied composition under Hans Werner Henze, Wilfried Hiller, Heiner Goebbels, and Wolfgang Rihm.

Šiomet miręs **Osvaldas Balakauskas** – nuo pat 7-ojo dešimtmečio vidurio įsitvirtinęs lietuvių moderniosios muzikos „smaigalyje“ kaip vienas ryškiausių kūrėjų ir svarbiausių autoritetų, darančių didžiulę įtaką ne vienai kompozitorių kartai. Jis sukūrė net penkias simfonijas, daugiau nei dešimt koncerto žanro kūrinių, kamerinę operą, baletą ir daugybę kitos, daugiausia kamerinės instrumentinės muzikos. Jis ambicingai plėtojo savo originalią muzikos sistemą, o kompozicinę techniką plėtojo dviem kryptimis: per specifinį serializmą ir naująją diatoniką bei naują harmoniją. Pastaroji kuria ypatingą, intriguojantį garsinį klimatą, kuris atpažįstamas kaip „Balakausko tonumas“. Studijuodamas Kyjive, kompozitorius bendravo su avangardistinės idėjas puoselėjančiais Ukrainos kompozitoriais, susižavėjo Stockhauseno, Boulezo, Xenakio ir ypač Weberno bei Messiaeno kūryba. Balakausko

muzika skambėjo įvairiuose festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje, tokiuose kaip: „Varšuvos ruduo“, Berlyno bienalė, Zagrebo bienalė, „Berliner Festwochen“, Prahos pavasaris, ISCM Pasaulio muzikos dienos, Šlėzvingo-Holšteino festivalis, „Europa Musicale“, „Wratislavia Cantans“, „Vale of Glamorgan“, „MaerzMusik“.

Osvaldas Balakauskas, who passed away this year, had been at the forefront of Lithuanian modern music since the mid-1960s, standing out as one of its most prominent creators and influential figures – a key authority who shaped multiple generations of composers. His body of work includes five symphonies, over ten concertos, a chamber opera, a ballet, and a vast array of other compositions, primarily in the realm of chamber instrumental music. He ambitiously developed his own original musical system, pursuing compositional techniques along two main paths: a specific form of serialism, and a combination of new diatonicism and a novel approach to harmony. The latter creates a distinctive, intriguing sonic atmosphere recognised as “Balakauskas’s tonality.” During his studies in Kyiv, the composer engaged with Ukrainian avant-garde composers and became deeply inspired by the works of Stockhausen, Boulez, and Xenakis – and, in particular, Webern and Messiaen. Balakauskas’s music has been performed at numerous festivals in Lithuania and abroad, including the Warsaw Autumn, the Berlin Biennale, the Zagreb Biennale, Berliner Festwochen, Prague Spring, ISCM World Music Days, the Schleswig-Holstein Festival, Europa Musicale, Wratislavia Cantans, the Vale of Glamorgan Festival, and MaerzMusik.

Kristupas Bubnelis – šiuo metu Niujorke (JAV) gyvenantis ir kuriantis lietuvių kompozitorius. Jo muzikoje gretinamos išplėstinės derinimo sistemos, būdingos muzikinio laiko ir tembrinių santykių paieškos. Pastarųjų metų kūrinuose nuosekliai plėtojamas alternatyvių temperacijų laukas – nuo 17 dalių oktavos daliniai iki grynosios darnos ar hibridinių sistemų. Šiais procesais kompozitorius permąsto konvencionalias klausymosi praktikas, o muzikinė raiška neretai balansuoja tarp stabilumo ir slinkties, tarytum nuolat kintantys garso stoviai. Bubnelio kūryboje išsiskiria keli sluoksniai: struktūrinis tikslumas, kompleksiški tembrai ir muzikinio laiko sąsajos. Jo muzika, nors griežtai konstruojama, nevirsta dogmatiškais schemomis; kritikai yra išskyrę „ryžtingą ir pagaulią harmoninę vaizduotę“ (Bernhard Uske, *Frankfurter Rundschau*), jo muzika apibūdinama kaip „trapi grožio pajauta ir neklystantis profesionalumas“ (Anna Veismane, *ISCM*). Bubnelio kūriniai skamba svarbiuose šiuolaikinės muzikos renginiuose Europoje ir Šiaurės Amerikoje, tokiuose kaip Liucernos festivalio akademijoje, „MATA“ festivalyje Niujorke, ISCM „World New Music Days“ (Farerų salos), „International Young Composers Academy Ticino“, „California Festival“, „La Semaine du Neuf“ Monrealyje, „Baltic Music Days“, „Gaida“, „Muzikos ruduo“ ir kt. 2026 m. Lietuvos kompozitorių sąjungos metų kūrinių rinkimuose Bubnelio *Substantia Innominata* klarnetui, mušamiesiems ir styginių orkestrui buvo išrinkta vienu ryškiausių 2025 m. Lietuvos kompozitorių kūrinių. 2025 m. Bubnelis taip pat buvo nominuotas Monako princo Pjero fondo *Le Tremplin Musical* premijai už kūrinį *Substantia Alba*. Bubnelis šiuo metu studijuoja kompozicijos doktorantūroje Kolumbijos universitete Niujorke, kur dirba su Georgu Friedrichu Haasu, Marcosu Balteriu ir Zosha Di Castru.

2026 m. Lietuvos kompozitorių sąjungos metų kūrinių rinkimuose Bubnelio *Substantia Innominata* klarnetui, mušamiesiems ir styginių orkestrui buvo išrinkta vienu ryškiausių 2025 m. Lietuvos kompozitorių kūrinių. 2025 m. Bubnelis taip pat buvo nominuotas Monako princo Pjero fondo *Le Tremplin Musical* premijai už kūrinį *Substantia Alba*. Bubnelis šiuo metu studijuoja kompozicijos doktorantūroje Kolumbijos universitete Niujorke, kur dirba su Georgu Friedrichu Haasu, Marcosu Balteriu ir Zosha Di Castru.

Kristupas Bubnelis is a Lithuanian composer currently living and working in New York (USA). His music juxtaposes extended tuning systems with an exploration of musical time and timbral relationships. His recent works consistently develop the realm of alternative temperaments – ranging from 17-tone octave divisions to just intonation or hybrid systems. Through these processes, the composer rethinks conventional listening practices, while his musical expression often balances between stability and flux, resembling constantly shifting states of sound. Several layers are immediately audible in Bubnelis's work: structural precision, complex timbres, and the fluidity of musical time. Although rigorously constructed, his music never devolves into dogmatic schemes; critics have highlighted his "resolute and captivating harmonic imagination" (Bernhard Uske, *Frankfurter Rundschau*), while his music has been described as possessing a "fragile sense of beauty and unerring professionalism" (Anna Veismane, ISCM). Bubnelis's works are performed at major contemporary music events across Europe and North America, including the Lucerne Festival Academy, the MATA Festival in New York, ISCM World New Music Days (Faroe Islands), the International Young Composers Academy Ticino, the California Festival, La Semaine du Neuf in Montreal, Baltic Music Days, Gaida, Muzikos Ruduo, and others. In the Lithuanian Composers' Union's selection of the year's best works, Bubnelis's *Substantia Innominata* – scored for clarinet, percussion, and string orchestra – was named one of the most outstanding Lithuanian compositions of 2025. That same year, Bubnelis was also nominated for the Prince Pierre of Monaco Foundation's *Le Tremplin Musical* prize for his work *Substantia Alba*. He is currently pursuing a doctorate in composition at Columbia University in New York, where he studies with Georg Friedrich Haas, Marcos Balter, and Zosha Di Castri.

Vytauto Germanavičiaus (g. 1969) kūryboje galima atsekti įvairių stilių įtakų – neoromantizmo, minimalizmo, mikrotonalios. „Žvalgomas jau nebe ritmas, o garso spalva, nebe struktūra, o faktūra. Kompozitoriui tapo lyg ir nebereikalingas architektūrinis griežtumas ar programinė vizualizacija. Juntama įvaldyta ne tik muzikinė kalba, bet ir muzikinė mintis, kuriai jau visiškai pakanka paties garso abstrakcijos“, – teigia muzikologė Vita Gruodytė. Germanavičiaus kūryba apima kamerinę, orkestrinę, vokalinę ir elektroakustinę muziką. Jo kompozicijoms būdinga laisva stilistika, balansas tarp intuicijos ir naujų kompozicinių technikų, ypatingas dėmesys garso spalvai, naujų atlikimo galimybių paieškos. Jo kūrinius atlieka lietuvių ir užsienio atlikėjai, tokie kaip „Cuarteto Latinoamericano“, „Amstel Saxophone Quartet“, „Stockholm Saxophone Quartet“, „Helikon Ensemble“, „KammarensembleN“, Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, Lietuvos kamerinis orkestras ir kt. Jo kūriniai skambėjo festivaliuose Lietuvoje ir užsienio šalyse: Kanadoje, JAV, Prancūzijoje, Olandijoje, Honkonge, Japonijoje, Meksikoje ir kt.

The works of **Vytautas Germanavičius** (b. 1969) reveal the influence of various styles, including neo-Romanticism, minimalism, and microtonality. "It is no longer rhythm that is being explored, but sound colour; no longer structure, but texture. Architectural rigor or programmatic visualization seem to have become unnecessary for the composer. One senses a mastery not only of musical language but also of musical thought, for which the abstraction of sound itself is entirely sufficient," observes musicologist Vita Gruodytė. Germanavičius's body of work encompasses chamber, orchestral, vocal, and electroacoustic music. His compositions are characterized by a free stylistic approach, a balance between intuition and new compositional techniques, a special focus on sound colour, and an exploration of new performance possibilities. His works are performed by Lithuanian and international artists and ensembles, such as Cuarteto Latinoamericano, the Amstel Saxophone Quartet, the Stockholm Saxophone Quartet, Helikon Ensemble, KammarensembleN, the Lithuanian National Symphony Orchestra, the Lithuanian Chamber Orchestra, and others. His music has been performed at festivals in Lithuania and abroad – including in Canada, the USA, France, the Netherlands, Hong Kong, Japan, and Mexico.

Dauguma **Justės Janulytės** (g. 1982) kūrinių yra skirti vieno tembro instrumentų, monochrominiams ansambliams (vien styginiams, vien pučiamiesiems ar vien balsams). Jie nagrinėja muzikinį laiko / erdvės suvokimą per stambias daugiasluoksnes faktūras ir itin laipsniškas metamorfozes. Balansuodama tarp minimalizmo, spektralizmo ir akustinės elektronikos estetikų, Justė Janulytė kuria garsines optinių idėjų metaforas ir tyrinėja muzikinių reiškinių vizualumą kūriniuose, kuriuose susilieja garsas ir vaizdas. 2009 m. Janulytė laimėjo pirmąją vietą UNESCO organizuojamoje Tarptautinėje kompozitorių tribūnoje Paryžiuje (jaunųjų kompozitorių kategorijoje). 2017 m. kompozitorė apdovanota Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija, 2019 m. laimėjo Miuncheno konkursą „Musica femina“. Kompozitorė yra bendradarbiavusi su daugybe garsiausių pasaulio ansamblių ir solistų, tarp kurių – Berlyno Konzerthaus, Kelno Vakarų Vokietijos radijo simfoninis, Teatro La Fenice simfoninis, BBC simfoninis ir BBC Vello nacionalinis, Helsinkio filharmonijos, Lenkijos nacionalinės filharmonijos orkestras, Londono „Sinfonietta“, Vakarų Vokietijos radijo choras, „BBC Singers“, dirigantai Olari Eltsas, Sylvainas Cambrelingas, Eliahu Inbal, Emilio Pomarico, Enno Poppe, Peteris Rundelis, Normundas Šnė, Jörgas Widmannas,

Basas Wiegersas ir kt. Justės Janulytės muzika skambėjo visoje Europoje, Amerikoje, Australijoje ir Japonijoje. Jos kūriniai buvo atlikti Sidnėjaus festivalyje, Šlėzvingo-Holšteino festivalyje, Venecijos bienalėje, festivaliuose „RomaEuropa“, „Milano Musica“, „ManiFeste“, „Holland Festival“, „Musica Nova Helsinki“, „Varšuvos ruduo“, Hadersfildo šiuolaikinės muzikos festivalyje, „SonicA“, „Maerzmusik“, „Musik der Zeit“. 2020 m. Justė Janulytė debiutavo kine – sukūrė garso takelių latvių režisieriaus Viesturo Kairišo pilnametražioms vaidybinėms filmams *City on the River* ir *January*. Pastaroji juosta pelnė apdovanojimus Tribekos (Niujorkas) kino festivalyje ir Romos Filmų festivalyje.

Most of **Justė Janulytė's** (b. 1982) works are written for „monochromatic“ ensembles of instruments sharing the same timbre (strings only, winds only, or voices only). They explore the musical perception of time and space through expansive, multi-layered textures and highly gradual metamorphoses. Balancing the aesthetics of minimalism, spectralism, and acoustic electronics, Janulytė creates sonic metaphors for optical concepts and investigates the visual nature of musical phenomena in works where sound and image merge. In 2009, she won first place in the International Rostrum of Composers organized by UNESCO in Paris (in the young composers category). In 2017, the composer was awarded the Lithuanian National Prize for Culture and Art, and in 2019, she won the „Musica femina“ competition in Munich. The composer has collaborated with many of the world's most renowned ensembles and soloists, including the Konzerthausorchester Berlin, the WDR Symphony Orchestra Cologne, the Orchestra del Teatro La Fenice, the BBC Symphony Orchestra, the BBC National Orchestra of Wales, the Helsinki Philharmonic Orchestra, the Warsaw Philharmonic Orchestra, London Sinfonietta, the WDR Rundfunkchor, the BBC Singers, and conductors such as Olari Elts, Sylvain Cambreling, Eiahu Inbal, Emilio Pomarico, Enno Poppe, Peter Rundel, Normunds Šnē, Jörg Widmann, and Bas Wiegers, among others. Justė Janulytė's music has been performed across Europe, the Americas, Australia, and Japan. Her works have been presented at the Sydney Festival, the Schleswig-Holstein Musik Festival, the Venice Biennale, and festivals such as RomaEuropa, Milano Musica, ManiFeste, the Holland Festival, Musica Nova Helsinki, Warsaw Autumn, the Huddersfield Contemporary Music Festival, SonicA, Maerzmusik, and Musik der Zeit. In 2020, Justė Janulytė made her film debut, composing scores for the feature films **City on the River** and **January** by Latvian director Viesturs Kairišs. The latter film won awards at the Tribeca Film Festival (New York) and the Rome Film Festival.

Vytautas V. Jurgutis (g. 1976) savo muziką pristato kaip neogardo (kompozitoriaus sugalvotas terminas) lydinį, kuriame be solidžios šiuolaikinės muzikos estetikos nevengiama ir kitokios muzikos elementų, multimedijos priemonių, gilinamasi į eksperimentinę elektroninę muziką, garso programavimą. Jurgutis yra sukūręs rafinuotų elektroninių kompozicijų, tapusių ryškiais dabarties lietuvių elektroninės muzikos pavyzdžiais. Kompozitorius yra įvairiapusis menininkas: muzikas, nardantis po pirmaprads garso gelmes ir skaitmeninius jos pasaulius; matematikas, mąstantis sudėtingomis programavimo kalbų funkcijomis; įspūdingų reginių kūrėjas, savo darbus pateikiantis multimedijinėmis formomis, keliamatėmis realaus laiko vaizdo projekcijomis. Tarpdisciplininiame šokio spektaklyje *Time Line* (2006) jis sukūrė plastinių kūno judesių, kinetinės scenografijos, ultrapreciziškų lazerinių projekcijų ir skaitmeninio vaizdo visumą. Kompozitoriaus kūrinius yra atlikę įvairūs Lietuvos ir užsienio atlikėjai („Arditti Quartet“, „IceBreaker“ ir kt.), jo kūriniai išleisti įvairiuose CD rinkiniuose bei solinėje plokštelėje *Garso kaukės* („Caprice Records“, Švedija). Kompozitoriaus tobulinosi akademijoje „Matrix SWR“ Freiburge, Darmštato naujosios muzikos kursuose, studijoje „Alpha“ Gotlande, meistriskumo kursuose, kuriuos vedė Brianas Ferneyhough, Helmutas Lachenmannas, Markas Andre, Vinko Globokaras ir kt. Pastaraisiais metais Honkonge, Japonijoje, Kinijoje, Indijoje, Taivane soliniuose koncertuose pristatęs savo kūrinių *Metroscan*, Jurgutis tapo pirmuoju Lietuvos kompozitoriumi, atlikusiu gyvai lietuvišką elektroninę / audiovizualinę muziką šiose Azijos šalyse.

nių projekcijų ir skaitmeninio vaizdo visumą. Kompozitoriaus kūrinius yra atlikę įvairūs Lietuvos ir užsienio atlikėjai („Arditti Quartet“, „IceBreaker“ ir kt.), jo kūriniai išleisti įvairiuose CD rinkiniuose bei solinėje plokštelėje *Garso kaukės* („Caprice Records“, Švedija). Kompozitoriaus tobulinosi akademijoje „Matrix SWR“ Freiburge, Darmštato naujosios muzikos kursuose, studijoje „Alpha“ Gotlande, meistriskumo kursuose, kuriuos vedė Brianas Ferneyhough, Helmutas Lachenmannas, Markas Andre, Vinko Globokaras ir kt. Pastaraisiais metais Honkonge, Japonijoje, Kinijoje, Indijoje, Taivane soliniuose koncertuose pristatęs savo kūrinių *Metroscan*, Jurgutis tapo pirmuoju Lietuvos kompozitoriumi, atlikusiu gyvai lietuvišką elektroninę / audiovizualinę muziką šiose Azijos šalyse.

Vytautas V. Jurgutis (b. 1976) describes his music as a blend of „neo-garde“ (a term coined by the composer) – a style that, while grounded in a solid contemporary music aesthetic, incorporates elements from other musical genres and multimedia tools, while also delving into experimental electronic music and sound programming. Jurgutis has created sophisticated electronic compositions that stand as prominent examples of contemporary Lithuanian electronic music. He is a multifaceted artist: a musician navigating both primal sonic depths and digital soundscapes; a mathematician thinking in terms of complex programming language functions; and a creator of spectacular visuals who presents his work through multimedia formats and multi-dimensional, real-time video projections. For the interdisciplinary dance performance *Time Line* (2006), he created a unified work integrating fluid body movements, kinetic scenography, ultra-precise laser projections, and digital imagery. His compositions have been performed by various Lithuanian and international artists (such as the Arditti Quartet and IceBreaker) and released on numerous CD compilations as well as his solo album *Garso kaukės* (Sound Masks) (Caprice Records, Sweden). The composer honed his skills at the Matrix SWR Academy in Freiburg, the Darmstadt New Music Courses, and the Alpha Studio in Gotland, as well as in masterclasses led by Brian Ferneyhough, Helmut Lachenmann, Mark Andre, Vinko Globokar, and others. By presenting his work *Metroscan* in solo concerts across Hong Kong, Japan, China, India, and Taiwan in recent years, Jurgutis became the first Lithuanian composer to perform Lithuanian electronic/audiovisual music live in these Asian countries.

Algirdas Martinaitis (g. 1950) – tikras romantinio kūrėjo tipas iš prigimties, ir toks išlieka nepaisant kai kurių „nukrypimų“. 8-ojo dešimtmečio pabaigoje, kai jis debiutavo kartu su bendraminčiais „neoromantikų“ kartos kompozitoriais, gamtiškųjų inspiracijų prisodrintos jo kompozicijos išsiskyrė ypatingu poetiškumu ir giliu emociniu poveikiu. Šį „gamtos ciklą“ vainikavo kamerinė kantata-koncertas *Cantus ad futurum* (1982), kuri tapo savotišku šios kompozitorių kartos manifestu, išreiškiančiu jos estetiškes ir etines nuostatas, jausmus, baimes ir viltis. Savo naujuose kūrinuose kompozitorius nuolat provokuoja apmąstymus apie autorystės ribas, individualumo ir originalumo sąvokoms priešindamas banalybę, mėgdžiojimą ir jau atrastų, išmėgintų dalykų kartojimą. Tokius aukštosios ir žemosios kultūros hibridus kompozitorius vadina „muzika iš antrų rankų“. Dar viena itin svarbi ir visai kitokia kompozitoriaus dabartinės kūrybos sritis – religinė muzika. Martinaičio muzika yra nuolat atliekama muzikos festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje. 1989 metais kompozitorius buvo apdovanotas Lietuvos nacionaline premija. Už muziką teatrui pelnė Kristoforo premiją (1997) ir du Auksinius scenos kryžius.

Algirdas Martinaitis (b. 1950) is a quintessential Romantic creator by nature, and he remains so despite certain “deviations.” In the late 1970s, when he made his debut alongside like-minded composers of the “neo-Romantic” generation, his compositions – steeped in inspiration drawn from the natural world – stood out for their exceptional lyricism and profound emotional impact. This “nature cycle” culminated in the chamber cantata-concerto *Cantus ad futurum* (1982), which became a kind of manifesto for this generation of composers, articulating its aesthetic and ethical stances, as well as its feelings, fears, and hopes. In his more recent works, the composer consistently provokes reflection on the boundaries of authorship, contrasting concepts of individuality and originality with banality, imitation, and the repetition of ideas already discovered and tested. He refers to such hybrids of high and low culture as “second-hand music.” Another crucial – and vastly different – area of the composer’s current output is religious music. Martinaitis’s music is frequently performed at festivals in Lithuania and abroad. In 1989, he was awarded the Lithuanian National Prize. He has also received the Christopher Prize (1997) and two Golden Stage Crosses for his theatre music.

Onutė Narbutaitė (g. 1956) – viena iš nedaugelio kompozitorių, kurių muzika paženklinta išskirtinio asmeniškumo žyme ir yra atpažįstama nuo pirmųjų kiekvieno kūrinio taktų. Šalia plataus įvairių emocinių būsenų ir pojūčių spektro visoje Narbutaitės kūryboje juntamas aristokratiško saiko pojūtis, stipri kompozicinė disciplina – tai tik sustiprina emocinį šios muzikos poveikumą. Išlaikydama neabejotiną kūrybinę nepriklausomybę, Narbutaitė plėtoja muzikos kalbą, kuriai būdingas intelektualumas ir struktūrinis mąstymas, išraiškinga instrumentuotė ir įsimenantis melodingumas, prisotinta garsinė vertikale ir intensyvi muzikos tėkmė. Subtili garsinė vaizduotė jos muzikoje dera su gausiomis kultūrinėmis reminiscencijomis. Bene taikliausiai jos dabartinę kūrybą apibūdino amerikiečių muzikologas Richardas Taruskinas, sakdamas: „Ne tonali, ne romantinė, ne retro. Konsonantiška.“ Onutės Narbutaitės kūriniai, tarp kurių – didelė dalis specialiai užsakytų opusų, – skambėjo festivaliuose „Gaida“, „Vilniaus festivalis“, „Varšuvos ruduo“, „Musica viva“, „MaerzMusik“, Šlesvigo-Holšteino muzikos festivalyje, ISCM Pasaulio muzikos dienos ir kt. bei koncertuose Europoje, JAV ir Kanadoje. 1997 metais už oratoriją *Centones meae urbi* – lenkų muzikologo Andrzejiaus Chłopeckio žodžiais, „istoriosofinę kompoziciją apie Vilnių ir to miesto dvasingumą“ – kompozitorė pelnė Lietuvos nacionalinę premiją.

Onutė Narbutaitė (b. 1956) is one of the few composers whose music bears a mark of distinctive individuality and is recognisable from the very first bars of each work. Alongside a wide spectrum of emotional states and sensations, a sense of aristocratic restraint and strong compositional discipline permeates Narbutaitė’s oeuvre – qualities that only heighten the music’s emotional impact. Maintaining unquestionable creative independence, Narbutaitė develops a musical language characterized by intellectuality and structural thinking, expressive orchestration and memorable melody, a rich vertical sonority, and an intense musical flow. A subtle sonic imagination in her music harmonizes with abundant cultural reminiscences. Perhaps the most apt description of her current work comes from American musicologist Richard Taruskin: “Not tonal, not Romantic, not retro. Consonant.” Onutė Narbutaitė’s works – including a significant number of commissioned pieces – have been performed at festivals such as Gaida, the Vilnius Festival, Warsaw Autumn, Musica Viva, MaerzMusik, the Schleswig-Holstein Music Festival, and the ISCM World Music Days, as well as in concerts across Europe, the USA, and Canada. In 1997, the composer received the Lithuanian National Prize for the oratorio *Centones meae urbi* – described by Polish musicologist Andrzej Chłopecki as a “historiosophical composition about Vilnius and the city’s spirituality.”

LNSO koncerte – smuiko virtuozas | LNSO concert with violin virtuoso

ILYA GRINGOLTS

Taip pat | Also: Trio „FortVio“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS | LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Solistas | Soloist ILYA GRINGOLTS (smuikas, Šveicarija | violin, Switzerland)

Dalyvauja | Featuring trio FORTVIO: INGRIDA RUPAITĖ (smuikas | violin),
POVILAS JACUNSKAS (violončelė | cello), INDRĖ BAIKŠTYTĖ (fortepijonas | piano)
Dirigentas | Conductor MODESTAS PITRĖNAS

Brett Dean. *Ceremonial* (2003, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Kristupas Bubnelis. *Jubilisma* (2026, pasaulinė premjera | world premiere)

Kristis Auznieks. *Crossing* (2018, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

John Adams. Koncertas smuikui ir orkestrui | *Violin Concerto* (1993, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Brett Dean, žr. p. 4 | see p. 4

Ceremonial (2003) užsakė „Symphony Australia“, minint Vakarų Australijos simfoninio orkestro 75-ąsias metines. Dideliam orkestrui parašytas kūrinys yra vienos dalies, maždaug 8 minučių trukmės. 2003 m. kovo viduryje, prasidėjus karo veiksams Irake, vaikščiojau po savo gyvenamąjį rajoną Melburne ir atkreipiau dėmesį į daugybę bažnyčių, atvirai kvietusių praeivius stabtelėti ir skirti keletą akimirkų spontaniškai asmeninei maldai. Pajutau neįprastai stiprų norą tai padaryti ir pats. Tai buvo visiškai apolitiškas veiksmas: bažnyčios siūlė ne tik bendras maldas už taiką, bet ir konkretesnes maldas už nekaltus civilius bei saugų karių sugrįžimą. Kaip bažnyčios ir apskritai įvairių religijų maldos namai suteikia architektūrinės ir dvasinės ramybės, pusiausvyros

bei grožio erdvę, atverdami duris tiek neramiais, tiek džiaugsmingais laikais, taip ir mano *Ceremonial* turbūt geriausia suprasti kaip „erdvę apmąstymams ir maldei“, šiuo atveju sukurtą karo metu. Tai reflekyvi, lėta muzika, parašyta laikotarpiu, kurį asmeniškai laikau tamsiu ir lemtingu, kupinu nuojautų, ypač galvojant apie tai, kaip ateityje gali būti sprendžiami tarptautiniai santykiai. Taip pat sąmoningai siekiau atsverti kūrinio pradžioje tvyrančią grėsmingą nuojautą (ją kuria pulsuo-jantis fortepijonas, kontrabosai ir mušamieji) skaidrumo ir šviesos akimirkomis. Iš pradžių kūrinys buvo sumanytas kaip savotiška gedulo muzika po 2002 m. spalį įvykusio sprogdinimo Balyje. Šia prasme svarbus vaidmuo, tenkantis melodiniais mušamiesiems instrumentams, ypač gongams, yra pagarba jaudinantiems atminimo renginiams ir tradicinėms ceremonijoms, vykusioms Balyje po šios tragedijos. Vis dėlto galutinę kūrinio partitūrą užbaigiau 2003 m. vasario–kovo vidurio laikotarpiu, kasdien sekdamas vis gilėjančią krizę Irake. Paskutinius puslapius baigiau rašyti tuo metu, kai virš Bagdado prasidėjo pirmieji bombardavimai, todėl Balio įvykių reikšmė visiems lai-kams atsidūrė visiškai kitame kontekste.

***Ceremonial* (2003)** was commissioned by Symphony Australia for the 75th Anniversary of the West Australian Symphony Orchestra. Scored for a large orchestra, it is in one single movement of approximately 8 minutes in length. Following the commencement of hostilities in Iraq in mid-March, 2003, I went for a walk through my neighbourhood of Melbourne and was struck by the number of churches openly inviting passers-by to partake in a few moments of spontaneous personal prayer, which I felt unusually compelled to do. This was of a thoroughly apolitical nature, the church offering not only general prayers for peace, but also more specific prayers for both the innocent civilian victims of war and the safe return of our servicemen and women. Just as churches, indeed religious buildings of any denomination, offer spaces of architectural and spiritual repose, balance and beauty, opening their doors in times of both turmoil and joy alike, so too is my *Ceremonial* perhaps best interpreted as a “space for thought and prayer”, erected in this instance during a time of war; reflective slow music written in what I personally consider to be a darkly significant and portentous time, particularly in terms of the way future international relations may well be conducted. I have also strived quite consciously to balance the sense of foreboding apparent in the opening of my piece (with its pulsating piano, basses and drums) with moments of transparency and light. The work was originally conceived as a form of memorial music in the aftermath of the Bali bombing in October 2002. In this sense, the prominent role accorded to tuned percussion, particularly gongs, pays homage to the moving memorials and traditional ceremonies held on Bali following that tragedy. I finally completed the scoring however between February and mid-March 2003 against the backdrop of daily developments in the worsening Iraq crisis, finishing the final pages as the first bombing raids took place on Baghdad, placing forever the significance of the events on Bali into an altogether different context.

Kristupas Bubnelis, žr. p. 8 | see p. 9

***Jubilisma fortepijoniniam trio ir simfoniniam orkestrui* (2026).** Graikų kompozitorius, architektas ir polimatas Iannis Xenakis yra sakęs, kad muzikoje reikia būti nuolatiniu emigrantu. Ši mintis, savaip pratęsianti nyčiską klajoklio dvasią, regis, artima ir šiuolaikinio kūrėjo būsenai: kūryboje nėra pastovios buveinės, o vos tik atsiranda atpažįstamas braižas, norisi sprukti – nuo atpažįstamų manierų, įpročių ar trafaretų. Vidinė emigracija nėra vien kolekcionavimas ar egzotika. Iš tiesų klajojame skirtingų dialektų archipelage, pamažu formuojančiame individualią akustinę atmintį. Kai praėjusių liepą sulaukiau pasiūlymo parašyti kūrinį fortepijoniniam trio „FortVio“ ir simfoniniam orkestrui, norėjau išvengti bravūriško koncertiškumo ir ieškoti skambesio, kuriame dramaturgijos prielaida taptų akustiniais procesais. Kūrinyje mainosi kelios derminės logikos – trylikos, vienuolikos ir septynių dalių natūraliosios darnos matricos. Fortepijonas perderintas pagal neįprastą vienuolikos garsų sistemą, grįstą natūralių obertonų serijos pirminių skaičių intervalais nuo 1 iki 31. Joje galima atpažinti ir JAV eksperimentinės muzikos tradicijos aidą – Harry Partcho, Beno Johnstone, La Monte Youngo, Jameso Tenney įtakas. Smuikas ir violončelė vietomis priartėja prie Sirijos, Libano ar Turkijos makamų tradicijų. Makamai veikia kaip intonacinės traukos ir asociacijų taškai, bet ne stilizacijos. Europietiškojo orkestro morfologijos pėdsakų kūrinyje taip pat esama, tačiau orkestras čia pasitelkiamas daugiau kaip akustinis „sintezatorius“ – sudėtingų tembrų, tankių klasterių ar rezonuojančių ūkų generatorius. Trio ir orkestras nuolat perima vienas kito funkcijas: fortepijonas tampa rezonansų šaltiniu, styginiai solistai – intonaciniais „kom-pasais“, o orkestras – milžiniška, kvėpuojančia garso membrana. Todėl ir kūrinio dramaturgija kyla iš akustinių fenomenų: virpesių, rezonansų, intervalinių paklaidų. Šią muziką vadinti vien mikrotonine būtų per siaura. Juk instrumentų derinimo istorija – sena kaip Pitagoro Graikija. Tai klausimai, egzistavę dar gerokai prieš XIX–XX a. įsigalėjusį dvylikos garsų lygiosios temperacijos normatyvą. Tam tikru požiūriu, visa muzika – mikrotoninė. Net griežiant J. Haydno styginių kvar-tetą vedamieji intervalai bus šiek tiek paaukštinti, o mažorinė tercija – truputį žemiau. *Jubilisma* yra vienas mėginimas kurti hibridines skambesio formas, siūlant ne teorines schemas, o atvirą klausymosi būdą – virpesius, garso mases, jų atgarsius.

***Jubilisma for piano trio and symphony orchestra* (2026).** The Greek composer, architect, and polymath Iannis Xenakis once said that in music, one must be a perpetual emigrant. This

idea, in its own way extending the Nietzschean spirit of the wanderer, seems close to the condition of the contemporary creator: there is no permanent home in composition, and as soon as a recognisable style emerges, there is an urge to escape—from familiar mannerisms, habits, and formulas. Inner emigration is not merely a matter of collecting or exoticism. Rather, we wander through an archipelago of different dialects, gradually shaping an individual acoustic memory. When I received an invitation last July to write a work for the piano trio FortVio and symphony orchestra, I wanted to avoid overtly virtuosic concertante writing and instead search for a sound in which the premise of the dramaturgy would be acoustic processes. Several tuning logics alternate throughout the work—thirteen-, eleven-, and seven-part natural intonation matrices. The piano is retuned according to an unusual eleven-note system based on the intervals between prime-numbered partials of the harmonic series from 1 to 31. It also carries echoes of the American experimental music tradition, including the influences of Harry Partch, Ben Johnston, La Monte Young, and James Tenney. At certain points, the violin and cello approach the traditions of Syrian, Lebanese, and Turkish *maqam*. The *maqams* function as points of intonational gravity and association rather than as stylistic quotations. Traces of the morphology of the European orchestra are also present, but here the orchestra is used more as an acoustic “synthesizer” – a generator of complex timbres, dense clusters, and resonant clouds. The trio and orchestra constantly exchange functions: the piano becomes a source of resonance, the string soloists act as intonational “compasses,” and the orchestra becomes a vast, breathing membrane of sound. The dramaturgy of the work therefore emerges from acoustic phenomena: vibrations, resonances, and intervallic deviations. To describe this music simply as microtonal would be too narrow. After all, the history of tuning is as old as Pythagorean Greece. These are questions that existed long before the twelve-tone equal temperament became the prevailing norm in the 19th–20th centuries. In a sense, all music is microtonal. Even when performing a Haydn string quartet, leading intervals will be slightly sharpened, while the major third will be somewhat lower. *Jubilisma* is yet another attempt to create hybrid forms of sound, offering not theoretical schemes but an open mode of listening – vibrations, masses of sound, and their resonances.

Kristis Auznieks, žr. p. 6 | see p. 6

Crossing (2018) buvo parašytas Aspeno muzikos festivaliui, kurį supa įspūdingas Kolorado Elko kalnų kraštovaizdis. Nuo tada kūrinys plačiai keliavo: jį atliko Atlantos simfoninis orkestras Džordžijoje, Sarasotos orkestras Floridoje, Latvijos nacionalinis simfoninis orkestras ir Estijos nacionalinis simfoninis orkestras. Kūrinio atlikimas Lietuvoje tam tikra prasme užbaigia jo kelionę per tris Baltijos valstybes. Pavadinimas iš dalies susijęs su literatūros kritiku Haroldu Bloomu, kuris žodžiu „crossing“ apibūdino lūžio ar perėjimo momentus – taškus, kuriuose viena suvokimo būseną užleidžia vietą kitai. Tačiau man šis žodis taip pat ėmė reikšti kai ką fiziškesnio ir tiesiogiai patiriamo: peržengimą slenksčio, kai paliekame įprastą girdėjimo ar matymo būdą ir netikėtai atsiduriame visiškai atviroje, neapibrėžtoje erdvėje. Ši idėja mano mintyse susisiejo su amerikiečių tradicija, kurią atstovauja Ralphas Waldo Emersonas ir Wallace’as Stevensas. Abu jie rašė apie susitikimus su gamta, kuriuose įprastos ribos tarp pasaulio ir savasties ima nykti. Tokiomis akimirkomis suvokimas tampa keistai beasmenis: užuot primetę pasauliui save, tiesiog tampame esaties dalimi ir atsiveriame tam, kas yra priešais mus. *Crossing* muzika ieško tokių akimirkų. Tankios, energingos faktūros užleidžia vietą atviresnėms erdvėms; garsai kaupiasi, skyla, išnyksta ir vėl sugrįžta pakitusių formomis. Kūrinys nėra tiek kraštovaizdžio vaizdinys, kiek bandymas atkurti tam tikrą dėmesio būseną – jausmą, kai iš vieno klausymosi būdo pereiname į kitą ir galbūt akimirkai išgirstame pasaulį taip, kad patys nebesame jo centre.

Crossing (2018) was written for the Aspen Music Festival, surrounded by the extraordinary landscape of Colorado’s Elk Mountains. Since then, the work has travelled widely: it has been performed by the Atlanta Symphony Orchestra in Georgia, the Sarasota Orchestra in Florida, the Latvian National Symphony Orchestra and the Estonian National Symphony Orchestra. Its performance in Lithuania completes, in a sense, the work’s journey through the three Baltic states. The title comes partly from the literary critic Harold Bloom, who used the word *crossing* to describe moments of rupture or passage – points at which one state of perception gives way to another. For me, however, the word also came to suggest something more physical and immediate: the experience of passing through a threshold, of leaving behind a familiar way of hearing or seeing and arriving somewhere unexpectedly bare and open. This idea was connected in my mind with the American traditions of Ralph Waldo Emerson and Wallace Stevens, both of whom imagined encounters with nature in which the usual boundaries of the self begin to dissolve. In such moments, perception becomes strangely impersonal: rather than imposing ourselves upon the world, we simply become present to what is there. The music of *Crossing* searches for such moments. Dense, energetic textures give way to more exposed spaces; sounds accumulate, fracture, disappear and re-emerge in altered forms. The piece is less a depiction of a landscape than an attempt to recreate a particular state of attention – the feeling of crossing from one way of listening into another, and perhaps, for a moment, hearing the world without ourselves at its centre.

Kompozitorius, dirigentas ir mąstytojas **Johnas Adamsas** (g. 1947) užima ypatingą vietą Amerikos muzikos pasaulyje. Jo operiniai ir simfoniniai kūriniai išsiskiria iš kitų šiuolaikinės muzikos kūrėjų kompozicijų savo išraiškos gelme ir garso skaidrumu, o savo tematika jie giliai humanistiški. Pradžioje Adamsas mokėsi groti klarnetu, jo kaip menininko ir mąstytojo pasaulėžiūrą formavo Naujosios Anglijos intelektualinės ir meninės tradicijos, studijos Harvardo universitete, lankymasis Bostono simfoninio orkestro koncertuose. Adamso opera *Nixon in China* 1988 m. pelnė apdovanojimą „Grammy“; jo Koncertas smuikui 1993 m. pelnė Luisvilio universiteto įsteigtą „Grawemeyer“ prizą. Už Niujorko filharmonijos užsakytą kompoziciją *On the Transmigration of Souls* orkestrui, mišriam chorui, vaikų chorui ir garso įrašui, skirtą rugsėjo 11-osios metinėms pažymėti (premjera įvyko 2002 m. rugsėjo 19 d.), Adamsas 2003 m. pelnė Pulitzerio premiją. Adamsas aktyviai reiškiasi kaip dirigentas bei plačiai vertinamas kaip provokuojantis rašytojas. Ankstyvajai jo kūrybai būdingas akademinis braižas, tačiau gana greitai kompozitorius pasuko link platesnių horizontų, pasitelkdamas pop, džiaz, elektroninės muzikos elementus. Šio autoriaus muzikoje dominuoja repetityviškumu ir paprastumu grįsta minimalistinė technika, kuri neretai praturtinama ekspresyviomis, netgi neoromantinėmis išraiškos priemonėmis. Kaip sako kompozitorius, jo minimalizmas kitoks, „ne toks, kokį visi žino ar įsivaizduoja“.

Parašyti **Koncertą smuikui (1993)** pasiūlė smuikininkė Jorja Fleezanis – artima draugė ir entuziastinga naujosios muzikos puoselėtoja. Kompozitoriams, kurie nėra stygininkai, parašyti koncertą yra rimtas iššūkis, todėl glaudus bendradarbiavimas šiuo atveju buvo būtinas. Sunku įsivaizduoti koncertą be ryškaus melodinio prado. Devintajame dešimtmetyje tokio kūrinio nebūčiau galėjęs parašyti, nes mano kompozicinė kalba daugiausia rėmėsi masyviais skambesiais, nešamais didžiulių raibuliuojančių energijos bangų. Tuo metu mano muzikoje pagrindinį vaidmenį atliko harmonija ir ritmas, o melodijos beveik nebuvo. Tačiau dešimtojo dešimtmečio pradžioje pradėjau vis daugiau galvoti apie melodiją. Tarsi norėdamas kompensuoti ilgus metus, kai apleidau melodingumą, 1993 m. sukūriau Koncertą smuikui – nepaprastai melodingą kūrinį, savotišką „hipermelodijos“ pavyzdį. Smuikas beveik visas trisdešimt penkias kūrinio minutes be pertraukos audžia vieną ilgą frazę po kitos. Koncerto pagrindu pasirinkau klasikinę žanro formą, tarsi Platono modelį, netgi išlaikydamas tradicinėje vietoje – netoli pirmosios dalies pabaigos – įterptą trumpą solo smuiko kadenciją. Koncertas smuikui skirtas Davido Huntley atminimui – ilgamečiui mano ir daugelio kitų šiuolaikinės muzikos kūrėjų kūrybos entuziastui bei dideliui jos puoselėtojui.

Composer, conductor, and creative thinker – **John Adams** (b. 1947) occupies a unique position in the world of American music. His works, both operatic and symphonic, stand out among contemporary classical compositions for their depth of expression, brilliance of sound, and the profoundly humanist nature of their themes. Born and raised in New England, Adams learned the clarinet from his father and played in marching bands and community orchestras during his formative years. The intellectual and artistic traditions of New England, including his studies at Harvard University and attendance at Boston Symphony Orchestra concerts, helped shape him as an artist and thinker. His opera *Nixon in China* won a 1988 Grammy Award, and his *Violin Concerto* won the 1993 Grawemeyer Award. *On the Transmigration of Souls* for orchestra, chorus, children's choir, and prerecorded sound track, commissioned by the New York Philharmonic to commemorate the first anniversary of 9/11, received the 2003 Pulitzer Prize in Music. Adams is a much sought-after conductor, appearing with the world's major orchestras, as well as being a highly esteemed and provocative writer. Although his early compositions were in an academic style, Adams soon began drawing on much broader sources, including pop, jazz, electronic music, and minimalism. His use of minimalist techniques – characterized by repetition and simplicity – came to be tempered by expressive, even neo-Romantic elements. The composer states: “Minimalism, but not as you know it.”

Violin Concerto (1993). The proposal to write a violin concerto came from the violinist Jorja Fleezanis, a close friend and enthusiastic champion of new music. Composers who are not string players are seriously challenged when it comes to writing a concerto, and close collaborations are the rule, as it was in this case. A concerto without a strong melodic statement is hard to imagine. I could not possibly have produced such a thing in the 1980s because my compositional language was principally one of massed sonorities riding on great rippling waves of energy. Harmony and rhythm were the driving forces in my music of that decade; melody was almost non-existent. But in the early 1990s I began to think more about melody. As if to compensate for years of neglecting the “singing line,” the *Violin Concerto* (1993) emerged as an almost implacably melodic piece – an example of “hypermelody.” The violin spins one long phrase after another without stop for nearly the full thirty-five minutes of the piece. I adopted the classic form of the concerto as a kind of Platonic model, even to the point of placing a brief cadenza for the soloist at the traditional locus near the end of the first movement. The *Violin Concerto* is dedicated to the memory of David Huntley, longtime enthusiast and great champion of my and much other contemporary music.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

Jau 85 metus Lietuvos kultūriniame gyvenime aktyviai dalyvaujantis **Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras (LNSO)** kasmet surengia apie 50 koncertų Lietuvoje ir užsienyje, lankėsi daugelyje Europos šalių, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, grojo garsiose salėse – Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos ir kitose, pasirodė prestižiniuose muzikos festivaluose: Šlėzvingo-Holšteino, „Musica Romantica“ Šveicarijoje, „Varšuvos ruduo“, „Prahos pavasaris“ ir kt. Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės – Jonas Aleksa, Mstislavas Rostropovičius, Krzysztof Pendereckis, Christophas Eschenbachas ir kiti, LNSO koncertavo su Montserrat Caballé, Jessye Norman, Emiliu Gilelsu, Mūza Rubackyte, Mischa Maisky ir kitais žymiais solistais. Lietuviškos muzikos ambasadorius greta žymiausios klasikos aktyviai puoselėja lietuvišką repertuarą: nuolat dalyvauja tarptautiniame aktualiosios muzikos festivalyje „Gaida“, atlieka naujus lietuvių kompozitorių kūrinius, dalyvauja įrašuose, lietuvišką muziką pristato tiesioginėse „Euroradijo“ transliacijose.

Having been an active participant in cultural life for 85 years, **The Lithuanian National Symphony Orchestra (LNSO)** performs around 50 concerts in Lithuania and abroad every year. It has visited many European countries, Japan, South America and South Korea, and has given concerts in some of the most prominent concert venues of the world, such as Musikverein in Vienna, the philharmonic halls of Cologne and Berlin, and many others. The LNSO has also performed at prestigious music festivals, such as the Schleswig-Holstein, Musica Romantica in Switzerland, the Warsaw Autumn, the Prague Spring, and elsewhere. The Orchestra has been conducted by important historical personalities including Jonas Aleksa, Mstislav Rostropovich, Krzysztof Penderecki, Christoph Eschenbach; has collaborated with Montserrat Caballé, Jessye Norman, Emil Gilels, Mūza Rubackytė, Mischa Maisky, and other illustrious soloists. Alongside the most famous classical repertoire, the ambassador of Lithuanian music actively promotes the Lithuanian composers: the LNSO is a regular participant in the international festival of contemporary music Gaida, it premieres the works by Lithuanian composers, participates in recordings, and presents Lithuanian music in Euroradio live broadcasts.

Smuiko virtuosas **Ilya Gringolts** žavi publiką rafinuotomis interpretacijomis bei nuolat ieško naujų muzikinių iššūkių. Specialiai jam kūrinius yra parašę nemažai kompozitorių, tarp jų – Chaya Czernowin, Lotta Wennäkoski, Mirela Ivičević, Augusta Read Thomas, Beat Furrer ir Bernhard Lang. Ilya Gringoltsas koncertavo su tokiais garsiais orkestrais kaip Los Andželo filharmonijos, NHK simfoninis, Karališkasis Stokholmo filharmonijos, Birmingamo miesto simfoninis, Oslo filharmonijos, Roterdamo filharmonijos, BBC simfoninis, San Paulo simfoninis, Milano „La Scala“ filharmonijos, Kelno Vakarų Vokietijos radijo simfoninis ir „Yomiuri Nippon“ simfoninis orkestras. Kaip Gringolts kvarteto pirmasis smuikas, atlikėjas sulaukė didelio pasisekimo Zalcburgo, Liucernos ir Edinburgo festivaliuose, Amsterdamo „Concertgebouw“, Liuksemburgo filharmonijoje, Hamburgo Elbės filharmonijoje ir Venecijos „Teatro La Fenice“. Ypač vertinamas kaip kamerinės muzikos atlikėjas, Ilya Gringoltsas reguliariai muzikuoja su tokiais atlikėjais kaip Nicolas Altstaedtas, Alexanderis Lonquichas, Peteris Laulas, Aleksandaras Madžaras, Christianas Poltéra ir Lawrence'as Poweris. Smuikininkas studijavo Juilliardo muzikos mokykloje pas Itzhaką Perlmaną. 1998 m. laimėjo tarptautinį smuikininkų konkursą „Premio Paganini“ ir iki šiol yra jauniausias šio konkurso nugalėtojas. Jo gausią diskografiją sudaro kritikų itin palankiai įvertinti įrašai, kuriuos išleido tokios leidybos kompanijos kaip „Deutsche Grammophon“, „BIS“ ir „Hyperion“.

Ilya Gringolts wins over audiences with his highly virtuosic playing and sophisticated interpretations and is always seeking out new musical challenges. Many composers have written new works for him, most recently Chaya Czernowin, Lotta Wennäkoski, Mirela Ivičević, Augusta Read Thomas, Beat Furrer and Bernhard Lang. Ilya Gringolts has performed with renowned orchestras such as the Los Angeles Philharmonic, NHK Symphony Orchestra, Royal Stockholm Philharmonic, City of

Birmingham Symphony Orchestra, Oslo Philharmonic, Rotterdam Philharmonic, BBC Symphony Orchestra, São Paulo Symphony Orchestra, Orchestra Filarmonica della Scala, WDR Symphony Orchestra Cologne, and Yomiuri Nippon Symphony Orchestra. As first violinist of the Gringolts Quartet, he has enjoyed great success at the Salzburg Festival, Lucerne Festival, Edinburgh Festival, Concertgebouw Amsterdam, Philharmonie Luxembourg, Elbphilharmonie Hamburg, and Teatro La Fenice in Venice. A highly esteemed chamber musician, Ilya Gringolts regularly collaborates with artists such as Nicolas Altstaedt, Alexander Lonquich, Peter Laul, Aleksandar Madžar, Christian Poltéra and Lawrence Power. He attended the Juilliard School of Music, where he studied with Itzhak Perlman. He won the International Violin Competition Premio Paganini (1998) and remains the youngest winner in the competition's history. His extensive discography includes highly acclaimed CD productions for Deutsche Grammophon, BIS, and Hyperion.

Fortepijoninis trio „FortVio“. Pianistė Indrė Baikštytė, smuikininkė Ingrida Rupaitė ir violončelininkas Povilas Jacunskas jau du dešimtmečius formuoja vieną profesionaliausių bei ryškiausių kamerinės muzikos ansamblių Lietuvoje, puoselėdami aukščiausios meninės kokybės standartus ir aktyviai įsiliesdami į tarptautinį muzikinį gyvenimą. Kolektyvas susibūrė 2006 m., o jo kelią greitai pažymėjo svarbūs laimėjimai tarptautiniuose konkursuose, debiutai prestižiniuose Lietuvos bei Europos festivaliuose ir 2009 m. pelnytas „Auksinio disko“ apdovanojimas. 2012 m. „FortVio“ tapo Europos kamerinės muzikos akademijos (ECMA) nariais – šį prestižinį statusą iki šiol yra pasiekę tik du Lietuvos ansambliai. 2013 m. kolektyvas iškovojo *Grand Prix* Varšuvos konkurse, o 2015 m. buvo įvertintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kultūros ir meno premija. Pastaraisiais metais trio rengia programas su žinomais kameriniais bei simfoniniais orkestrais, o vienu įsimintiniausių jų projektų tapo LRT nufilmuota speciali programa Vilniaus 700 metų jubiliejui.

Piano trio FortVio. Pianist Indrė Baikštytė, violinist Ingrida Rupaitė and cellist Povilas Jacunskas have been shaping one of Lithuania's most accomplished and prominent chamber music ensembles for two decades, upholding the highest standards of artistic excellence and actively contributing to the international music scene. The ensemble was formed in 2006, and its journey was soon marked by major achievements at international competitions, debuts at prestigious festivals in Lithuania and across Europe, and the Golden Disc Award, which it received in 2009. In 2012, FortVio became a member of the European Chamber Music Academy (ECMA) – a prestigious status attained by only two Lithuanian ensembles to date. In 2013, the ensemble won the Grand Prix at a competition in Warsaw, and in 2015 it was awarded the Government of the Republic of Lithuania Culture and Art Prize. In recent years, the trio has developed programmes in collaboration with renowned chamber ensembles and symphony orchestras, while one of its most memorable projects was a special programme filmed by LRT to mark the 700th anniversary of Vilnius.

Vyriausiasis LNSO dirigentas ir meno vadovas **Modestas Pitrenas** yra vienas ryškiausių šių dienų Lietuvos dirigentų, o jo simfoninės muzikos ir operos interpretacijos itin palankiai vertinamos ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinėje arenoje. M. Pitrenas – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos bei Zalcburgo Mozarteumo absolventas, yra vadovavęs Kauno miesto simfoniniam orkestrui, 2009–2014 m. buvo Latvijos nacionalinės operos (LNO) vyriausiasis dirigentas, 2022 m. debiutavo Frankfurto operos teatre. Maestro yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių, jis nuolat kviečiamas diriguoti ne tik Lietuvos, bet ir įvairiuose užsienio operos teatruose. M. Pitrenas yra LMTA Dirigavimo katedros docentas. 2012-ųjų Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas yra pelnęs ir kitų reikšmingų apdovanojimų: už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą jam įteiktas valstybinis apdovanojimas – Latvijos Pripažinimo kryžius. 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją. 2019 m. M. Pitrenas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi.

Modestas Pitrenas, principal conductor and artistic director of the Lithuanian National Symphony Orchestra (LNSO), is one of the most prominent conductors in Lithuania today. His interpretations of symphonic music and opera are highly regarded not only in Lithuania but also internationally. Pitrenas has been the head of the LNSO since 2015. A graduate of the Lithuanian Academy of Music and Theatre and the prestigious Mozarteum University in Salzburg, he was conductor and artistic director of the Kaunas City Symphony Orchestra from 2006 to 2011, principal conductor of the Latvian National Opera (LNO) from 2009 to 2014, and made his debut at the Frankfurt Opera House in 2022. The maestro has recorded more than 15 CDs of choral and symphonic music, enjoys regular invitations to conduct not only in Lithuania, but also at various opera houses abroad. Pitrenas is an associate professor at the Conducting Department of the Lithuanian Academy of Music and Theatre. The recipient of the Lithuanian National Culture and Arts Prize 2012 was also decorated with other significant awards: for his contribution to Latvian musical culture, he was honoured with the Latvian Cross of Recognition, a state award. In 2015, a joint jury of the Baltic Assembly in Riga adjudged the Baltic Assembly Prize for the Arts to Pitrenas. In 2019, he was decorated with the Officer's Cross of the Order for Merits to Lithuania.

Pirmą kartą Lietuvoje – „garso architektais“ vadinamų atlikėjų duetas |
For the first time in Lithuania – “sound architects” titled duo

GRANDBROTHERS

EROL SARP (fortepijonas | piano)

LUKAS VOGEL (gyvoji elektronika | live electronics)

„Grandbrothers“ (Vokietija, Šveicarija) 2011 m. įkūrė pianistas Erolis Sarpas ir elektroninės muzikos kūrėjas Lukasas Vogelis. Dueto muzikos atspirties taškas visuomet yra koncertinis fortepijonas, tačiau jos šerdis slypi mašinoje: virš instrumento iškyla specialus karkasas, prie kurio pritvirtinti elektromechaniniai plaktukai. Smūgiuodami į stygas, jie sukuria tarsi klavesino skambesį, o nukreipti į medines ar atskiras žalvarines instrumento dalis, paverčia rezonansinį korpusą mušamuoju instrumentu. Kol Sarpas sėdi prie fortepijono, Vogelis valdo sistemą savo sukurta programine įranga, įrašo generuojamus garsus ir realiuoju laiku juos apdoroja įvairiais efektais – tarp abiejų muzikantų įkurdinta mašina tampa savotiška sąsaja. Šio išskirtinio aparato idėja jiems kilo studijuojant Diuseldorfo muzikos ir medijų institute. Įkvėpti tokių svarbių naujosios muzikos kūrėjų kaip Johnas Cage'as ir Alvinas Lucier, minimalisto Steve'o Reicho kūrybos

bei šiuolaikinės elektroninės muzikos atlikėjų, 2011 m. Sarpas ir Vogelis įkūrė bendrą projektą. Pasitelkę novatorišką atlikimo sistemą, „Grandbrothers“ 2015 m. išleido debiutinį albumą *Dilation*, kurį itin palankiai įvertino klausytojai ir muzikos kritikai. 2017 ir 2021 m. pasirodė albumai *Open* ir *All The Unknown*, kuriuos FAZ pavadino „dviem svarbiausiais pastarojo dešimtmečio elektroninės popmuzikos įrašais“. „Grandbrothers“ kuria popmuziką, įkvėptą minimalizmo ir naujosios muzikos, kuri pamažu vis labiau išsilaisvina iš akustinio fortepijono skambesio ir tampa sodresnė bei vis labiau elektroninė.

Nepaisant viso jų techninio išradingumo, kuris, be abejo, yra tikras malonumas technologijų entuziastams, „Grandbrothers“ nėra vien studijinis projektas. Tikroji jų kūrybinio metodo esmė atsiskleidžia gyvuose pasirodymuose, kurių metu scenoje atliekama savotiška „atvira fortepijono operacija“. Tuomet publika gali pamatyti, kaip abu muzikantai per savo įrangą komunikuoja tarpusavyje ir kaip vienu instrumentu – pačiu fortepijonu – išgauna itin daugiasluoksnį ir subtiliai diferencijuotą skambesį.

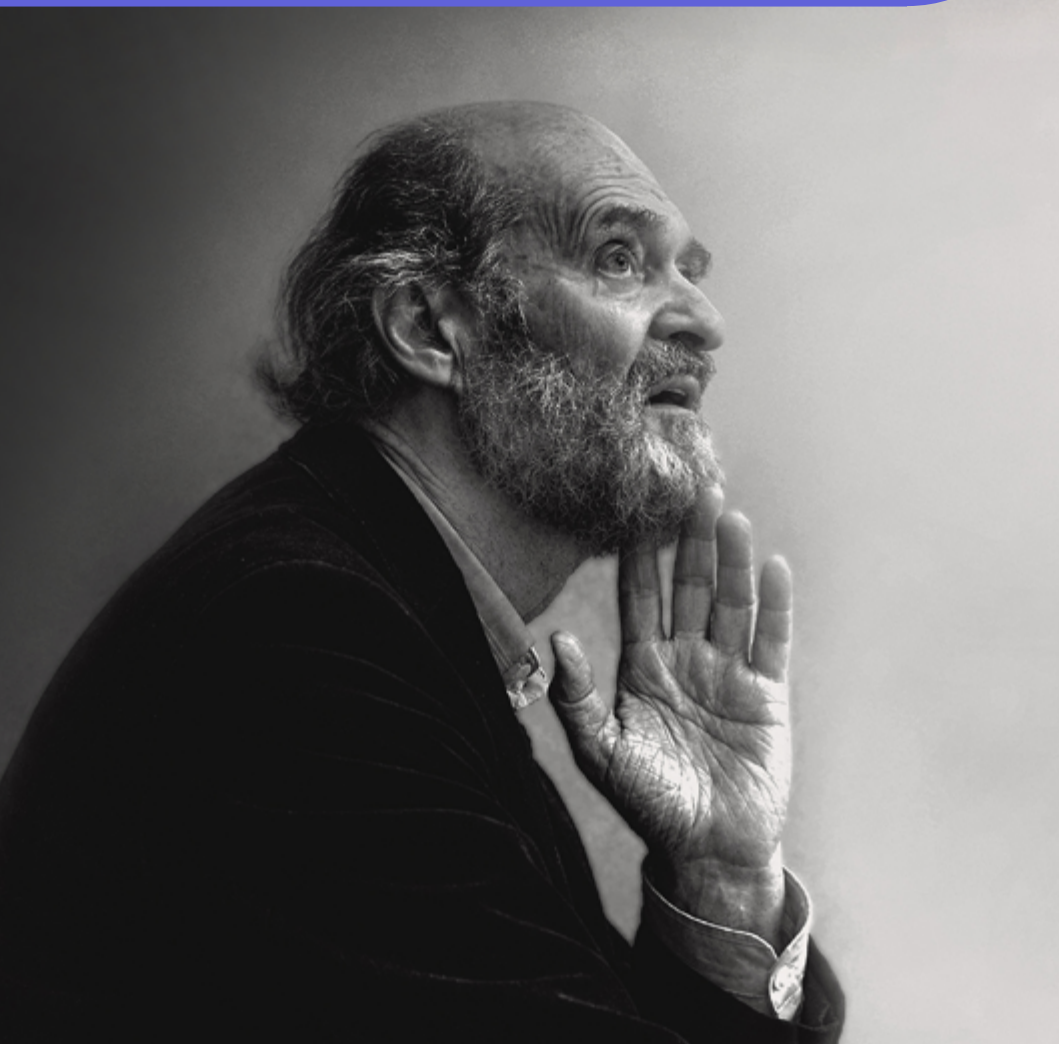
Per intensyvias gastroles Europoje „Grandbrothers“ koncertuoja tiek klasikinės muzikos salėse – Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Berlyno filharmonijoje, tiek festivaliuose, pvz., Montreux džiazo festivalyje, ar gyvos muzikos klubuose (Londono „Earth“). 2022 m. rugpjūtį, į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą įtrauktos Kelno katedros kvietimu, „Grandbrothers“ surengė išskirtinį koncertą, kurio metu atliko specialiai sukurtus ir šios ypatingos erdvės akustikai pritaikytus kūrinius. Šiai progai sukurta muzika 2023 m. išleista albume *Late Reflections*.

Grandbrothers is a German-Swiss music duo founded in 2011 by pianist Erol Sarp and electronic musician Lukas Vogel. The starting point of the music is always the concert grand piano, but the heart is in a machine: a frame towers above the instrument, to which electromechanical hammers are attached. When these strike the strings, it sounds like a kind of harpsichord; directed at the wood or individual brass parts, they transform the resonance body into a percussion instrument. While Sarp sits at the grand piano, Vogel controls the system by means of self-programmed software, records the generated sounds and processes them in real time with effects – the machine hangs between the two musicians like an interface. The two had the idea for this idiosyncratic apparatus during their studies at the Düsseldorf Institute for Music and Media. Inspired by important representatives of New Music such as John Cage or Alvin Lucier, the minimal music of Steve Reich, but also contemporary electronic acts, they founded their joint project in 2011.

With their innovative setup, Grandbrothers released their debut album *Dilation* (2015), which was highly praised by the public and the press. In 2017 and 2021, with the LPs *Open* and *All The Unknown* on City Slang, they released “two of the most important electronic pop records of the last decade” (FAZ). Grandbrothers play pop music inspired by minimal music and new music, which over time emancipates itself more and more from the analogue sound of the grand piano, becoming denser and more electronic. For all their tinkering, which is of course a feast for the tech nerd scene, Grandbrothers are not a pure studio band. Their approach can really be experienced above all when they perform open-heart piano surgery live on stage. The audience then gets an idea of how two musicians communicate with each other via their equipment, how they create an enormously multi-layered and differentiated sound with a single instrument: the piano itself.

On their extensive European tours, Grandbrothers play both in classical concert halls such as Amsterdam’s Concertgebouw and Berlin’s Philharmonie as well as at festivals such as the Montreux Jazz Festival or in live clubs such as Earth in London. In August 2022, Grandbrothers played an exclusive concert at the invitation of the World Cultural Heritage Site Cologne Cathedral with pieces composed especially for the special acoustics of the venue. The music composed for this has been released as an album *Late Reflections* in 2023.

ARVO PÄRT. Greatest Works

Žymiausi kūriniai – viename koncerte | Renowned works – in one concert

Vilniaus miesto ansamblis NIKO ir orkestras | NICO ensemble and orchestra
Vadovas ir dirigentas | Artistic director and conductor GEDIMINAS GELGOTAS

Arvo Pärt. *Cantus in memoriam Benjamin Britten* (1977)

Arvo Pärt. *Da Pacem Domine* (2004)

Arvo Pärt. *Spiegel im Spiegel* (1978)

Arvo Pärt. *Trisagion* (1992)

Arvo Pärt. *Fratres* (1977)

Arvo Pärt. *Summa* (1977)

Arvo Pärt. *Tabula rasa* (1977)

Vienas žymiausių dabarties kompozitorių **Arvo Pärtas** (g. 1935) patenka į didžiausio pripažinimo ir pasaulinio populiarumo sulaukusių šių laikų kūrėjų gretas. Estų kompozitorius pelnė pripažinimą dėl savo unikalaus muzikinio stiliaus „tintinnabuli“ (lot. „varpeliai“), kuris jo kūrybą garsina visame pasaulyje jau beveik pusę amžiaus. Jaunystėje, pabaigęs Talino valstybinę konservatoriją, A. Pärtas parašė daugybę kūrinių, kuriuose vienas pirmųjų Estijoje panaudojo anuomet modernius kompozicijos stilius: neoklasicizmą, dodekafoniją, serializmą, sonorizmą, aleatoriką ir koliažą. Nors kūriniai sulaukė aukšto įvertinimo, nė vienas iš šių stilių A. Pärto ilgam nesudomino. Tačiau šiose kompozicijose jau buvo ryšku tai, kas išliko ir vėliau kuriant minimalistinį „tintinnabuli“ stilių: galinga, paveiki dramaturgija, koncentruota muzikinė medžiaga ir išplėtotą formą. Iki 1976 m. A. Pärtas ilgai ieškojo savo naujo kūrybinio kelio, kuris geriau atspindėtų jo pasaulėjautą. Kompozitorius atsigręžė į senąją muziką ir pasinėrė į grigališkojo choralo, Notre Dame mokyklos ir Renesanso polifonijos studijas. Šių intensyvių kūrybinių paieškų rezultatas – būtent „tintinnabuli“ stilius, kuriuo A. Pärtas sėkmingai kuria iki šių dienų. Pirmą kartą šis stilius pasirodė trumpoje

pjesėje fortepijonui *Für Alina* (1976). „Tintinnabuli“ stiliumi parašytose kompozicijose muzikinė medžiaga – itin centruota ir išreiškia ypatingą kompozitoriaus santykį su tyla. Pasaulinės šlovės A. Pärtas sulaukė 1984 m., kai leidykla „ECM Records“ išleido kūrinių *Tabula rasa* įrašą. Netrukus kompozitoriaus muzika plačiai pasklido į daugelio žymiausių festivalių, orkestrų ir ansamblių programas, taip pat į televizijos ir radijo laidas. Kūrinius A. Pärtui užsako aukščiausio kalibro institucijos – pvz., 2015 m. Los Andželo filharmonija jam užsakė opusą *Greater Antiphons*, kurio premjerą atliko garsiojo Gustavo Dudamelio diriguojamas Los Andželo filharmonijos orkestras.

Cantus in memoriam Benjamin Britten (1977). 1976 m. gruodžio 5 d. Arvo Pärtas per radiją išgirdo žinią apie Benjaminą Britteno mirtį ir buvo giliai sujaudintas. Kompozitorius yra sakęs: „Visai neseniai buvau atradęs Britteną. Prieš pat jo mirtį pradėjau suvokti neįprastą jo muzikos tyrumą – man atrodė, kad tokį pat tyrumą jaučiau Guillaume'o de Machaut baladėse.“ Tuo metu Pärtas baiginėjo elegišką kūrinių orkestrui ir, iš pagarbos bei susižavėjimo mirusio kolegos kūryba, nusprendė jį skirti jo atminimui. Visa kompozicija primena vieną didelę, išplėtotą kadenciją, kurioje tvyranti įtampa, regis, siekia išvengti bet kokių galutinio išrišimo. *Cantus* pirmą kartą atliko Estijos nacionalinis simfoninis orkestras, diriguojamas Eri Klaso, 1977 m. balandžio 7 d. Taline. Tačiau jau buvo planuojama 1978 m. kūrinių atlikti su BBC simfoniniu orkestru Londono *Southbank Centre*, diriguojant Genadijui Roždestvenskiui. Sovietų valdžiai atsisakius išleisti kompozitorių į Angliją, Roždestvenskis, protestuodamas prieš tokį sprendimą, atšaukė koncertą. Šis įvykis savo ruožtu sukėlė tarptautinį skandalą žiniasklaidoje. Po metų Pärtui pagaliau buvo išduotas leidimas išvykti, ir *Cantus* tąkart atliko tas pats orkestras BBC „Proms“ festivalyje. Šiandien *Cantus in memoriam Benjamin Britten* yra vienas populiariausių Pärto kūrinių.

Kūriniui **Da pacem Domine (2004)** (lot. „Suteik mums taiką, Viešpatie“) impulsą Arvo Pärtas gavo iš viola da gamba virtuozo ir senosios muzikos tyrinėtojo Jordi Savallio, kuris užsakė šį kūrinių savo rengiamam taikos koncertui. Savallis sumanė sukurti bendros temos vienijamą programą, kurios pagrindą sudarytų *Da pacem Domine* – IX a. grigališkojo choralo antifona – ir įvairių amžių muzika, vienaip ar kitaip susijusi su jos tekstu ar melodija. Todėl Arvo Pärtas savo kūrinių grindė antifonos melodija (ji skamba alto partijoje), o šalia jos sukūrė tris polifoninius balsus, paremtus „tintinnabuli“ technika. Tai išskirtinis atvejis Pärto kūryboje, nes paprastai savo kūriniuose jis ne-cituoja grigališkojo choralo. Šį kūrinių Pärtas sukūrė kaip motetą, sekdamas Renesanso muzikos dvasia: pasitelkę tradicinį *cantus firmus* principą, o formą struktūravo Renesanso muzikai būdingomis kadencijomis. Kartais šis Pärto kūrinytis laikomas tiesiogine dedikacija Madrido teroro išpuolio (2004 m.) aukoms, nes kūrinytis iš tiesų buvo baigtas praėjus vos kelioms dienoms po šio išpuolio. Vis dėlto *Da pacem Domine* yra universali malda už taiką, kalbanti apie visos žmonijos skausmą ir kančią bei išreiškianti tvirtą tikėjimą, kad Dievas yra vienintelė tikroji mūsų apsauga, ypač neramiais laikais.

Summa (1977) yra vienas iš „tintinnabuli“ stiliaus kūrinių, turinčių versijas įvairioms sudėtims. Iš pradžių 1977 m. kūrinytis buvo sukurtas *a cappella* balsams, vėliau jis buvo aranžuotas tiek vokaliniais, tiek instrumentiniais ansambliams. Dėl sovietmečio ateistinės kultūros politikos kūrinių pavadinimas slepia užkoduotą žinutę – iš tiesų *Summa* sukurta pagal lotyniškojo *Credo* tekstą. Iš pažiūros paprastame kūrinyje slypi ypatingas kompleksiskumas – ciklinė balsų struktūra perteikia simbolinę prasmę.

Trisagion (1992) styginių orkestrui (iš pradžių pavadintas „žanginėmis maldomis“) buvo sukurtas Suomijos Ilomantsio Pranašo Elijo stačiatikių bažnyčios bendruomenei, minėjusiai 500 metų jubiliejų. Pirmą kartą kūrinytis atliktas 1992 m. liepą toje pačioje bažnyčioje. Jį atliko „Ensemble XXI“ iš Maskvos, vadovaujamas jo įkūrėjos ir dirigentės Lygios O'Riordan. Tą vasarą Pärtas buvo „Ensemble XXI“ kūrybinės stovyklos „Creativity in Silence“ reziduojantis kompozitorius. Ilomantsyje jis praleido savaitę, kartu su orkestru repetavo kūrinių ir jį tobulino. *Trisagion* yra įkvėptas stačiatikių Dieviškosios liturgijos pradžios maldos; graikų kalba pavadinimas reiškia „Triskart Šventas“. Nors tai instrumentinis kūrinytis, jo kompozicijai leiamą reikšmę turi šio bažnytinio slavų kalba parašyto teksto parametrai – žodžių skiemenų skaičius, kirčiavimas ir kt.

Fratres (1977) (lot. „Broliai“) laikui bėgant tapo vienu žinomiausių ir dažniausiai atliekamų Arvo Pärto kūrinių. Jis skambėjo daugybės filmų garso takeliuose ir šokio spektakliuose. Iš pradžių *Fratres* buvo parašytas kaip trijų balsų kūrinytis, nenurodant konkrečios instrumentuotės, todėl jį galima atlikti įvairiais instrumentais. Tai įmanoma dėl pagrindinio „tintinnabuli“ technikos principo, kai muzikinė medžiaga nebūtinai siejama su konkrečiu instrumentu. Toks komponavimo būdas buvo taikomas ir viduramžių bei Renesanso muzikoje, kurią Pärtas intensyviai tyrinėjo prieš sukurdamas „tintinnabuli“ stilių. *Fratres* pirmą kartą 1977 m. atliko bendraminčiai kompozitoriaus draugai iš senosios muzikos ansamblio „Hortus Musicus“, kuriam buvo dedikuota originalioji kūrinių versija. Šiandien Pärto kūrinių kataloge yra daugybė *Fratres* versijų, skirtų labai skirtingoms instrumentų sudėtims. Struktūriškai *Fratres* sudaro variacijų seką, kurią skiria pasikartojantys mušamųjų instrumentų motyvai. Visame kūrinyje girdima pasikartojanti tema, kas kartą pradedama vis kitoje oktavoje. Kaip būdinga Arvo Pärto muzikai, regimą kūrinių paprastumą valdo griežtos matematinės taisyklės, lemiančios balsų judėjimą, melodijos ir frazių ilgį, metro kaitą ir daugybę kitų muzikos elementų.

Dvigubas koncertas **Tabula rasa (1977)** tapo vienu kultinių kūrinių muzikos pasaulyje ir paskatino daugybę kompozitorių, atlikėjų bei klausytojų į muziką pažvelgti ir ją suprasti visiškai naujai. Šis kūrinys taip pat tapo lūžio tašku Arvo Pärt kūrybiniame kelyje – pirmą kartą didelės apimties kompozicijoje atsiskleidė išraiškos galimybės, kurias suteikia „tintinnabuli“ stilius. *Tabula rasa* įrašas („ECM“, 1984) taip pat pelnė Arvo Pärtui platesnį pripažinimą. Dvigubą koncertą dviem smuikams, styginių orkestrui ir paruoštam fortepijonui 1977 m. Pärtas sukūrė smuikininko Gidono Kremerio užsakyму. Kūrinio premjera įvyko 1977 m. rugsėjo 30 d., jį atliko Estijos valstybinio akademinio teatro kamerinis orkestras, diriguojamas Eri Klaso. Smuikų partijų solistai taip pat buvo jauni muzikantai, netrukus išgarsėsiantys visame pasaulyje, – Gidonas Kremeris ir Tatjana Grindenko. Dvi *Tabula rasa* dalys kontrastuoja tarpusavyje tiek nuotaika, tiek tempu. *Ludus* (lot. „Žaidimas“) sudaro aštuonios variacijos ir energinga kadencija, o lėtojoje antrojoje dalyje *Silentium* (lot. „Tyla“) Pärtas vėl pasitelkia ankstesniuose savo kūriniuose naudotą proporcinį kanoną: skirtingi balsai juda skirtingu ritminiu greičiu. Būtent antroji dalis iš atlikėjo reikalauja didžiausio susikaupimo. Kūrinio esmė – būtinybė įsiklausyti į tylą ir atrasti joje slypinčias spalvas, įsigilinti į kiekvieną natą ir į muziką žvelgti visiškai nesavanaudiškai, nuolankiai.

One of the most famous composers of the present, **Arvo Pärt** (b. 1935) ranks among the most recognised and popular composers of today. The Estonian composer has earned recognition for his unique musical style – tintinnabuli (Latin: “bells”), which has been making his work famous all over the world for almost half a century. After graduation from the Tallinn State Conservatoire, Pärt wrote a series of works in which he was among the pioneers in Estonia to use modern composition styles: neoclassicism, dodecaphony, serialism, sonorism, aleatoric and collage. Although the works earned recognition, none of these styles interested Pärt for long. However, these compositions contained something that remained later in the works written in the minimalist tintinnabuli style: there was powerful, influential dramaturgy, concentrated musical material, and developed form. Until 1976, Pärt had long been looking for his new creative path to better reflect his worldview. The composer turned to ancient music and immersed himself in the study of Gregorian chant, Notre Dame School and Renaissance Polyphony. The result of these intense creative searches is tintinnabuli – the style that Pärt successfully continues using to this day. At first, this style appeared in a short piano piece *Für Alina* (1976). Tintinnabuli style is characterized by highly concentrated musical material and expresses the composer's special relationship to silence. Pärt became globally famous in 1984, when ECM Records published a record of the work *Tabula rasa*. Soon the composer's music was widely spread to many of the most famous festivals, orchestras and ensemble programmes, as well as television and radio shows. He gets commissions from the top classical music institutions – e. g., Los Angeles Philharmonic commissioned him *Greater Antiphons* (2015) that was performed by the LA Philharmonic orchestra conducted by Gustavo Dudamel.

Cantus in memoriam Benjamin Britten (1977). On 5 December 1976, Arvo Pärt heard on the radio of Benjamin Britten's death and was deeply affected by the news. The composer has said: “I had just discovered Britten for myself. Just before his death I began to appreciate the unusual purity of his music – I had had the impression of the same kind of purity in the ballads of Guillaume de Machaut.” Pärt was finishing an elegiac orchestra piece at the time, which he decided to dedicate to the memory of his deceased colleague, out of respect and admiration for his work. *Cantus* begins with three bell tolls followed by violins, in high register, playing in the descending A minor scale. Each subsequent string group enters an octave lower, beginning their descending scale at half the speed, in what is known as the prolation canon. Thus, five layers of melody in different registers and tempos are created, accompanied by tintinnabuli voices. The slowly descending scales create an effect of endless slow-motion falling, and of peace and sadness. The entire composition resembles a single large-scale cadenza, with a tension that seems to want to avoid any final resolution. *Cantus* was premiered by the Estonian National Symphony Orchestra, conducted by Eri Klas on 7 April 1977 in Tallinn, but there were already plans to perform it with the BBC Symphony Orchestra at London's Southbank Centre in 1978, under the conductor Genady Rozhdestvensky. However, because the Soviet authorities refused to allow the composer to travel to England, Rozhdestvensky cancelled the performance in protest, which in turn, caused a scandal in the international media. A year later Pärt was finally granted a travel permit and *Cantus* was performed by the same orchestra at the BBC Proms festival. Today, *Cantus in memoriam Benjamin Britten* has become one of Pärt's most popular works.

Arvo Pärt received the original impetus for composing his Latin vocal piece, **Da pacem Domine (2004)** (Latin for “Give us peace, Lord”), from Jordi Savall, a virtuoso gambist and researcher of early music, who commissioned it for his peace concert. Savall had the idea to put together a concert programme under a common theme based on *Da pacem Domine*, a 9th century Gregorian antiphon, and music from different centuries based either on its text or its melody. Therefore, Arvo Pärt has built his work on the melody of the antiphon (which can be heard in the alto part) and added three polyphonic voices composed using the tintinnabuli technique. This is an exceptional case in Pärt's music because he usually does not quote Gregorian chant in his works. However, Pärt has composed this piece like a motet in the spirit of Renaissance music, using the traditional *cantus firmus* method and structuring the form with cadenzas typical of Renaissance music. *Da pacem Domine* premiered in summer 2004 in

Barcelona, performed by the early music ensemble Hespèrion XXI, La Capella Reial de Catalunya and Jordi Savall. The entire concert was dedicated to the memory of the victims of the bomb attack in Madrid in March of the same year. This piece by Pärt is sometimes considered a direct dedication to the victims of the terror attack in Madrid, as the piece was indeed finished a few days after this act of terror. However, *Da pacem Domine* is in fact a universal prayer for peace about the pain and suffering of all of humankind, expressing a firm belief that God is our only true protection, especially during restless times.

Summa (1977) is one of these tintinnabuli-works Pärt has composed in several versions. Initially created in 1977 for voices *a cappella*, the composition has later been scored for both vocal and instrumental ensembles. Due to the atheist cultural politics of the Soviet time, the title of the piece hides a coded message, in fact *Summa* is based on the text of the Latin *Credo*. The seeming simplicity of the work masks its utmost complexity whereby the circular structure of the voices conveys a symbolic meaning.

Trisagion for string orchestra (1992) (originally titled *The Introductory Prayers*) was composed for the congregation of the Orthodox Church of the Prophet Elijah in Ilomantsi, Finland for its 500th anniversary. It was premiered in the same church in July 1992 by the Ensemble XXI from Moscow, conducted by its founder and conductor Lygia O'Riordan. Pärt was resident composer during the summer session of Ensemble XXI, Creativity in Silence, and spent a week in Ilomantsi practicing with the orchestra and refining his composition. *Trisagion* is inspired by the opening prayer of the Orthodox Divine Liturgy and means Thrice Holy in Greek. Although it is an instrumental piece, the parameters of this text in Church Slavonic (number of syllables per word, accentuations etc.) are the determining factor in the composition.

Over time, **Fratres (1977)** (Latin for "Brothers") has become one of the best-known and most performed works by Arvo Pärt. It has been used in numerous movie soundtracks and dance shows. *Fratres* was initially composed as three-part music without fixed instrumentation that can be performed with various instruments. This is possible using the basic principle of the tintinnabuli technique, where the musical material does not necessarily have to be tied to the timbre of a specific instrument. Such a practice was also used in Medieval and Renaissance music which Pärt intensively explored before the birth of his tintinnabuli style. The composition was premiered in 1977 by the composer's like-minded friends from the early music group Hortus Musicus, and the original version of *Fratres* was also dedicated to them. Today, the catalogue of Pärt's works includes numerous versions of *Fratres* for very different instrument combinations. Structurally, *Fratres* consists of a set of variations separated by recurring percussion motifs. Throughout the composition we can hear a recurrent theme that starts each time in a different octave. Characteristically for Arvo Pärt, the apparent simplicity of the composition is governed by strict mathematical rules that determine the movement of voices, length of the melody and phrases, time signature alternations and so much more.

The central work in Pärt's instrumental music, the double concerto **Tabula rasa (1977)** has become one of the cult pieces in the music world and has prompted many composers and musicians, as well as concert audiences, to listen to and understand music in a completely new way. This composition also became a turning point in Arvo Pärt's career, introducing the expressive possibilities of the tintinnabuli style for the first time in a large-scale musical composition. The record of *Tabula rasa* (ECM, 1984) also brought wider recognition to Arvo Pärt. A double concerto for two violins, string orchestra and prepared piano was composed at the request of the violinist Gidon Kremer in 1977. The piece was premiered on 30 September 1977 by the chamber orchestra of the Estonia State Academic Theatre, conducted by Eri Klas. The violin soloists were also young musicians, soon to be world famous Gidon Kremer and Tatiana Grindenko. However, the road to the premiere was not a smooth one. The apparently simple music proved incomprehensible to the performers. It is not an overstatement to say that the musicians, who were used to virtuosity and artistry, were suddenly face to face with the basic elements of music in Pärt's score: triads and scales. This required a completely different approach, both interpretatively and psychologically. Gidon Kremer admitted that he was surprised by the reduced musical language of the piece and it took him a long time before finally realising the subtlety and intelligence hidden in these sounds. The two movements of *Tabula rasa* are in contrast with each other both in terms of mood and speed. While *Ludus* (Latin for "game") consists of eight variations and a forceful cadenza, in *Silentium* (Latin for "silence"), the slow second movement, Pärt again uses the prolation canon known in his earlier works: different voices move at different rhythmic speeds. It is the second movement that requires utmost concentration from the musician. The main focus of the piece consists in the need to listen to the silence and find its colours, delve into every single note and approach the music in a completely selfless, humble way.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

Ansamblis NIKO – styginių instrumentų grupė, žinoma dėl savo patrauklių ir originalių pasirodymų, atliekanti progresyviąją klasikinę muziką mintinai, integruojanti į savo pasirodymus aukščiausio lygio styginių instrumentų meistriskumą bei minimalistinius vizualinius scenos efektus. Muzikavimo džiaugsmas, originalumas, drąsa ir išskirtinė atlikimo kokybė – visi šie žodžiai tinka apibūdinti NIKO. Pastaraisiais metais NIKO debiutavo pasaulinio lygio salėse ir festivaliuose, tarp kurių – prestižinės Niujorko „Weill Recital Hall at Carnegie Hall“, Leipcigo „Gewandhaus“, Ciuricho „Tonhalle“, „Grand Théâtre de Provence“, Londono „Saint Martin-in-the-Fields“ ir „Roundhouse“, Liepojos „Great Amber“, Odesos filharmonijų salės bei Uzedomo (Vokietija), Elverum (Norvegija), „Odessa Classics“ (Ukraina), Tulono (Prancūzija), Venturos (JAV), Vilniaus ir kiti svarbūs Europos ir JAV festivaliai. 2024 m. „Warner Classics“ išleido naują ansamblio albumą *Consonance*, žymintį dar vieną reikšmingą šuolį jau ir taip įspūdingoje ansamblio istorijoje. NIKO bendradarbiauja su pasaulinio lygio atlikėjais, tarp kurių – Kristjan Järvi, David Geringas, Roman Patkoló, Mari Samuelsen, David Nebel, Peter Gregson, Ksenija Sidorova, Ole Edvard Antonsen, Janusz Wawrowski, Francesco Tristano ir kiti. NIKO buvo įkurtas 2006 metais kompozitoriaus ir dirigento Gedimino Gelgoto. Ansamblis aktyviai reprezentuoja Lietuvą svarbių diplomatinį ir kultūrinių renginių metu Lietuvoje ir užsienyje, tarp kurių pasirodymai pasaulinėse „EXPO“ parodose Astanoje (Kazachstane) ir Dubajuje (JAE), Europos Parlamente Briuselyje, užsienio monarchų ir valstybinių delegacijų priėmimų metu Lietuvoje, nacionalinių ir valstybinių apdovanojimų progomis ir t. t. Deleguotas visų trijų Baltijos šalių Seimų, NIKO paminėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos šimtmečius Europos Komisijoje Strasbūre. NIKO taip pat pasirodė Jo Šventenybės Dalai Lamos bei Popiežiaus Pranciškaus vizitų Lietuvoje metu, koncertavo Jos Didenybei Norvegijos Karalienei Sonjai.

NICO Ensemble is known for its engaging and original performances, in which progressive classical music is performed from memory, combining the highest level of string-playing artistry with minimalist visual stage effects. Joy in music-making, originality, courage and outstanding artistic quality – all these qualities define NICO. In recent years, NICO has made its debut at world-class venues and festivals, including the prestigious Weill Recital Hall at Carnegie Hall in New York, Gewandhaus in Leipzig, Tonhalle in Zurich, Grand Théâtre de Provence, Saint Martin-in-the-Fields and Roundhouse in London, Great Amber in Liepāja, the Odessa Philharmonic Hall, as well as the Usedom (Germany), Elverum (Norway), Odessa Classics (Ukraine), Toulon (France), Ventura (USA), Vilnius and other major European and US festivals. In 2024, Warner Classics released the ensemble's new album *Consonance*, marking another significant milestone in the already impressive history of the ensemble. NICO collaborates with world-class artists, including Kristjan Järvi, David Geringas, Roman Patkoló, Mari Samuelsen, David Nebel, Peter Gregson, Ksenija Sidorova, Ole Edvard Antonsen, Janusz Wawrowski, Francesco Tristano and others. NICO was founded in 2006 by composer and conductor Gediminas Gelgotas. The ensemble actively represents Lithuania at major diplomatic and cultural events both in Lithuania and abroad, including performances at the World EXPO exhibitions in Astana (Kazakhstan) and Dubai (United Arab Emirates), at the European Parliament in Brussels, at receptions for foreign monarchs and state delegations in Lithuania, and at national and state award ceremonies. Delegated by the parliaments of all three Baltic states, NICO marked the centenary of Lithuania, Latvia and Estonia at the European Commission in Strasbourg. NICO has also performed during visits to Lithuania by His Holiness the Dalai Lama and Pope Francis, and has performed for Her Majesty Queen Sonja of Norway.

Gedimino Gelgoto (g. 1986) muzika skamba prestižiškiausiose pasaulio koncertų salėse, tarp kurių – Berlyno „Konzerthaus“, Leipzigo „Gewandhaus“, Paryžiaus „Théâtre des Champs-Élysées“ ir kt. Gelgoto muzika žinoma dėl darnaus minimalizmo, klasikinės tradicijos ir modernios estetikos derinio. Menininkas kuria garsines patirtis, kurios yra ir giliai asmeniškios, ir stulbinamai universalios. „Štai kokia beribė gali būti šiuolaikinė muzika!“, 2013 m. rašė *Kieler Nachrichten*. Gelgotas glaudžiai bendradarbiauja su pasaulinio garso solistais, į kiekvieną partnerystę įnešdamas savo išskirtinę energiją ir įžvalgas. Kaip dirigentas, jis reguliariai pasirodo su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru (LNSO) – šiam kolektyvui jis dirigavo Ciuricho „Tonhalle“ ir Odesos filharmonijoje, taip pat pasirodė Provanso Didžiajame teatre su Lietuvos kameriniu orkestru.

Šalia kompozicijos ir dirigavimo, Gelgotas yra Vilniaus miesto ansamblio NIKO įkūrėjas ir meno vadovas – su šiuo novatorišku ansambliu jis koncertuoja visoje Europoje ir iš naujo brėžia šiuolaikinės klasikinės muzikos ribas. Gelgotas taip pat inicijavo Lietuvos ir Lenkijos jaunimo orkestrą – projektą, skatinantį dialogą ir bendradarbiavimą tarp abiejų šalių jaunųjų muzikantų. Už scenos ribų savo patirtimi ir menine vizija jis dalinasi Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, kur yra docentas Kompozicijos katedroje ir ugdo jaunųjų muzikantų kartą.

Gediminas Gelgotas (b. 1986) music has echoed through some of the world's most prestigious concert halls – including the Berlin Konzerthaus, Leipzig Gewandhaus, Paris Théâtre des Champs-Élysées and others. Known for his seamless fusion of minimalism, classical tradition, and modern aesthetics, Gelgotas crafts sonic experiences that are both deeply personal and strikingly universal. “That’s how unlimited the contemporary music can be!” (*Kieler Nachrichten*, C. Strehk, 2013) A sought-after collaborator, Gelgotas works closely with world-renowned soloists, bringing his signature energy and insight to every partnership. As a conductor, he regularly leads the Lithuanian National Symphony Orchestra LNSO and has recently made significant conducting debuts at the Zurich Tonhalle and Odessa Philharmonic with the LNSO, as well as at the Grand Theatre of Provence with the Lithuanian Chamber Orchestra.

In addition to his acclaimed work as a music creator and performer, he is the founder and artistic director of the Vilnius City NICO Ensemble, an innovative ensemble performing across Europe and redefining the boundaries of contemporary classical music. Gelgotas is also the initiator of the Lithuanian-Polish Youth Orchestra, a project fostering dialogue and collaboration among young musicians of the two countries. Beyond the stage, he shares his expertise and artistic vision as an associate professor at the Lithuanian Academy of Music and Theatre, where he teaches in the Department of Composition, mentoring the next generation of young musicians.

LKO koncerte – pasaulinio garso smuikininkė |
LCO concert with a world-renowned violinist

LEILA JOSEFOWICZ

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS | LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Solistė | Soloist LEILA JOSEFOWICZ (smuikas, Kanada, JAV | violin, Canada, USA)

Dirigentas | Conductor JONATHAN STOCKHAMMER (JAV | USA)

Onutė Narbutaitė. *Otro río* (2022)

Brett Dean. *Between the Spaces in the Sky* (2011, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Kristupas Bubnelis. *Substantia Ferruginea* (2026, pasaulinė premjera | world premiere)

György Ligeti. Koncertas smuikui ir orkestrui | *Violin Concerto* (1989–1993, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Onutė Narbutaitė, žr. p. 11 | see p. 11

Otro río (2022) (liet. Kita upė) užsakyta Ostroboitnijos kamerinio orkestro 50-mečiui. Pagarbą ir dėkingumą orkestrui, su kuriuo mane sieja daugiametis kūrybinis ryšys, galbūt tiko išreikšti pakilia jubilacija. Tačiau pasitikėjimas šiuo orkestru bei jo įkūrėju Juha Kangas ir intuityvi trauka nuvedė kitokiu keliu, rizikuojant gal ir pasiklysti. Garsinis vaizdiny kartais priartėja prie tylos paribio, o jo formavimosi logika labiau panaši į sapną, nei į taisyklingą mąstymą. Apibrėžti šią muziką įvardinant labai sunku. Talpi ir gilią konotacijų istoriją turinti „upės“ metafora

savaip susišaukia su kitu mano opusu – *krantas upė simfonija* (2007). Dabar yra kitas mano laikas, kitas pasaulio laikas, ir „kita upė“, kuri čia atsirado kaip Jorge Luis Borgeso eilėraščio *Arte poética* eilutės fragmentas: *y recordar que el tiempo es otro río / saber que nos perdemos como el río / y que los rostros pasan como el agua*. („ir atminti, kad laikas yra kita upė. / žinoti, kad mes pasiklystame kaip upė, / ir kad veidai praeina kaip vanduo“). Muzika, to paties rašytojo žodžiais, yra mįslinga laiko forma. Klausydamiesi visada vienaip ar kitaip išgyvenam laiką, ši dimensija dalyvauja ir veikia, net kompozitoriui ar klausytojui sąmoningai apie tai negalvojant. Šiuo atveju apie tai galvojau – apie įvairius laiko pavidalus, apie kitą ir kitokį, visokius sąlygiškumus ir reliatyvumus, apie trapumą ir iliuziškumą. Tikiuosi, palikau erdvės, kurioje laikas – nei tekantis, nei stovintis, o tiesiog juntamas – galėtų tapti viena iš partitūros eilučių. Rašant šiuos žodžius, visos tos sąvokos ir intencijos jau tolsta į praeitį. Šalia nuolatos tvinksi realus pasaulio laikas. Jis gali perfokusuoti mūsų žvilgsnius ir keisti suvokimus. Tą dieną, kai pažymėjau paskutinius štrichus ką tik perrašytoje partitūroje, visai šalia prasidėjo agresyvių nusikaltėlių sukeltas brutalus karas. Ir net tyla dabar skamba visai kitaip.

Otro río (2022) (eng. Another river) was written to a commission from the Ostrobothnian Chamber Orchestra on the occasion of its 50th anniversary. It might perhaps have been appropriate to express my respect and gratitude to the Ostrobothnian Chamber Orchestra, with which I have had a long-standing creative relationship, with an uplifting jubilee. However, the intuitive attraction and trust in this orchestra and its founder, Juha Kangas, led me down a different path, at the risk perhaps of losing my way. The sonic image sometimes approaches the verge of silence, while the logic of its formation resembles a dream rather than correct thinking. It is very difficult to define this music by giving it a name. The metaphor of the ‘river’, which has a rich and deep history of connotations, connects in a way with another of my opuses – *riverbank-river-symphony* (2007). Now is another time for me, another time for the world, and ‘another river’, which appears here as a fragment of a line from Jorge Luis Borges’s poem *Arte poética*: ‘[...] y recordar que el tiempo es otro río, / saber que nos perdemos como el río / y que los rostros pasan como el agua.’ ([...] and to remember that time is another river. / to know that we lose ourselves like the river / and that faces pass by like the water). Music, in the words of the same writer, is a mysterious form of time. Listening to it, we always experience time in one way or another and this dimension is present and active even without the composer or listener consciously thinking about it. In this case I was thinking about it – about the various forms of time, about other and different ones, about all kinds of conditionality and relativity, about fragility and the illusory nature of things. I hope I have left a space in which time – neither flowing nor standing, but simply felt – might become one of the lines of the score. As I write these words, all those concepts and intentions are already receding into prehistory. The real time of the world is constantly ticking by. It can refocus our gaze and change our perceptions. On the day I made the finishing touches to the score I had just rewritten, a brutal war initiated by aggressive criminals was breaking out right next door. And now even silence sounds very different.

Brett Dean, žr. p. 4 | see p. 4

Between the Spaces in the Sky (2011). Šis kūrinys yra penkių dalių ciklo *Epitaphs* dalis. *Between the Spaces in the Sky* skirtas Richardo Hickoxo (1948–2008), britų dirigento ir muzikos vadovo, atminimui. Richardas dirigavo pirmosios Bretto Deano operos *Bliss* premjerą.

*Ekstazė palietė mane... Aš praslydau tarp dangaus plyšių
ir užuodžiau miško slėniuose gyvenančius ir mirstančius.*

(Amanda Holden, iš operos *Bliss* libreto)

Between the Spaces in the Sky (2011) is a piece from a five-part cycle *Epitaphs*. *Between the Spaces in the Sky* is dedicated to Richard Hickox, British conductor and music director (1948–2008), and former Artistic Director of Opera Australia, 2005–2008. Richard was to have conducted the premiere of my first opera, *Bliss*.

*Ecstasy touched me... I slid between the spaces in the sky
And smelt things living and dying in the valleys of the forest.*

(Amanda Holden, from the libretto for *Bliss*)

Kristupas Bubnelis, žr. p. 8 | see p. 9

Substantia Ferruginea (2026). Šis kūrinys – lygiosios darnos (angl. just intonation) principų studija. Tembriniai sluoksniai čia skleidžiasi tiek šalto metališko (ferrum, lot. geležis), tiek dramatiško intensyvumo būsenomis. Pavadinimas nurodo į smegenų audinį – *substantia ferruginea* – ir virsta metafora garsinei medžiagai, atsiskleidžiančiai rezonansų, mikrointervalinių įtampų ir faktūrinių virsmų dramaturgijos pavidalu.

Substantia Ferruginea (2026). This work is a study of the principles of just intonation. Its timbral layers unfold through states of both cold metallicity (*ferrum*, Latin for iron) and dramatic intensity. The title refers to the brain tissue *substantia ferruginea* and becomes a metaphor for the sonic material, which unfolds through a dramaturgy of resonances, microintervallic tensions, and textural transformations.

György Ligeti (1923–2006) studijavo Klausenburgo konservatorijoje (1941–1943) ir Franzo Liszto akademijoje Budapešte (1945–1949). 1956 m. gruodį jis paliko gimtąją šalį dėl politinių priežasčių. Dirbdamas laisvai samdomu specialistu Vakarų Vokietijos

radio elektroninės muzikos studijoje Kelne (1957–1958), tuo pat metu jis intensyviai studijavo Karlheinzo Stockhauseno, Mauricio Kagelio ir Pierre'o Boulezo muziką. 1960-aisiais Ligeti buvo docentas Darmštato Šiuolaikinės muzikos vasaros mokykloje ir kvietinis profesorius Švedijos karališkojoje muzikos akademijoje Stokholme. 1972 m. jis buvo kompozitorius Stanfordo universitete Kalifornijoje, o kitais metais tapo kompozicijos profesoriumi Hamburgo aukštojoje muzikos mokykloje. Kompozitorius padarė didelę įtaką tarptautinei šiuolaikinei muzikai tiek kaip dėstytojas (iki 1989 m.), tiek kaip aktyvus šiuolaikinės muzikos scenos dalyvis ir tapo muzikos estetikos etalonu visai kartai. Tarp muzikos specialistų György Ligeti pirmiausia sukėlė sensaciją su Kelno įrašų studijoje sukurta elektronine kompozicija *Artikulation* (1958). Vėliau jis plačiai išgarsėjo su kūrinių orkestrui *Apparitions* (1958–1959) ir *Atmosphères* (1961). 6-ojo dešimtmečio pabaigos ir 7-ojo dešimtmečio kūriniuose itin tankiai susipynusių

balsų struktūros idėja vis labiau buvo gretinama su statinėmis toninėmis-erdvinėmis kompozicijomis. Taip buvo pasiektas stulbinantis efektas: maksimaliai judantys balsai klausantis tampa suvokiami kaip erdviškai „statiška“ muzika. Devintajame ir dešimtajame dešimtmečiuose Ligeti kūryboje į pirmą planą iškilo sudėtingos poliritminės kompozicijos technikos. Šią raidą galima aiškiai sekti *Étudiuose fortépijonui*, kurie buvo išleisti trimis tomais ir buvo sukurti tarp 1985–2001 m.

Koncertas smuikui ir orkestrui (1989–1993). Koncertą sukūriau atliepdamas Saschko Gawriloffo pasiūlymą. Kamerinį orkestrą sudaro du fleitininkai (grojantys ir altine fleita, *piccolo* bei soprano išilgine fleita), obojus, fagotas, trimitas ir trombonas, du klarnetai (antrasis taip pat groja bosiniu klarnetu), dvi valtornos, keturi smuikai, trys altai, dvi violončelės, kontrabosas ir du mušamųjų instrumentų atlikėjai (grojantys gausia ir įvairia instrumentų grupe, tarp jų – dviem slankiaisiais švilpukais (angl. *slide whistles*)). Išskyrus fleitas, visi keturi pučiamųjų instrumentų atlikėjai taip pat groja okarinomis. Mikrointervalai yra vienas svarbiausių šio kūrinio skambesį formuojančių elementų. Visose penkiose dalyse vienas smuikas ir altas yra perderinti (*scordatura*), o antrojoje ir trečiojoje dalyse valtornos groja tik nepakoreguotus natūraliosios dermės garsus. Derindamas šiuos „išderintus“ garsus ir obertonus su įprastai suderintų styginių garsais, galiu sukurti įvairius harmoninius ir neharmoninius spektrus.

György Ligeti (1923–2006) studied at the Conservatory in Klausenburg from 1941 to 1943 and from 1945 to 1949 at the Franz Liszt Academy in Budapest. He left his native country in December 1956 for political reasons. During his time as freelancer in the West German Radio studio for electronic music in Cologne (1957–58), he undertook an intense study of the music of Karlheinz Stockhausen, Mauricio Kagel and Pierre Boulez. In the 1960s, Ligeti was associate professor at the Summer School for Contemporary Music in Darmstadt and guest professor at the Royal Swedish Academy of Music in Stockholm. He received a scholarship from the German Academic Exchange Programme (DAAD) in Berlin for 1969–70 and was Composer in Residence at the Stanford University in California in 1972 before being appointed as Professor for Composition at the Hamburg Musikhochschule the following year. The composer made a substantial impact on international contemporary music both as a university professor (up to 1989) and as an active member of the music scene and became the musical aesthetic benchmark for a whole generation. In specialist musical circles, György Ligeti had already caused a sensation with his electronic composition *Artikulation* (1958) which had been produced in the Cologne recording studio. He subsequently gained immediate fame throughout the musical world with his orchestral works *Apparitions* (1958–59) and *Atmosphères* (1961). Leanings towards extreme micro-polyphony were already visible in the works he had previously composed in Hungary, for example the *a cappella* choral works *Éjszaka* and *Reggel* from 1955. In the works from the late 1950s and 1960s, the concept of an extremely densely interwoven voice structure was increasingly contrasted with static tonal-spatial compositions. This was achieved with stunning effect: the maximum degree of movement in the voices develops into an audibly perceived spatially “static” music. In the 1980s and 1990s, complex polyrhythmic compositional techniques come to the foreground in Ligeti’s works. This development can be followed clearly in the *Études pour piano* which were published in three volumes and span the compositional period between 1985 and 2001.

Violin Concerto (1989–1993). Responding to a suggestion from Saschko Gawriloff, I composed the *Violin Concerto* in 1990, revising it in 1992. The chamber orchestra consists of two flutes (doubling alto flute, piccolo and soprano recorder), one oboe, one bassoon, one trumpet and one trombone, two clarinets (the second doubling bass clarinet), two horns, four violins, three violas, two cellos, one double bass and two percussionists (who play a rich and varied group of instruments, which includes two slide whistles). With the exception of the flutes, all four woodwinds also play the ocarina. Important for the character of this piece are micro-intervals. In all five movements, one violin and viola are re-tuned (*scordatura*) and, in the second and third movements, the horns play only uncorrected natural notes. By combining these “out of tune” notes and harmonics with those of the normally tuned strings, I can build a number of harmonic and non-harmonic spectra.

Lietuvos kamerinis orkestras (LKO, prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas 1960 m.) yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikinių kolektyvų. „(...) aukščiausio rango interpretacija ir virtuozų orkestras...“, taip 2024 m. apie kolektyvą rašė muzikologė Živilė Ramoškaitė. Šiandien jo gastrolių keliai driekiasi aplink visą pasaulį – užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Australija, Japonija, Taivanas, Kinija, Libanas; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipzigo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų. LKO bendradarbiavo su daugeliu iškilių pasaulio menininkų. Nuo 2008 m. orkestro meno vadovu ir dirigentu yra žymus smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas. LKO įrašė per 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ar kompaktinių plokštelių, tarp kitų, lietuvių kolektyvo ir S. Krylovo įrašą, A. Vivaldi *Metų laikus*, išleido pasaulyje garsi klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“. Po aštuonerių metų pertraukos, 2024-aisiais, išleista dar viena LKO, S. Krylovo ir E. Bosso kompaktinė plokštelė, kurioje įrašyti J. S. Bacho kūriniai.

The Lithuanian Chamber Orchestra (LCO, founded in 1960 by Professor Saulius Sondeckis) is one of the most outstanding and highly acclaimed Lithuanian ensembles in the world. „(...) a top-notch interpretation and an orchestra of virtuosos...“, musicologist Živilė Ramoškaitė wrote about LCO in 2024. Over the years tour itineraries of the LCO, an ambassador of Lithuanian music culture, have covered the length and breadth of Europe, reached both Americas, the Republic of South Africa, Australia, Japan, Taiwan, China, Lebanon. The LCO has graced the stages of Berlin Philharmonie and Vienna's Musikverein, London's Royal Festival Hall, Rome's Santa Cecilia, Amsterdam's Concertgebouw, Paris' Salle Pleyel, Leipzig's Gewandhaus and many more. The Orchestra has collaborated with a number of prominent musicians. Since 2008, the renowned violin virtuoso Sergey Krylov has served as its artistic director and conductor. The LCO has recorded over 100 vinyl and CDs showcasing the most diverse repertoire among which Antonio Vivaldi's *The Four Seasons* released by “Deutsche Grammophon”, one of the world's most renowned classical music record labels, featuring the Lithuanian orchestra and Sergey Krylov. 2024 saw a release of another CD – works by J. S. Bach recorded by the LCO, S. Krylov and E. Bosso.

Leila Josefowicz aistringai propaguoja šiuolaikinę muziką smuikui, ką atspindi jos įvairus repertuaras ir entuziazmas atlikti naujus kūrinius. Gyvų kompozitorių mylima Josefowicz yra atlikusi daugelio koncertų premjeras, tarp kurių – specialiai jai sukurti Colino Matthewso, Luca Francesconi, Johno Adamso ir Esa-Pekkos Salonen koncertai. Tarp svarbiausių pastarųjų sezonų pasirodymų – koncertai su Berlyno filharmonijos, Ciuricho „Tonhalle“, Karališkuoju „Concertgebouw“, Berlyno „Konzerthaus“, Drezdeno filharmonijos, Oslo, Helsinkio, Los Andželo filharmonijos, Elbės filharmonijos, Bostono, Čikagos, San Fransisko, Klivlando ir Filadelfijos orkestrais, kur smuikininkė bendradarbiavo su aukščiausios klasės dirigentais – Matthiasu Pintscheriu, Johnu Storgårdsu, Esa-Pekka Salonenu, Louisu Langrée, Hannu Lintu ir Johnu Adamsu. Josefowicz ilgą laiką bendradarbiavo su britų kompozitoriumi ir dirigentu Oliveriu Knussenu (1952–2018) – drauge daugiau nei 30 kartų atliko įvairius koncertus, įskaitant paties Knusseno Koncertą smuikui. Kitos svarbės Josefowicz premjeros: Matthiaso Pintscherio *Assonanza* su Sinsinacio simfoniniu orkestru, Johno Adamso *Scheherazade*. 2 su Niujorko filharmonijos orkestru, Luca Francesconi *Duende* – *The Dark Notes* su Švedijos radijo simfoniniu orkestru ir Steveno Mackey *Beautiful Passing* su

BBC filharmonijos orkestru. Praėjusį sezoną Josefowicz su Franzo Welsch-Mösto diriguojamu Klivlando orkestru atliko Jüri Reinvere Koncerto smuikui, arfai ir orkestrui pasaulinę premjerą. Josefowicz yra išleidusi įrašų su klasikinės muzikos leidybos milžinėmis „Deutsche Grammophon“, „Philips/Universal“ ir „Warner Classics“. Už savo išskirtinius pasiekimus ir meistriskumą muzikos srityje Josefowicz laimėjo 2018 m. „Avery Fisher“ premiją, o 2008 m. buvo apdovanota prestižine MacArthuro stipendija, taip pat du kartus buvo nominuota „Grammy“.

Leila Josefowicz is a passionate advocate of contemporary violin music, a commitment reflected in her diverse repertoire and enthusiasm for performing new works. A favorite of living composers, Josefowicz has premiered numerous concertos – including works written specifically for her by Colin Matthews, Luca Francesconi, John Adams, and Esa-Pekka Salonen. Highlights of recent seasons include performances with the Berlin Philharmonic, Zurich Tonhalle, Royal Concertgebouw, Berlin Konzerthaus, Dresden Philharmonic, Oslo, Helsinki, and Los Angeles Philharmonic orchestras, as well as the Elbphilharmonie, Boston, Chicago, San Francisco, Cleveland, and Philadelphia orchestras; in these engagements, she has collaborated with world-class conductors such as Matthias Pintscher, John Storgårds, Esa-Pekka Salonen, Louis Langrée, Hannu Lintu, and John Adams. Josefowicz enjoyed a long-standing collaboration with the British composer and conductor Oliver Knussen (1952–2018), performing various concertos together more than 30 times, including Knussen's own Violin Concerto. Other notable premieres by Josefowicz include Matthias Pintscher's *Assonanz* with the Cincinnati Symphony Orchestra, John Adams's *Scheherazade. 2* with the New York Philharmonic, Luca Francesconi's *Duende – The Dark Notes* with the Swedish Radio Symphony Orchestra, and Steven Mackey's *The Beautiful Passing* with the BBC Philharmonic. Last season, Josefowicz performed the world premiere of Jüri Reinvere's Concerto for Violin, Harp, and Orchestra with the Cleveland Orchestra under the baton of Franz Welsch-Möst. Josefowicz has released recordings with major classical music labels such as Deutsche Grammophon, Philips/Universal, and Warner Classics. For her outstanding achievements and mastery in music, Josefowicz won the 2018 Avery Fisher Prize and received the prestigious MacArthur Fellowship in 2008; she has also been nominated for a Grammy Award twice.

1969 m. Los Andžele gimęs **Jonathanas Stockhammeris** studijavo kompoziciją ir dirigavimą. Dar studijų metais jis turėjo galimybę pavaduoti dirigentą keliuose Los Andželo filharmonijos koncertuose, o vėliau tapo vyriausiojo dirigento Esa-Pekka Saloneno globotiniu. Vėliau jis persikėlė į Vokietiją, kur studijavo pas dirigentą ir kompozitorių Peterį Eötvösą bei tapo jo asistentu. Jonathanas reguliariai diriguoja žymiausiems orkestrams – Londono simfoniniam, Oslo filharmonijos, Hamburgo Elbės filharmonijos, Prancūzijos nacionaliniam, „Philharmonia“, Dreseno valstybinei kapelai, „Yomiuri Nippon“ simfoniniam, Seulo filharmonijos ir Sidnėjaus simfoniniam orkestrui. Jis taip pat pasirodo didžiuosiuose festivaliuose – Zalcburgo, Liucernos, Šveicingeno, Donaueschingeno festivaliuose, Venecijos bienalėje, „Wiener Festwochen“ ir „Wien Modern“. Tarp Jonathano diriguočių operų – Poulenco *Dialogues des Carmélites*, Janáček *The Cunning Little Vixen*, Bizet *Carmen*, Ravelio *L'Heure Espagnole*, Britteno *Turn of the Screw*, Adès *Powder Her Face*, Nono *Al gran sole carico d'amore*, Eötvöso *Tri Sestri*, Rihmo *Proserpina*, Philipo Glasso *Satyagraha* ir *Akhnaten*. Jis dirigavo prestižiniuose operos teatruose – Vienos valstybinėje operoje, Ciuricho operoje, Berlyno valstybinėje operoje, Niujorko miesto operoje, Frankfurto operoje, Bazelio teatre ir Berlyno „Komische Oper“. Taip pat Jonathanas domisi muzika, peržengiančia ribas tarp akademinės muzikos, roko, popmuzikos ir hiphopo. Jo kartu su „Ensemble Modern“ išleista plokštelė *Greggery Peccary & Other Persuasions*, kurioje skamba Franko Zappos kūriniai, pelnė „Echo Klassik“ apdovanojimą. Jis taip pat įrašė naują garso takelį Sergejaus Eizenšteino 1925 m. filmui *Sarvuotis Potiomkinas*, kurio muziką sukūrė ir atliko grupė „Pet Shop Boys“.

Born in Los Angeles in 1969, **Jonathan Stockhammer** studied composition and conducting. Still a student, he had the opportunity to fill in for a series of concerts with the Los Angeles Philharmonic and was subsequently mentored by chief conductor Esa-Pekka Salonen. He later moved to Germany, where he studied with and became the assistant of conductor/composer Peter Eötvös. Jonathan regularly conducts leading international orchestras, including the London Symphony Orchestra, Oslo Philharmonic, Staatskapelle Dresden, NDR Symphony Hamburg, Orchestre National de France, the Philharmonia, Yomiuri Nippon Symphony Orchestra, the Seoul Philharmonic and the Sydney Symphony Orchestra. He also appears at major festivals such as Salzburg, Lucerne, Schwetzingen, Donaueschingen, by the Venice Biennale, the Wiener Festwochen and Wien Modern. A selection of the operas conducted by Jonathan: *Dialogues des Carmélites* (Poulenc), *The Cunning Little Vixen* (Janáček), *Carmen* (Bizet), *L'Heure Espagnole* (Ravel), *Turn of the Screw* (Britten), *Powder Her Face* (Adès), *Al gran sole carico d'amore* (Nono), *Tri Sestri/Three Sisters* (Eötvös), *Proserpina* (Rihm), and Philip Glass' *Satyagraha* and *Akhnaten*. He has conducted at prestigious houses such as the Vienna State Opera, Zurich Opera, Staatsoper Berlin, New York City Opera, Oper Frankfurt, Theater Basel, and Komische Oper Berlin. Additionally, Jonathan explores music that blurs the boundaries between classical music, rock, pop, and hip-hop. His CD *Greggery Peccary & Other Persuasions* with Ensemble Modern, featuring works by Frank Zappa, won an Echo Klassik Award. He also recorded a new soundtrack to Sergei Eisenstein's 1925 film *Battleship Potemkin*, composed and performed by the Pet Shop Boys.

Spalio 23, penktadienis, 20:00, LVSO koncertų salė
23 October, Friday, 8 PM, LVSO Concert Hall

Elektroninės muzikos ir audiovizualinio meno kūrėjas bei atlikėjas |
Electronic music performer and audiovisual artist

ALVA NOTO

Su | With KEN NIIBORI (video, Japonija | Japan)

HYBR:ID UNI PARA (premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Po **Alva Noto** slapyvardžiu muziką kuriantis Carsten Nicolai (g. 1965 m. Vokietijoje) yra vienas žinomiausių šiuolaikinės elektroninės muzikos kūrėjų. Jis koncertavo Niujorko Solomono R. Guggenheimo muziejuje, San Fransisko modernaus meno muziejuje, Paryžiaus Pompidou centre ir Londono „Tate Modern“. Įvairiuose muzikiniuose projektuose menininkas bendradarbiavo su Ryōji Ikeda, Mika Vainio, Iggy Popu, Blixa Bargeldu ir Ryūichi Sakamoto. Kartu su pastaruoju Alva Noto sukūrė muziką „Oskarą“ pelniusiam Alejandro González Iñárritu filmui *Hju Glaso legenda* (*The Revenant*), kurio muzika buvo nominuota „Auksiniam gaubliui“, BAFTA ir „Grammy“ apdovanojimams geriausio originalaus garso takelio kategorijoje.

Alva Noto yra pelnęs daugybę apdovanojimų ir stipendijų, tarp jų – „Giga Hertz Prize“ (2012, kartu su Ryōji Ikeda), „Villa Massimo“ stipendiją Romoje (2007), Ciuricho meno premiją (2007), „Villa Aurora“ stipendiją Los Andžele (2003), „Prix Ars Electronica“ (2000 ir 2001, kartu su Marko Peljhanu) ir Japonijos žiniasklaidos meno festivalio pagrindinį prizą (2014).

Carstenas Nicolai (Alva Noto) gyvena ir dirba Berlyne. Įkvėptas mokslinių atskaitos sistemų, jis tyrinėja matematinius dėsningumus: tinklelius ir kodus, klaidų ir atsitiktines struktūras bei saviorganizacijos reiškinius. Po dalyvavimo parodoje „documenta X“ (1997) ir 49-ojoje bei 50-ojoje Venecijos bienalėse (2001 ir 2003) jo darbai buvo įtraukti į svarbias privačias ir viešąsias kolekcijas bei pristatyti nacionalinėse ir tarptautinėse parodose garsiuose muziejuose ir galerijose. Tarp jų – didelės apimties personalinės parodos Frankfurto „Schirn Kunsthalle“ (*anti reflex*, 2005), Berlyno Naujojoje nacionalinėje galerijoje (*syn chron*, 2005), Berlyno „Berlinische Galerie“ (*tele*, 2018), Šiaurės Reino-Vestfalijos meno kolekcijose (*parallax symmetry*, 2019) ir Miuncheno „Haus der Kunst“ (*transmitter/receiver – the machine and the gardener*, 2022).

Nuo 2015 m. Carstenas Nicolai yra Drezdeno dailės akademijos meno profesorius, jo dėstymo sritis – skaitmeninės ir laiko pagrindu kuriamos medijos.

HYBR:ID UNI PARA – naujausias Alva Noto audiovizualinis performansas, išaugęs iš jo albumų serijos „HYbr:ID“. Remiantis kruopščiai suprojektuotu projekto garso dizainu, išplėtotas gyvo pasirodymo muzikinis ir vizualinis žodynas kuria erdvinės atmosferas, kuriose duomenimis grindžiami procesai paverčiami juslinėmis ir emocinėmis patirtimis.

Under the pseudonym **Alva Noto**, Carsten Nicolai (b. 1965, Germany) is one of the best-known representatives of contemporary electronic music. Concerts have taken him to the Solomon R. Guggenheim Museum in New York, the San Francisco Museum of Modern Art, the Centre Pompidou in Paris and the Tate Modern in London. His various musical projects include collaborations with Ryōji Ikeda, Mika Vainio, Iggy Pop, Blixa Bargeld and Ryūichi Sakamoto. With the latter, Nicolai composed the music for Alejandro González Iñárritu's Oscar-winning film *The Revenant*, which was nominated for a Golden Globe, a BAFTA and a Grammy in the Best Original Score category.

Alva Noto has received numerous awards and scholarships, including Giga Hertz Prize (2012, with Ryōji Ikeda); Villa Massimo, Rome (2007); Zurich Art Prize (2007); Villa Aurora, Los Angeles (2003); Prix Ars Electronica (2000 and 2001, with Marko Peljhan); Grand Prize Japan Media Arts Festival (2014).

Carsten Nicolai (Alva Noto) lives and works in Berlin. Inspired by scientific reference systems, Nicolai explores mathematical patterns such as grids and codes, error and random structures, as well as the phenomenon of self-organisation. Following his participation in documenta X (1997) and the 49th and 50th Biennale di Venezia (2001 and 2003), his works have been included in important private and public collections and presented in national and international exhibitions in renowned museums and galleries. These include major solo exhibitions at Schirn Kunsthalle Frankfurt (*anti reflex*, 2005), Neue Nationalgalerie Berlin (*syn chron*, 2005), Berlinische Galerie (*tele*, 2018), Kunstsammlungen Nordrhein-Westfalen (*parallax symmetry*, 2019) and Haus der Kunst München (*transmitter/receiver – the machine and the gardener*, 2022).

Since 2015, Nicolai has held a professorship for art with a focus on digital and time-based media at the Dresden University of Fine Arts.

HYBR:ID UNI PARA is Alva Noto's latest audiovisual performance, evolving from his HYbr:ID album series. Building on the project's meticulous sound design, the expanded live language creates spatial atmospheres in which data-driven processes are translated into perceptual and affective experiences.

Viename koncerte su LNSO | In one concert with LNSO:

Symphoniker Hamburg vyr. dirigentas | Chief conductor

SYLVAIN CAMBRELING

ir „naująja smuiko karaliene“ vadinama | and “new violin queen” titled

ELDBJØRG HEMSING

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS | LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Solistė | Soloist ELDBJØRG HEMSING (smuikas, Norvegija | violin, Norway)

Dirigentas | Conductor SYLVAIN CAMBRELING (Prancūzija | France)

Jörg Widmann. *Zeitensprünge* (2019–20, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Justė Janulytė. *Uccelli et altre cose* (2026, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Osvaldas Balakauskas. *Tetra* (2007)

Tan Dun. *Fire Ritual* (2018, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Jörg Widmann, žr. p. 7 | see p. 8

***Zeitensprünge* (2019–2020).** Berlyno valstybinė kapela gali didžiutis įspūdinga istorija – pirmieji šaltiniai, kuriuose minimas orkestras, siekia 1570 metus. 2020 m. Berlyno valstybinėje ope-roje įvyko Jörgeo Widmanno kūrinio *Zeitensprünge* pasaulinė premjera. Kūrinį dirigavo Danielis Barenboimas. Pavadinimas *Zeitensprünge* – tai žodžių žaismas, apibūdinantis muzikinę kelionę laiku ir stilistinius nuotykius. Widmannas tyrinėja įvairius stilistinius laikotarpius, kuriuos per ilgą savo istoriją išgyveno orkestras. Kūrinio pradžioje už scenos skamba ansamblis, atliekantis rene-sanso šokius. Muzikantams įžengus į sceną, ima formuotis dirigavimo idėja ir prasideda šiandie-nos muzikos sampratą atliepiantis koncertas. Nors *Zeitensprünge* – vos 10 minučių trunkantis, iš 450 taktų sudarytas orkestrinis kūrinys (po vieną taktą kiekvieniems kolektyvo istorijos metams), jame slypi viskas, ko reikia visaverčiam koncertui orkestrui. Solinių epizodų turi beveik kiekviena orkestro grupė, iš muzikinio audinio išnyra fanfaros primenantys ansambliai, greta skamba vidur-amžių pučiamieji ir senoviniai instrumentų ansambliai. Widmannas pasitelkia įvairias muzikines formas, kurios galiausiai susilieja į spindintį kanoną – daugelio tapimo vienu simboliu.

Zeitensprünge (2019–2020). The Staatskapelle Berlin can boast its impressive history: the earliest sources mentioning the orchestra date from 1570. In 2020, the world premiere of *Zeitensprünge* was given in a concert conducted by Daniel Barenboim at the Berlin State Opera House. The title *Zeitensprünge* is a pun about musical time-travel and stylistic escapades. Widmann explores the multiple stylistic periods through which the orchestra has lived during its long history, with the opening bars featuring an off-stage ensemble playing Renaissance dances. Only when the musicians enter the stage does the idea of conducting start to take form, and a concert of today's understanding commences. Though *Zeitensprünge* is a condensed 10-minute orchestral work of only 450 bars (one for each year of the Staatskapelle's history), it nevertheless has everything a full-scale Concerto for Orchestra needs. There are solos from nearly every section of the orchestra, ensembles such as fanfares emerge from the texture, medieval winds and consorts play next to each other, and Widmann uses a variety of musical forms to lead to a brilliant final canon that symbolises many becoming one.

Justė Janulytė, žr. p. 9 | see p. 10

Uccelli et altre cose (2026)

Netrukus po to pamačiau didžiulius varnėnų būrius, nešamus tarsi dūmus, tarsi rūką, tarsi kūną, neturintį valios galios. Jie įgaudavo apskritį, pasvirusią formą; tada virsdavo kvadratu, tada rutuliu; iš tobulai apvalios formos pavirsdavo elipse; paskui ištyšdavo į balioną, po kuriuo kybodavo vežimas; dabar tapdavo įgaubtu puslankiu; vis dar plėsdamasis ar traukdamasis, retėdamas ar tankėdamas, tai mirguliudamas ir virpėdamas, tai tirštėdamas, gilėdamas, juodėdamas!

Samuel Taylor Coleridge, 1799

Jau ilgą laiką mane žavi paukščių spiečiai (angl. *murmuration*) – šis magiškas, grynai muzikinis gamtos reiškiny: nepaprastai darniai erdvėje judantis paukščių būrys, netikėtai ir hipnotizuojamai keičiantis savo formą. Kiekvienas paukštis tarsi ištirpsta debesyje ir skrenda tik atkartodamas (šešių, septynių?) aplinkinių kaimynų judesius. Be lyderio, be plano. Tai man primena tankią mikropolifoninę faktūrą, kuri nuolat transformuojasi: orkestro muzikantai atspindi, ataidi, imituoja vieni kitų bangų judėjimo formas, subtiliai keisdami intensyvumą, tempą, registrą, artikuliaciją, lėtindami arba greitindami kvėpavimą, skaidydami ar suliedami savo gestus į vieną pulsuojantį, gyvą garso organizmą. Polifoninės linijos kyla ir leidžiasi itin organiškai, tarsi čia nebūtų jokios žmogaus įtakos, kontrolės ar valios – tarsi viskas tiesiog paklustų gamtos dėsniams: vėjui, oro pasipriešinimui, srovėms, gravitacijai... Ir vis dėlto, kas priverčia šį debesį plėstis ir trauktis, kilti ir leistis? Gal tai nepakeliamas žmogaus troškimas skraidyti? Tas pats jausmas, kuris apie 1505-uosius buvo apėmęs Leonardą da Vincį, kai jis tapė Džokondą ir tuo pat metu *Paukščių skrydžio kodekse* (The Codex on the Flight of Birds) eskizavo, braižė ir užrašinėjo aerodinamikos stebėjimus, vėliau tapusius vienu iš pagrindų išrandant lėktuvą, kuris buvo sėkmingai sukurtas tik XX a. pradžioje. Kitas šio traktato pavadinimas – tikriausiai suteiktas kataloguotojo, siekiant apibūdinti rankraštį, kuris aprėpia platesnį temų spektrą, nei leidžia manyti pirminis pavadinimas, – yra *Uccelli et altre cose* (Paukščiai ir kiti dalykai). Būtent pastarasis ir tapo mano kūrinio pavadinimu.

Uccelli et altre cose (2026)

Soon after this I saw starlings in vast flights, borne along like smoke, mist, like a body unendued with voluntary power. Now it shaped itself into a circular area, inclined; now it formed a square, now a globe, now from a complete orb into an ellipse; then oblongated into a balloon with the car suspended, now a concave semicircle; still expanding, or contracting, thinning or condensing, now glimmering and shivering, now thickening, deepening, blackening!

Samuel Taylor Coleridge, 1799

I've been fascinated by the murmuration of birds for a long time – this magical, purely musical nature phenomenon, a swarming flock which moves perfectly coordinated in space changing its shape in an unexpected, mesmerizing way, where each bird seems to blend into a cloud and fly only while copying the motions of (six, seven?) surrounding neighbors. Without a leader, without a plan. It reminds me of a dense micro-polyphonic texture in a continuous transformation where the orchestra musicians mirror, echo, imitate each other's wave patterns with subtle variations of intensity, tempo, range, articulation, slowing or accelerating their breath, splitting or melting their gestures into a single, pulsing, living organism of sound. The polyphonic lines rise and fall in a very organic way, as if there was no human influence, no control, no willpower, just simply following the laws of nature – the wind, air resistance, currents, the gravity... And still, what makes this cloud expand and shrink, lift and drop? Is it the unbearable human desire of flying? The same feeling that obsessed Leonardo da Vinci around 1505 while he was painting Gioconda and at the same time sketching, drawing, writing down observations on aerodynamics in *The Codex on the Flight of Birds* which grounded the invention of the airplane, successful only in the early 20th century. Another name of this treatise, probably added by a cataloger to describe a manuscript that covered a wider range of topics than initially suggested, is *Uccelli et altre cose* ("Birds and other things"), which became the title of my piece.

Komponuodamas ***Tetra* (2007)** kompozitorius išliko muzikos grynumo šalininkas, vadovavosi tik objektyviais parametrais ir tvirtai tikėjo, kad muzika prasideda ne nuo partitūros viršelio ir titulinio lapo, o su pirmu kūrinio garsu ir pasibaigia sulig paskutiniu sąskambiu, bet ne kokiais nors komentarais ar vertinimais. Simfoninės poemos nuoroda, anot Osvaldo Balakausko, pasirinkta dėl jos formos ir žanro neapibrėžtumo, kuriuo autorius naudojosi kaip tam tikru kamufliažu. O antraštė *Tetra* (graikiškai – keturi) apibendrina šiame kūrinyje naudojamą keturgarsį kontrapunktą (du tonai prieš du tonus), kuris laisvai papildomas (papuošiamas) kitomis faktūromis. Pagrindinis kompozicijos akcentas – harmonija, formuojanti ypatingą garsinį klimatą, pripildytą dominantinių kompleksų, sodrių ir stambių akordų, konsonansinių bei paratonalių sąskambių. Ji kuriama vadovaujantis „tonalinio serialumo“ (kompozitoriaus terminas) strategija, atmetančia dodekafoniškąjį nepasikartojamumo dėsny. Autorius kristalizuoja harmonines sekas, iš kurių konstruoja viso kūrinio kūną, o vėliau, orkestruojant, slepia ar pabrėžia įvairius niansus. Improvizacijos principu pasirinktos harmoninės sekos ir jų kombinacijos artimos Aleksandro Skriabino harmonijai. Manydamas, kad eklektika yra silpnumo požymis, Osvaldas Balakauskas sukūrė vientisą ir neskaidomą simfoninį monolitą. Savo *Tetra* jis pavadino „savotiškėmis variacijomis“ ir teigė, kad kurdamas vengė daug įvairios medžiagos, vietoj to pasirinkdamas kelis pagrindinius motyvus. *Tetra* buvo sukurta kompozitoriaus jubiliejiniam vakarui Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, minint jo 70-metį.

In composing ***Tetra* (2007)**, the composer remained an advocate of musical purity, guided solely by objective parameters and firmly believing that music does not begin with the cover of the score or its title page, but with the first sound of the work, and ends with the final resonance—not with any subsequent commentary or evaluation. According to Osvaldas Balakauskas, the reference to the symphonic poem was chosen because of the genre's and form's inherent ambiguity, which the composer used as a kind of camouflage. The title *Tetra* (Greek for “four”) refers to the four-part counterpoint employed in the work (two tones against two tones), which is freely supplemented (or ornamented) with other textures. The main focus of the composition is harmony, which creates a distinctive sonic climate filled with dominant complexes, rich and massive chords, as well as consonant and paratonal sonorities. It is shaped according to the strategy of “tonal serialism” (the composer's own term), which rejects the dodecaphonic principle of non-repetition. The composer crystallises harmonic sequences from which he constructs the body of the entire work, and later, in the orchestration, conceals or highlights various nuances. The harmonic sequences and their combinations, selected according to the principle of improvisation, are close to the harmonic language of Alexander Scriabin. Considering eclecticism a sign of weakness, Osvaldas Balakauskas created a unified and indivisible symphonic monolith. He described *Tetra* as “a kind of variations” and stated that, in composing it, he avoided using a large amount of diverse material, instead choosing several fundamental motifs. *Tetra* was composed for the composer's jubilee evening at the Lithuanian National Philharmonic, celebrating his 70th birthday.

Pasaulinio garso menininkas, UNESCO geros valios ambasadorius **Tan Dunas** (g. 1957) reikšmingai įsilieja į pasaulio muzikos sceną savo kūryba, kuri peržengia klasikinės muzikos ribas, apima multimedijos performansus ir suvienija Rytų bei Vakarų tradicijas. Tan Dunas yra prestižinių apdovanojimų laureatas, tarp kurių minėtini „Grammy“, „Oskarų“, „Grawemeyer“, „Aukšinio liūto“ apdovanojimai. Pastaruoju metu jis eina Bardo koledžo konservatorijos dekanu pareigas. Pirmąją kompozitoriaus *Interneto simfoniją*, sukurta „Google“ ir „YouTube“ užsakymu, internetu išklausė daugiau kaip 23 milijonų žmonių. Tan Duno kompozicija *Organic Music Trilogy of Water, Paper and Ceramic* nuolat skamba pagrindinėse koncertų salėse ir festivaliuose. Garsusis *Paper Concerto* pirmą kartą nuskambėjo iškilingame Walto Disney'aus koncertų salės atidaryme, griežiant Los Andželo filharmonijos orkestrui. Tan Duno multimedijos kompozicija *The Map*, kurios premjerą atliko violončelininkas Yo-Yo Ma ir Bostono simfoninis orkestras, pristatyta daugiau kaip 30 pasaulio šalių, šio kūrinio rankraštis saugomas „Carnegie Hall“ kompozitorių galerijoje. Japonijos NHK simfoninio orkestro pirmą kartą atliktas kūrinys *Orchestral Theatre IV: The Gate* peržengė įvairių kultūrų ribas, sujungiant Pekino ir Vakarų operų bei lėlių teatro tradicijas. Tan Duno muzikos garso įrašų išleido „Sony Classical“, „Deutsche Grammophon“, „EMI“, „Opus Arte“, „BIS“ ir „Naxos“.

Koncertas smuikui *Fire Ritual*. Muzikinis ritualas karo aukoms (2018). Kompozitorius stipriai paveikė senovės kinų ritualinė ir rūmų muzika, todėl jis sukūrė savotišką muzikinį ritualą – simfoninį koncertą. Kaip ir senovės kinų muzikiniuose ritualuose, du orkestrai, išdėstyti skirtingose erdvėse – vienas salėje (muzikantams stovint), kitas scenoje (sėdint) – muzikuodami atsako vienas kitam ir įkūnija žmogaus bei gamtos dialogą. Abiem orkestrams vadovauja dirigentas, kontroliuojantis muzikantus scenoje ir salėje bei atliekantis pagrindinio žygio vaidmenį. Smuiko solo partija – tarsi pranašo vaidmuo rituale – tampa tiltu, jungiančiu abu ansamblius. Muzikinis pasakojimas susideda iš keturių dalių:

1. *Žiaurūs karai*
2. *Nekalti žmonės*
3. *Dangiškųjų paukščių mantros*
4. *Amžinybė*

Visas muzikinis ritualas įsivaizduojamas kaip žmogaus ir gamtos dialogas: juo pagerbiamos nekaltos karo aukos ir begaliniai karai bei kančios žmonijos istorijoje, kartu meldžiant amžinos taikos pasauliui.

The world-renowned artist and UNESCO Global Goodwill Ambassador **Tan Dun** (b. 1957) has made an indelible mark on the world's music scene with a creative repertoire that spans the boundaries of classical music, multimedia performance, and Eastern and Western traditions. He is a winner of today's most prestigious honours including the Grammy Award, Oscar/Academy Award, Grawemeyer Award, and Italy's Golden Lion Award for Lifetime Achievement. Most recently, Tan Dun was named Dean of the Bard College Conservatory of Music. His first *Internet Symphony*, which was commissioned by Google/YouTube, has reached over 23 million people online. His *Organic Music Trilogy of Water, Paper, and Ceramic* has frequented major concert halls and festivals. *Paper Concerto* premiered with the Los Angeles Philharmonic at the opening of the Walt Disney Hall. His multimedia work, *The Map*, premiered by Yo-Yo Ma and the Boston Symphony Orchestra, has toured more than 30 countries worldwide. Its manuscript has been collected by the Carnegie Hall Composers Gallery. His *Orchestral Theatre IV: The Gate* was premiered by Japan's NHK Symphony Orchestra and crosses the cultural boundaries of Peking Opera, Western Opera, and puppet theatre traditions. Tan Dun records for Sony Classical, Deutsche Grammophon, EMI, Opus Arte, BIS, and Naxos.

Violin Concerto *Fire Ritual. A musical ritual for victims of war* (2018). The composer was deeply influenced by ancient Chinese ritual music and court music, and created a musical ritual in the form of a symphonic concerto. As in ancient Chinese music rituals, two orchestras are placed in different spaces – one in the hall (musicians standing), the other on stage (seated) – answering one another and embodying a dialogue between humanity and nature. Both orchestras are led by a single conductor, who directs the musicians on stage and in the hall alike, taking on the role of high priest. The solo violin part – like the role of a prophet in the ritual – becomes the bridge connecting the two ensembles. Its music narrative is divided into four parts:

1. *Cruel Wars*
2. *Innocent People*
3. *Mantras of the Heavenly Birds*
4. *Eternity*

The whole musical ritual is conceived as a dialogue between humanity and nature: it honours the innocent victims of war and the endless wars and sufferings throughout human history, while praying for the eternal peace in the world.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, žr. p. 16
Lithuanian National Symphony Orchestra, see p. 16

Sylvain Cambrelingas gimė 1948 m. Amjėne. 1974 m. tarptautiniame dirigentų konkurse Bezansone, kuriame dirigavo Berlio *Fantastinė simfonija*, pelnė antrąją vietą ir netrukus tromboną iškeitė į dirigento lazdelę. Jau daugiau nei penkis dešimtmečius jis aktyviai dirba simfoninės muzikos ir operos srityse, ypatingą dėmesį skirdamas šiuolaikinei muzikai. Nuo 2018 m. Cambrelingas yra Hamburgo simfoninio orkestro vyriausiasis dirigentas. 1976 m. Pierre'as Boulezas jį paskyrė nuolatinio kvietinio „Ensemble intercontemporain“ dirigentu, o 1978 m. Cambrelingas debiutavo Paryžiaus nacionalinėje operoje. Nuo to laiko jo karjera nuolat augo. Jis yra dirigavęs „Metropolitan Opera“, Milano „La Scala“, Anglijos nacionalinėje operoje, Vienos valstybinėje operoje, Čikagos „Lyric Opera“ ir ne kartą grįžęs į Paryžių. Dirigentas yra dirbęs su tokiais orkestrais kaip Vienos ir Berlyno filharmonijos, Berlyno, Kelno, Kopenhagos, Stokholmo ir Londono radijo orkestrai, Miuncheno ir Oslo filharmonijos, Klivlando simfoninis orkestras, Los Andželo filharmonijos orkestras, San Fransisko simfoninis orkestras ir Monrealio simfoninis orkestras. Cambrelingas ne kartą buvo kviečiamas į įvairius festivalius, kuriuose galėjo dar labiau išplėsti savo meninį repertuarą operos ir simfoninės muzikos srityse. Liucernos festivalyje jis dirigavo kūrinius nuo Debussy ir Berio iki Haaso, „Ruhrtriennale“ festivalyje – Zimmermanno ir Xenakio kompozicijas bei Messiaeno Šv. *Pranciškų Asyžietį*. Vienos festivalio „Wiener Festwochen“ programose jo diriguojami atgimė Schönbergo, Ligeti, Neuwirth ir Dutilleux kūriniai. Cambrelingas taip pat dirigavo beveik dešimtį Zalcburgo festivalio pastatymų.

Born into a highly musical family in Amiens in 1948, **Sylvain Cambreling** quickly swapped his trombone for the baton after winning second place in the international conducting competition in Besançon in 1974 with Berlioz' *Symphonie fantastique*. For 50 years now, he has dedicated himself to both symphonic music and opera – always with a particular penchant for the contemporary. Cambreling has been Chief Conductor of the Symphoniker Hamburg since 2018. Pierre Boulez appointed him as a permanent guest conductor of the Ensemble intercontemporain in 1976; subsequently, Cambreling made his debut at the Opéra national de Paris in 1978. Since then, his career has never stopped progressing. Guest appearances have taken him to the Metropolitan Opera, La Scala in Milan, the English National Opera, the Vienna State Opera, the Lyric Opera of Chicago and repeatedly to Paris. The conductor has performed with orchestras such as the Vienna and Berlin Philharmonics, the radio orchestras of Berlin, Cologne, Copenhagen, Stockholm and London, the Munich and the Oslo Philharmonic, the Cleveland Symphony Orchestra, the Los Angeles Philharmonic and San Francisco Symphony orchestra as well as the Orchestre Symphonique de Montréal. Cambreling has been repeatedly invited to numerous festivals and has thus been able to expand his artistic array in opera and symphonic music: at the Lucerne Festival with works ranging from Debussy and Berio to Haas, at the Ruhrtriennale with compositions by Zimmermann, Xenakis and Messiaen's *Saint François d'Assise*. At the Wiener Festwochen, he has brought Schönberg, Ligeti, Neuwirth and Dutilleux to life. Cambreling has also conducted almost a dozen productions for the Salzburg Festival.

„Įstabus tyrumo ir veržlaus, Heifetzto intensyvumą primenančio temperamento derinys“ – taip apie smuikininkę **Eldbjørg Hemsing** rašė *The Strad Magazine*. Eldbjørg koncertinė geografią aprėpia svarbiausias pasaulio scenas – nuo Linkolno centro ir „Wigmore Hall“ iki Nobelio taikos premijos koncerto Oslo koncertų rūmuose ir Nacionalinio scenos menų centro Pekine. Praėjusį sezoną ji koncertavo tokiose salėse kaip Hamburgo Elbės filharmonija ir Amsterdamo „Concertgebouw“.

Šiandienos kompozitoriai dažnai kviečia Eldbjørg dalyvauti jų koncertiniuose ir kino projektuose. Ji bendradarbiavo su tokiais kūrėjais kaip Alexandre'as Desplat, Tan Dunas ir Andersas Hillborgas. Jos smuikas skamba „Netflix“ filmo *Frankenstein* garso takelyje, taip pat atlikėja grojo viename populiariausių pastarųjų metų serialų *Bridgerton*.

Gimtojoje Norvegijoje nuo vaikystės gerai žinoma smuikininkė Eldbjørg Hemsing šiandien pripažįstama visame pasaulyje dėl savo jautrumo, lyrizmo ir kvapą gniaužiančio virtuoziškumo. Eldbjørg įrašai ir pasirodymai išsiskiria gelme, vizija ir originalumu, o visa tai atsiskleidžia skambant vienam geriausių pasaulio instrumentų – 1707 m. pagamintam „Rivaz Baron Gutmann“ Stradivarijaus smuikui. Išskirtinai su „Sony Classical“ įrašinėjančios Eldbjørg diskografijoje – tiek reikšmingi, ikoniniai koncertai su garsiausiais orkestrais, tiek drąsūs, novatoriški jos užsakyti kūriniai, kuriais siekiama klausytojams visame pasaulyje atskleisti atlikėjos mylimo Šiaurės regiono grožį ir savitumą. Jos albumai pelnė ne vieną Norvegijos „Grammy“ ir „Opus Klassik“ apdovanojimą.

“A splendid combination of purity and sweeping, Heifetz-like intensity”, The Strad Magazine wrote about violinist **Eldbjørg Hemsing**. Her concert reach encompasses the world’s top stages, from Lincoln Center to Wigmore Hall, the Nobel Peace Prize Concert at Oslo Concert Hall to Beijing’s National Centre for the Performing Arts. Past season, she performed at such venues as the Elbphilharmonie Hamburg and Concertgebouw Amsterdam.

Eldbjørg is frequently featured in concert and film projects by today’s leading composers, including Alexandre Desplat, Tan Dun and Anders Hillborg. Her violin is the leading theme throughout the Abbey Road recorded soundtrack to Netflix’s *Frankenstein* (2025). She also appears as a featured soloist in the acclaimed Netflix series *Bridgerton*.

A household name in her native Norway since childhood, violinist Eldbjørg Hemsing is celebrated worldwide for her sensitivity, lyricism and breathtaking virtuosity. Eldbjørg’s recordings and performances are recognised for their depth, vision and originality, brought to life on one of the world’s finest instruments, her 1707 Rivaz Baron Gutmann Stradivarius. As an exclusive Sony Classical artist, Eldbjørg’s catalogue spans landmark and iconic concertos with leading orchestras, alongside trailblazing commissions dedicated to sharing the beauty and identity of her beloved North with audiences around the world. Her albums have earned multiple Norwegian Grammys and Opus Klassik Awards.

Pirmą kartą Lietuvoje | For the first time in Lithuania

CELLO OCTET AMSTERDAM

CELLO OCTET AMSTERDAM (Nyderlandai | The Netherlands):

CLAIRE BLEUMER

ESTHER TORRENGA

GENEVIÈVE VERHAGE

RARES MIHAILESCU

RENÉ VAN MUNSTER

SANNE BIJKER

SANNE VAN DER HORST

Ryuichi Sakamoto. *Sarabande* (2022)

Ryuichi Sakamoto. *Reversing* (1998)

Ryuichi Sakamoto. *Bibo No Aozora* (1995)

Kinan Azmeh. *Vol de Nuit* (2021, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Ryuichi Sakamoto. *Thousand Knives* (1978)

Jesse Broekman. *We Walk by Threads of Light* (2024, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Ryuichi Sakamoto. *Andata* (2015–2017)

Ryuichi Sakamoto. *Tong Poo* (1978)

Koncertą remia | Supported by

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND **NL**

Jesse Broekmanas savo autorinėje kūryboje daugiausia dėmesio skiria kamerinei muzikai – tiek su elektronika, tiek be jos. Kompozitoriaus kūrybos centre – susidomėjimas nestabiliu ir nenuspėjamo pobūdžio garsais. Elektroninėje muzikoje jis siekia elektroninėmis priemonėmis sužadinti akustinių instrumentų skambesį, o ne kurti muziką vien garsiakalbiams. Jesse Broekmanas dalyvavo įvairiuose tarpdisciplininiuose projektuose: kūrė muziką šokio spektakliams, kartu su vizualiojo meno kūrėjais rengė instaliacijas, rašė kamerines operas ir kūrė muzikinio teatro darbus jaunajai auditorijai. Jis bendradarbiavo su daugybe muzikantų, ansamblių ir teatro. Ypač svarbus

jo bendradarbiavimas su ansambliais „Oerknal“, „Garage“ ir „Proton“, reikšmingai formavęs jo, kaip kompozitoriaus, kūrybinį braižą. 2005–2013 m. jis studijavo filosofiją Amsterdamo universitete, kompoziciją ir muzikos technologijas Utrechto menų mokykloje pas Barbarą Woof ir Jorritą Tammingą, o vėliau – kompoziciją Štutgarto aukštojoje muzikos mokykloje pas Marco Stroppą. Šiuo metu Jesse Broekmanas dėsto kompoziciją ir elektroninės kompozicijos techniką Gento KASK konservatorijoje.

We walk by threads of light (2024). Kūrinį oktetui Jesse pradėjo nuo improvizacijos. Vėliau ši medžiaga buvo nuolat atkuriamą skirtingos trukmės fragmentais ir gerokai lėtesniu tempu nei originaliame įrašė. Taip susiformavo procesas, kaskart generuojantis naują ir kitokią muzikinę medžiagą. Tarsi ribotas skaičius žodžių, kuriuos galima vis iš naujo derinti tarpusavyje; tarsi vieta, kurią nuolat tyrinėja vis kiti balsai.

Jesse Broekman is a composer. His autonomous work has focused on chamber music, with or without electronics. Central to this work is an attraction to sounds of an unstable and unpredictable nature. His electronic music focuses on trying to excite acoustic instruments by electronic means, rather than writing music for loudspeakers. He has been involved in a wide range of interdisciplinary projects ranging from music for dance, installations in collaboration with visual artists to writing chamber opera and creating music theatre for young audiences. He has worked with numerous musicians, ensembles and theatres. His work with Ensemble Oerknal, Ensemble Garage & Ensemble Proton has been especially important in shaping his writing. Between 2005 and 2013 he studied philosophy at the University of Amsterdam, composition & music technology at the Utrecht School of Arts with Barbara Woof and Jorrit Tamminga, and composition at the Musikhochschule Stuttgart with Marco Stroppa. He currently teaches composition & electronic composition technique at the KASK Conservatorium Gent.

We walk by threads of light (2024). Jesse started his composition for the Octet with an improvisation. Following this, the material was continuously played back in unequal length sections and at a significantly slower speed than the original recording. This resulted in a process that produced new and different material each time. Like a limited number of words that can be combined again and again, like a place that is constantly being explored by other voices.

Kritikų ir klausytojų liaupsinamas klarnetininkas ir kompozitorius **Kinan Azmehas** pelnė tarptautinį pripažinimą dėl savito muzikinio balso, atsiskleidžiančio įvairiuose muzikos žanruose. Jo albumas *Uneven Sky*, įrašytas su Vokietijos simfoniniu orkestru, 2019 m. pelnė „Opus Klassik“ apdovanojimą. Kinan Azmehas baigė Juilliardo mokyklą, o 2013 m. Niujorko miesto universitete (CUNY) įgijo muzikos menų daktaro laipsnį. Iš Damasko (Sirija) kilęs Kinan savo muziką pristato įvairiuose pasaulio kampeliuose kaip solistas, kompozitorius, atlikėjas ir improvizuotojas. Tarp svarbiausių jo pasirodymų – koncertai Paryžiaus Bastilijos operoje, „Carnegie Hall“, „Royal Albert Hall“, „Teatro Colón“, Berlyno filharmonijoje, Kennedy centre, Hamburgo Elbės filharmonijoje, taip pat gimtojoje Sirijoje vykęs Damasko operos rūmų atidarymas. Kinanui būdingas platus kūrybos spektras – nuo kūrinių solo instrumentams, kamerinės ir orkestrinės muzikos iki kino muzikos, gyvai atliekamos muzikinės iliustracijos ir elektroninės muzikos. Naujausi jo kūriniai sulaukė didelio pripažinimo; juos užsakė Niujorko filharmonijos orkestras, Sietlo simfoninis orkestras, „The Knights“, Šv. Pauliaus kamerinis orkestras, Hamburgo Elbės filharmonija, „Apple Hill“ styginių kvartetas, „Quatuor Voce“, „Brooklyn Rider“, „Cello Octet Amsterdam“, „Aizuri Quartet“ ir Bobas Wilsonas. Pirmoji jo opera *Songs for Days to Come*, atliekama arabų kalba, buvo pastatyta 2022 m. birželį Osnabriuke (Vokietija) ir sulaukė didelio pripažinimo.

Vol de Nuit (2021). *Sunrise, Rebellion, Soil, Hymn of the Nightfall*

Nuo tada, kai vaikystėje Damaske pirmą kartą gyvai išgirdau Heitoro Villa-Loboso *Bachianas Brasileiras Nr. 5*, mane žavi violončelių ansamblio skambesys. Tad nereikia nė sakyti, kaip nudžiugau, kai „Cello Octet Amsterdam“ kreipėsi į mane su prašymu sukurti jiems naują kūrinį – jau daugelį metų esu didelis jų gerbėjas. *Vol de Nuit* nėra Antoine'o de Saint-Exupéry nuostabaus romano adaptacija ir nėra dedikacija to paties pavadinimo jaukiam barui Niujorko centre. Visada romantizavau skrydžius, ypač naktinius tarpžemyninius skrydžius iš Niujorko į Amsterdamą. Visą šią patirtį – nuo vakarinės kelionės taksi iš savo buto Bruklinė į JFK oro uostą iki rytinės kelionės traukiniu iš Schipholio į Amsterdamo Centraal – suvokiu kaip vieną nenutrūkstamą kelionę. Kažkokiu keistu būdu muzika, klausoma toje metalinėje kapsulėje, visada atrodė intensyvesnė, galingesnė ir pirmą kartą. Ji leido man jaustis stipriam ir tarsi namuose, net ir būnant kelyje. Šis kūrinys tam tikra prasme yra autobiografinis, tačiau dar labiau – dedikacija nesuskaiciuojamai daugybei mėninkų, kurių muzika lydėjo mane šių skrydžių metu, kai pati namų samprata vis labiau plėtėsi. Tikiuosi, kad jums patiks ši kelionė.

Hailed by critics and audiences alike, clarinetist and composer **Kinan Azmeh** has gained international recognition for his distinctive voice across diverse musical genres. His album *Uneven Sky* with the Deutsches Symphony Orchestra won the OPUS KLASSIK Award in 2019. He is a graduate of The Juilliard School, and earned a Doctor of Musical Arts from the City University of New York in 2013. Originally from Damascus, Syria, Kinan brings his music to all corners of the world as a

soloist, composer, collaborator, and improviser. Notable appearances include the Opera Bastille, Carnegie Hall, Royal Albert Hall, Teatro Colón, Berlin Philharmonic, Kennedy Center, Elbphilharmonie, and in his native Syria at the opening concert of the Damascus Opera House. Kinan is renowned for his diverse portfolio of compositions spanning solo, chamber, and orchestral music, as well as film scores, live illustration, and electronic music. His recent works have garnered acclaim, commissioned by the New York Philharmonic, Seattle Symphony, The Knights, Saint Paul Chamber Orchestra, Elbphilharmonie, Apple Hill String Quartet, Quatuor Voce, Brooklyn Rider, Cello Octet Amsterdam, the Aizuri Quartet, and Bob Wilson. His first opera *Songs for Days to Come*, which is fully sung in Arabic, was premiered in Osnabrück, Germany, in June 2022 to great acclaim.

Vol de Nuit (2021). *Sunrise, Rebellion, Soil, Hymn of the Nightfall*

I have been fascinated by the sound of a cello collective ever since my first exposure as a child to a live performance of Heitor Villa-Lobos' *Bachianas Brasileiras No. 5* in Damascus. So needless to say, how excited I was when Cello Octet Amsterdam approached me about writing a new piece for them, as I have been a great fan of theirs for years. *Vol de Nuit* is not an adaptation of Antoine de Saint-Exupéry's wonderful novel, nor is it a dedication to that lovely bar with the same name in downtown New York. I have always romanticized flying, especially cross-continental night flights from New York to Amsterdam. The whole experience starts with the evening taxi ride from my apartment in Brooklyn to JFK airport all the way to the morning train ride from Schiphol to Amsterdam Centraal. In some strange way, music experienced in that metal capsule always felt more urgent, powerful and primal and it allowed me to feel empowered and at home in transit. This piece is somehow autobiographical but more so it is a dedication to endless numbers of artists whose music accompanied me during these flights where the concept of home becomes ever expansive. I hope you will enjoy the ride.

Ryuichi Sakamoto (1952–2023) nugyveno daug muzikinių gyvenimų. Būdamas Haruomi Hosono „Yellow Magic Orchestra“ klavišininkas ir dainų autorius, jis padėjo įsitvirtinti *synthpop* žanrui. Sakamoto soliniai eksperimentai suliejant įvairiausių žanrus ir gilinimasis į impresionizmą paskatino jį sukurti garso takelius daugiau nei 30 filmų, tarp kurių – Nagisos Oshimos *Merry Christmas*, *Mr. Lawrence*, Bernardo Bertolucci *The Last Emperor* ir *The Sheltering Sky* bei Alejandro Gonzálezo Iñárritu *The Revenant*. Vien per savo paskutinius 20 metų jis parašė multimedijų operą, stiklinį pastatą pavertė instrumentu ir keliavo į Arktį įrašyti tirpstančio sniego garso. „Ausis reikia visą laiką laikyti atviras, nes niekada nežinai, kas nutiks. Viskas gali būti muzika“, – savo požiūriu dalinosi kompozitorius. Neteisinga nata gali tapti keliu į naują muzikinę idėją. Naktinio miesto garsai gali įkvėpti naujo albumo architektūrą. Ryšys tarp erdvės ir garso – kaip vienas atspindi ir laužo kitą – yra tai, ką Sakamoto tyrinėjo bendradarbiaudamas su vizualiais menininkais. Šalia savo meninės praktikos, Sakamoto parašė muziką 1992 m. Barselonos olimpinėms žaidynėms, sveikatos toniko reklamai (kuri vėliau išaugo į kūrinį *Energy Flow*) ir serialo *Black Mirror* serijai (2019). Tačiau didžiausią pripažinimą Sakamoto pelnė už savo indėlį į kiną. Šioje srityje jis pelnė Oskarą, „Grammy“, BAFTA ir du „Auksinio gaublio“ apdovanojimus. „Darbas prie filmo yra tarsi kelionė į nežinomą vietą“, – yra pasakęs Sakamoto. „Negaliu to patirti rašydamas grynai savo muziką“.

Suite (aranž. René van Munster)

Sarabande (2022)

Thousand Knives (1978)

Bibo No Aozora (1995)

Reversing (1998)

Andata (2015–2017)

Tong Poo (1978)

Vėlyvuojų kūrybos laikotarpiu Sakamoto vis daugiau dėmesio skyrė gamtos garsams, laiko tėkmei ir gyvenimo trapumui. Jo meninė vizija buvo glaudžiai susijusi ir su aplinkosauga: jis aktyviai pasisakė prieš branduolinę energetiką ir įkūrė miškų atkūrimo projektą *more trees*. Visa tai atspindėjo jo tikėjimą giliu muzikos, gamtos ir gyvenimo ryšiu. „Cello Octet Amsterdam“ į vieną siuitą sujungė skirtingais jo kūrybos etapais parašytus kūrinius.

Ryuichi Sakamoto has lived many musical lives in his nearly 70 years. As a keyboardist and songwriter in Haruomi Hosono's Yellow Magic Orchestra, he helped set the stage for synthpop. His solo experiments in fusing global genres and close studies of classical impressionism led to him scoring over 30 films in as many years, including Nagisa Oshima's *Merry Christmas*, *Mr. Lawrence*, Bernardo Bertolucci's *The Last Emperor* and *The Sheltering Sky*, and Alejandro González Iñárritu's *The Revenant*. In the past 20 years alone, he's written a multimedia opera, turned a glass building into an instrument, and travelled to the Arctic to record the sound of melting snow. "You have to open your ears all the time because anything could happen unexpectedly," he has said of his approach. "Anything can be music." A wrong note could be the right way into a fresh musical idea. The sounds of a city at night might inform the architecture of a new album. The relationship between space and sound, how the one reflects and refracts the other, is something that Sakamoto has also explored in his collaborations with visual artists. Outside of his artistic practice, Sakamoto has written music for a wide variety of settings, including the 1992 Olympic Games in Barcelona, a health tonic ad (which grew into *Energy Flow*), and an episode of *Black Mirror* (2019). However, it is his contributions to

cinema for which he is most often recognised. His cinematic accolades include an Academy Award, a Grammy, a BAFTA, and two Golden Globe awards. "Working on a film is like a journey to an unknown place," Sakamoto once said. "I cannot experience that doing my own thing."

Suite (arr. René van Munster)

Sarabande (2022)

Thousand Knives (1978)

Bibo No Aozora (1995)

Reversing (1998)

Andata (2015–2017)

Tong Poo (1978)

In his later years, his work increasingly focused on natural sounds, the passage of time, and the fragility of life, themes shaped in part by his recovery from throat cancer. His artistic vision was closely connected to his environmental activism, including his anti-nuclear advocacy and the founding of the *more trees* reforestation project, reflecting his belief in the deep connection between music, nature, and life. Cello Octet Amsterdam has formed pieces from various phases of his life into a suite.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

„Cello Octet Amsterdam“ – novatoriškas violončelininkų kolektyvas, pristatantis naująją muziką ir tarpdisciplininius pasirodymus. Bendradarbiaudamas su tokiais kompozitoriais kaip Philipas Glassas, Sarah Davachi, Arvo Pärtas, Nyokabi Kariūki, Davidas Langu ir Kate Moore oktetas tapo gerai žinomu vardu šiuolaikinės muzikos pasaulyje. Po pirmojo savo kūrinio oktetui premjeros Arvo Pärtas sakė: „Šis oktetas vertas aukso. Šį ansamblį atradau dešimčia metų per vėlai.“ Violončelininkai įrodė esantys glaudus, pasaulinio lygio kamerinės muzikos ansamblis, puikiai gebantis įsigilinti į skirtingus garsinius pasaulius. Spektaklyje *Sgt. Pepper's Lonely Cello Band* jie perteikia visą legendiniame „The Beatles“ albume atsiskleidžiantį garsų spektrą, o *Cocon* savo skambesį pritaiko unikaliam eksperimentinės elektroninės muzikos pasauliui. Peržengdamas vien garso ribas, oktetas šeimai skirtuose pasirodymuose *Cellobende*, *Cellokrijgers* ir *Cellostorm* iš muzikantų virsta scenos atlikėjais. Tikėdami, kad muzikantai yra visuomenės šerdis, okteto nariai savo kūrinuose dažnai kelia egzistencinius klausimus ir reguliariai leidžiasi į išskirtinius bendrus projektus su kompozitoriais, teatro kūrėjais, choreografais ir socialinėmis organizacijomis. Pvz., triptikas *Instant* (sukurtas kartu su „Via Berlin“) nagrinėja aktualias temas – vartotojišką visuomenę, prekybą žmonėmis ir vieatvę, o *Coda* kalba apie klimato kaitą.

Cello Octet Amsterdam is an adventurous collective of cellists that represents new music and interdisciplinary performances. The Octet has become a household name in the contemporary music world, through collaborations with composers such as Philip Glass, Sarah Davachi, Arvo Pärt, Nyokabi Kariūki, David Lang and Kate Moore. After the premiere of his first piece for the Octet, Arvo Pärt said: "The Octet is worth its weight in gold. I discovered this ensemble 10 years too late." The cellists have revealed themselves to be a close-knit, world-class chamber music ensemble and have become expert at diving deep into different sonic worlds. In *Sgt. Pepper's Lonely Cello Band*, they embody the full sonic spectrum presented on the iconic Beatles album while in *Cocon*, they shape their collective sound to occupy the unique world of experimental electronic music. Reaching beyond sound alone, the Octet shift their roles from musicians to theatrical performers in their family performances *Cellobende*, *Cellokrijgers* and *Cellostorm*. Based on the belief that musicians are at the heart of society, the Octet often puts existential questions at the centre of its productions and regularly enters into special collaborations with composers, theatre makers, choreographers, and social organisations. The *Instant* triptych (co-produced with Via Berlin) dealt with current topics such as consumer society, human trafficking, and loneliness, while *Coda* is a performance about climate change.

STEVE REICH 90

Koncertas įžymaus kompozitoriaus jubiliejui |
Concert for a famous composer's jubilee

Žymiausi Latvijos ir Lietuvos perkusininkai bei pripažinti pianistai |
Leading Latvian and Lithuanian percussionists and acclaimed pianists:
GUNTARS FREIBERGS, EDGARS ZAURS, PAVEL GIUNTER, SIGITAS GAILIUS (mušamieji |
percussion), RIHARDS PLEŠANOVŠ ir PAULIUS ANDERSSON (fortepijonai | pianos)

Steve Reich. *Nagoya Marimbas* (1994)

Steve Reich. *Music for Pieces of Wood* (1973)

Steve Reich. *Quartet* (2013)

Steve Reich. *Sextet* (1985)

Steve Reich. *Clapping Music* (1972)

Steve Reich, žr. p. 5 | see p. 5

***Nagoya Marimbas* (1994)** tam tikra prasme primena mano septintojo ir aštuntojo dešimtmečių kūrinius: abiem marimbomis atliekami pasikartojantys motyvai, vienai ar kelioms takto dalims pasislenkant ir taip sukuriant dviejų balsų unisoninius kanonus. Tačiau šie motyvai yra labiau išplėtoti melodiškai, dažnai kinta ir paprastai kartojami ne daugiau kaip tris kartus – panašiai kaip mano vėlesnėje kūryboje. Šį kūrinių atlikti taip pat gerokai sunkiau nei ankstesniuosius mano kūrinius – jam reikia dviejų virtuozinių atlikėjų.

***Music for Pieces of Wood* (1973)** turi tas pačias idėjines ištakas kaip ir *Clapping Music* – šis kūrinys kilo iš noro muzikuoti pasitelkiant kuo paprastesnius instrumentus. Čia naudojamos medinės lazdelės (claves), arba cilindro formos kietmedžio gabalėliai, buvo parinktos pagal konkrečių jų skleidžiamą aukštį (A, H, C#, D# ir oktava aukštesnį D#) ir skambų tembrą. Tai vienas garsiausių mano kada nors sukurtų kūrinių, tačiau jam visiškai nereikalingas garso stiprinimas. Ritminė struktūra grindžiama vien ritminio „auginimo“ principu, kai pauzės pakeičiamos garsais. Kūrinių sudaro trys dalys, kuriose ritminio modelio trukmė palaipsniui trumpėja: 6/4, 4/4, 3/4.

Quartet (2013). Kai koncertinės muzikos kontekste minimas kvartetas, paprastai manoma, kad kalbama apie styginių kvartetą. Mano kūryboje svarbų vaidmenį daugelyje kūrinių (šalia styginių kvarteto) turi kitokios sudėties kvartetas – du fortepijonai ir du mušamieji instrumentai. Tokia sudėtis arba išplėsta jos forma, pasitelkiant daugiau fortepijonų ar mušamųjų, naudojama kūriniuose *The Desert Music*, *Sextet*, *Three Movements*, *The Four Sections*, *The Cave*, *Dance Patterns*, *Three Tales*, *You Are (Variations)*, *Variations for Vibes*, *Pianos and Strings*, *Daniel Variations*, *Double Sextet* ir *Radio Rewrite*. *Quartet* sudaro tik šį keturių instrumentų grupę – du vibrafonai ir du fortepijonai. Tai vienas sudėtingesnių mano sukurtų kūrinių. Jame dažnai keičiama tonacija, o muzikinio vyksmo tęstinumas neretai nutraukiamas – stabtelima arba pereinama prie naujos muzikinės medžiagos. Nors atskiros partijos nėra pernelyg sudėtingos, kūriniui atlikti reikia itin aukšto ansamblinio virtuoziško. Kūrinio forma gerai žinoma muzikos istorijoje: greita, lėta, greita dalys, atliekamos be pertraukos. Lėtojoje dalyje skamba harmonijos, kurios mano muzikoje pasitaiko retai. Kūrinys skirtas perkusininkui Colinui Currie, kuris sulaužė įprastus stereotipus: plėtojo solisto karjerą su orkestrais ir rengė recitalius, o taip pat, kas išties stebina, įkūrė „Colin Currie Group“, atliekantį įvairios sudėties ansamblinę muziką, kuria jis pats tiki. Sveikinu jį ir tikiuosi, kad jo pavyzdys įkvėps kitus. *Quartet* buvo sukurtas bendru „Southbank Centre“, „Carnegie Hall“, Juilliardo mokyklos, „Cité de la musique“ ir Kelno filharmonijos užsakyму.

Sextet (1985) buvo sukurtas Lauros Dean šokėjų ir muzikantų trupės bei Prancūzijos vyriausybės užsakyму kolektyvui „Nexus Percussion Ensemble“. Kūrinį sudaro penkios dalys, atliekamos be pertraukos. Penkių dalių tarpusavio santykis grindžiamas arkine forma A–B–C–B–A. Pirmoji ir penktoji dalys yra greitos, antroji ir ketvirtoji – vidutinio tempo, o trečioji – lėta. Tempo pokyčiai naujos dalies pradžioje įvyksta staigiai, naudojant metrinę moduliaciją – tempas sulėtinamas arba pagreitinamas. Dalys taip pat organizuojamos harmoniškai: pirmajai ir penktajai naudojamas vienas akordų ciklas, antrajai ir ketvirtajai – kitas, o trečiajai – dar vienas. Vyrauja dominantiniai akordai su papildomais garsais, kuriantys tamsesnę, chromatiškesnę ir įvairesnę harmoninę kalbą, kurią inspiravo *The Desert Music* (1984). Mušamaisiais instrumentais dažniausiai išgaunami palyginti trumpai trunkantys garsai. Šiame kūrinyje man buvo įdomu peržengti šį apribojimą. Viena iš priemonių ilgiems, nenutrūkstamiems garsams išgauti, kurių neįmanoma išgauti fortepijonu, buvo stryku grojamas vibrafonas. Antroje kūrinio dalyje jis naudojamas ne kaip trumpalaikis efektas, o kaip viena pagrindinių instrumentinių partijų. Mušamieji melodiniai instrumentai (marimba, vibrafonas ir kt.) iš esmės yra aukšto ir vidurinio registro instrumentai, neturintys žemojo diapazono. Šiam apribojimui įveikti naudojamas bosinis būgnas, dubliuojantis žemame registre grojančio fortepijono arba sintezatoriaus partiją, ypač antroje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse. Šiame kūrinyje naudojamos kompozicinės technikos apima kai kurias dar 1971 m. mano kūrinyje *Drumming* pristatytas priemones. Pirmiausia plačiai naudojamas garsų pakeitimo pauzėmis principas, kuriuo tarp dviejų ar daugiau vienodų instrumentų, grojančių tą patį pasikartojantį modelį, palaipsniui „užauginamas“ kanonas. Ši technika ypač ryški pirmojoje ir paskutinėje kūrinio dalyse.

Clapping Music (1972). Nuo 1971 m. mano ansamblis pradėjo gastroliuoti po Europą. Su savimi veždavomės 2000 svarų (apie 900 kg) garso kolonėlių, stiprintuvų, būgnų, marimbų, metalofonų, elektrinių vargonų, mikrofonų ir kitos įrangos. 1972 m. sukūriau *Clapping Music*, norėdamas parašyti kūrinį, kuriam atlikti nereikėtų jokių kitų instrumentų, išskyrus žmogaus kūną. Iš pradžių maniau, kad tai bus fizinis kūrinys, tačiau toks sprendimas pasirodė netinkamas, nes įvedė papildomą sunkumą – fazavimą, kuris atrodė nesuderinamas su tokiu paprastu garso išgavimo būdu. Išėjis buvo vieną partiją palikti nekintančią, vis kartojant tą patį ritminį modelį, o antrąją, po tam tikro pakartojimų skaičiaus, staigiai perkelti iš unisono viena takto dalimi į priekį ir taip tęsti, kol ji vėl susilygina su pirmąja. Todėl gali būti sunku išgirsti, kad antrasis atlikėjas iš tiesų visą laiką atlieka tą patį ritminį modelį kaip ir pirmasis – tik padeda jį kitoje vietoje.

Steve Reich has been called “the most original musical thinker of our time” (The New Yorker) and “among the great composers of the century” (The New York Times). Starting in the 1960s, his pieces *It’s Gonna Rain*, *Drumming*, *Music for 18 Musicians*, *Tehillim*, *Different Trains*, and many others helped shift the aesthetic centre of musical composition worldwide away from extreme complexity and towards rethinking pulsation and tonal attraction in new ways. He continues to influence younger generations of composers and mainstream musicians and artists all over the world. *Double Sextet* won the Pulitzer Prize in 2009 and *Different Trains*, *Music for 18 Musicians*, and an album of his percussion works have all earned GRAMMY Awards. He received the Praemium Imperiale in Tokyo, the Polar Music Prize in Stockholm, the Golden Lion at the Venice Biennale, and many other prestigious awards. One of the most frequently choreographed composers, several noted choreographers have created dances to his music, including Anne Teresa de Keersmaeker, Jirí Kylián, Jerome Robbins, Justin Peck, Wayne McGregor, Benjamin Millepied, and Christopher Wheeldon. Reich’s documentary video opera works – *The Cave* and *Three Tales*, done in collaboration with video artist Beryl Korot – opened new directions for music theatre and have been performed on four continents. His work *Quartet*, for percussionist Colin Currie, sold out two consecutive concerts at Queen Elizabeth Hall in London shortly after tens of thousands at the Glastonbury Festival heard Jonny Greenwood (of Radiohead) perform *Electric Counterpoint*, followed by the London Sinfonietta performing his *Music for 18 Musicians*. “There’s just a handful of living composers who can legitimately claim to have altered the direction of musical history and Steve Reich is one of them,” The Guardian.

Nagoya Marimbas (1994) is somewhat similar to my pieces from the 1960s and '70s in that there are repeating patterns played on both marimbas, one or more beats out of phase, creating a series of two-part unison canons. However, these patterns are more melodically developed, change frequently and each is usually repeated no more than three times, similar to my more recent work. The piece is also considerably more difficult to play than my earlier ones and requires two virtuosic performers.

Music for Pieces of Wood (1973) grows out of the same roots as *Clapping Music*: a desire to make music with the simplest possible instruments. The claves, or cylindrical pieces of hard wood, used here were selected for their particular pitches (A, B, C#, D#, and D# an octave above), and for their resonant timbre. This piece is one of the loudest I have ever composed, but uses no amplification whatsoever. The rhythmic structure is based entirely on the process of rhythmic "buildups" or the substitution of beats for rests, and is in three sections of decreasing pattern length: 6/4, 4/4, 3/4.

Quartet (2013), when mentioned in the context of concert music, is generally assumed to mean string quartet. In my case, the quartet that has played a central role in many of my pieces (besides the string quartet) is that of two pianos and two percussion instruments. It appears like that or in expanded form with more pianos or more percussion in *The Desert Music*, *Sextet*, *Three Movements*, *The Four Sections*, *The Cave*, *Dance Patterns*, *Three Tales*, *You Are (Variations)*, *Variations for Vibes*, *Pianos and Strings*, *Daniel Variations*, *Double Sextet*, and *Radio Rewrite*. In *Quartet*, there is just this group alone: two vibes and two pianos. The piece is one of the more complex I have composed. It frequently changes the key and often breaks off continuity to pause or take up new material. Though the parts are not unduly difficult, it calls for a high level of ensemble virtuosity. The form is one familiar throughout history: fast, slow, fast, played without pause. The slow movement introduces harmonies not usually found in my music. The piece is dedicated to Colin Currie, a percussionist who has broken the mold by maintaining his solo career with orchestras and recitals and also, quite amazingly, by founding the Colin Currie Group which plays whatever ensemble music he believes in. I salute him and hope others will take note. *Quartet* was co-commissioned by Southbank Centre, Carnegie Hall, The Juilliard School, Cité de la musique, and Kölner Philharmonie / KölnMusik.

Sextet (1985) was commissioned by Laura Dean Dancers and Musicians and by the French Government for the Nexus Percussion Ensemble. The work is in five movements played without pause. The relationship of the five movements is that of an arch form A-B-C-B-A. The first and last movements are fast, the second and fourth moderate and the third, slow. Changes of tempo are made abruptly at the beginning of new movements by metric modulation to either get slower or faster. Movements are also organised harmonically with the chord cycle for the first and fifth, another for the second and fourth, and yet another for the third. The harmonies used are largely dominant chords with added tones creating a somewhat darker, chromatic and more varied harmonic language that was suggested by *The Desert Music* (1984). Percussion instruments mostly produce sounds of relatively short duration. In this piece I was interested in overcoming that limitation. The use of the bowed vibraphone, not merely as a passing effect, but as a basic instrumental voice in the second movement, was one means of getting long continuous sounds not possible with piano. The mallet instruments (marimba, vibraphone, etc.) are basically instruments of high and middle register without a low range. To overcome this limit the bass drum was used, doubling the piano or synthesizer played in their lower register, particularly in the second, third and fourth movements. Compositional techniques used include some introduced in my music as early as *Drumming* in 1971. In particular the substitution of beats for rests to "build-up" a canon between two or more identical instruments playing the same repeating pattern is used extensively in the first and last movements.

Clapping Music (1972). Starting in 1971 my ensemble began touring Europe. We would carry 2000 pounds of loudspeakers, amplifiers, drums, marimbas, glockenspiels, electric organs, microphones, and so on. In 1972 I composed *Clapping Music* to create a piece of music that would need no instruments beyond the human body. At first I thought it would be a phase piece, but this proved inappropriate since it introduced a difficulty (phasing) that seemed inconsistent with such a simple way of producing sound. The solution was to have one part remain fixed, repeating the pattern throughout, while the second moves abruptly, after a number of repeats, from unison to one beat ahead, and so on, until it is back in unison with the first. It can thus be difficult to hear that the second performer is in fact always playing the same pattern as the first, though starting in a different place.

ATLIKĒJAI | PERFORMERS

Guntars Freibergs studijavo perkusiju Strasbūro konservatorijā, Karališķojoje Briuselio konservatorijā ir Linco Antono Brucknerio universitātē, kur ieguva maģistra laipsni. Guntars ir laimējis īpašu prizu daudzās starptautiskajās konkursos, no kurām izcilākie ir Grand Prix starptautiskajā konkursā „Days of Percussion” Fermo (Itālija) un II vieta Zolburga starptautiskajā marimbā konkursā. Guntars ir lielu pieredzi kā solists – viņš ir parādies ar šādiem orķestriem kā Latvijas nacionālā simfoniskā, „Sinfonietta Rīga”, Polijas filharmoniskā, Plovdiva filharmoniskā, profesionālā pučamāju orķestris „Rīga” un Latvijas nacionālās operas orķestris. Viņš arī ir bijis solista koncertos Eiropas valstīs. Guntars trīs reizes nominēts „The Latvian Grand Music Award”: 2011. g. – par labu debiju, 2017. g. – kopā ar perkusiju ansambli „Perpetuum Ritmico” kā labāko koncertu, un 2019. g. – par labu koncertu ansambļā. Šobrīd Guntars aktīvi piedalās gan solā, gan kamerinās muzikālajos projektos Latvijā un ārzemēs.

Guntars Freibergs studied percussion at the Conservatory of Strasbourg, the Royal Conservatory of Brussels and the Anton Bruckner University in Linz, where he obtained his master's degree. Guntars has won prizes at numerous international percussion competitions, including the Grand Prix at the international Days of Percussion competition in Fermo (Italy) and second prize at the Salzburg International Marimba Competition. He has extensive solo performance experience with orchestras including the Latvian National Symphony Orchestra, Sinfonietta Rīga, the South Czech Philharmonic Orchestra, the Plovdiv Philharmonic Orchestra, the Professional Wind Orchestra Rīga and the Latvian National Opera Orchestra. He has also given solo recitals in numerous European countries. Guntars is a three-time nominee for the Latvian Grand Music Award: in 2011 for Brilliant Debut of the Year, in 2017 together with his colleagues from the percussion ensemble Perpetuum Ritmico for Best Concert of the Year, and in 2019 for Outstanding Performance in an Ensemble. Today, Guntars actively participates in both solo and chamber music projects in Latvia and abroad.

Perkusininkas **Edgars Zauris** mācījies pas Guntaru Freibergu Ventspils mūzikas ģimnāzijā. Šī mācīšanās iestāde viņam ļāva koncertēt lielākajās kolektīvos, tostarp – simfoniskajā pučamāju orķestrī, kamerinās styģinās orķestrī un perkusijas ansambļos. Edgars Zauris ir kļuvis par starptautisko konkursu laureātu. Viena no viņa panākumiem ir spēlēt kopā ar Liepājas simfoniskā orķestra, diriģentu Gunčio Kuzmas. Pabeidzis mācības Ventspils mūzikas ģimnāzijā, Edgars regulāri piedalījās meistrišķības kursos un kūrbinās dirbtuvēs Latvijā, Polijā, Nīderlandē, Lietuvā un Estijā, kur strādāja ar pasaulslavos atzītiem profesoriem. Tarp svarīgākajiem kursiem – „Amsterdam Marimba Weekend 2024” un IKMMA meistrišķības kursiem Gdaņskā 2023. gadā. Edgars tika pieņemts Prins Claus konservatorijā Groningē, Nīderlandē, kur viņš studēja pas Tatianā Kolevā, Joeke Hoekstrā un Mihály Kaszā. 2025. g. viņš atgriezās Latvijā un šobrīd studē perkusiju Jāzeps Vītols Latvijas mūzikas akadēmijā Rygojā pas Guntaru Freibergu un Elīnu Endzele.

Percussionist **Edgars Zauris** was a student of Guntars Freibergs at Ventspils Music High School. The institution gave him the opportunity to perform in larger ensembles, including a symphonic wind orchestra, chamber string orchestra and percussion ensembles. He is a prize winner of several international competitions, one of which gave him the opportunity to perform with the Liepāja Symphony Orchestra conducted by Guntis Kuzma. After completing his studies at Ventspils Music High School, Edgars regularly participated in masterclasses and workshops in Latvia, Poland, the Netherlands, Lithuania and Estonia, working with world-renowned performers and professors. Among these were the Amsterdam Marimba Weekend 2024 and IKMMA masterclasses in Gdańsk in 2023. Edgars was accepted to the Prince Claus Conservatoire in Groningen, the Netherlands, where he studied for a year with Tatiana Koleva, Joeke Hoekstra and Mihály Kaszás. He returned to Latvia in 2025 and is currently studying percussion at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music in Riga with Guntars Freibergs and Elina Endzele.

Pavel Giunter yra pripažintas Lietuvos perkusininkas ir iškylus solistas, „Auksinio disko“ laureatas, „Gunter Percussion“ vadovas, ilgametis Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro mušamųjų grupės koncertmeisteris, atliekantis klasikinę, modernią, pasaulio ir džiaz muziką. Daugelis autorių yra skyrę jam savo kūrinis. Atlikėjas nuolat dalyvauja klasikinės ir šiuolaikinės muzikos projektuose kartu su Šv. Kristoforo kameriniu orkestru, Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru, Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru, taip pat su įvairiais kamerinės muzikos ansambliais ir solistais. Pavel Giunter dalyvavo daugelyje festivalių visame pasaulyje, tarp jų Berlyne ir Osnabriuke, Helsinkyje, „ArtGenda“ festivalyje, „In Music“ festivaliuose Lodžėje ir Varšuvoje, Novi Sade, Naujosios muzikos festivalyje Rygoje, aktualios muzikos festivalyje „Gaida“ ir kt.

Pavel Giunter is a recognised Lithuanian percussionist and outstanding soloist, laureate of the Golden Disc 2014, head of Gunter Percussion and long-time concertmaster of the percussion section

of the Lithuanian State Symphony Orchestra. He performs classical, contemporary, world and jazz music, and many composers have dedicated works to him. He regularly participates in classical and contemporary music projects with the St. Christopher Chamber Orchestra, Lithuanian State Symphony Orchestra, Lithuanian National Symphony Orchestra, as well as various chamber ensembles and soloists. He has participated in numerous festivals around the world, including festivals in Berlin and Osnabrück, Helsinki, the ArtGenda festival, In Music festivals in Łódź and Warsaw, Novi Sad, the New Music Festival in Riga, and the contemporary music festival Gaida.

Sigitas Gailius nuo studijų pradžios Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje aktyviai įsitraukė į perkusininkų muzikinę veiklą, o 2007 m. stažavosi pas profesorę Lindą Maxey (JAV) ir pelnė vardinę stipendiją. 2011 m. tapo laureatu dviejuose tarptautiniuose perkusininkų konkursuose. Sigitas Gailius yra nuolatinis perkusijos festivalių Ukmergėje dalyvis, koncertuojantis kaip solistas ir mušamųjų ansamblio narys. Koncertavo ir festivaliuose užsienyje – Latvijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Vokietijoje, Italijoje, Šveicarijoje ir kitose Europos šalyse. Perkusininkas yra garsiausio Lietuvos mušamųjų ansamblio „Gunter Percussion“ bei dueto „TandemA. S.“ narys, kurie nuolat rengia pasirodymus Lietuvoje bei yra applanke visas kaimynines šalis. Ansamblis dalyvauja šiuolaikinės muzikos festivaliuose „Gaida“, „Permainų muzika“, „Muzikų paradas“, koncertuoja su Klaipėdos ir Šv. Kristoforo kameriniais orkestrais ir garsiausiais Lietuvos choralais, gastroliaavo Vokietijoje, Italijoje, Vengrijoje. Kaip solistas Sigitas koncertavo kartu su Gunčio Kuzmos (Latvija) ir Brian Schembri (Malta) vadovaujamu „Sinfonietta Riga“.

Sigitas Gailius has actively been involved in percussion performance since the beginning of his studies at Lithuanian Academy of Music and Theatre. In 2007, he studied with Professor Linda Maxey (USA), receiving a scholarship named after her. In 2011, he became a prize winner in two international percussion competitions. Sigitas Gailius is a regular participant in the percussion festivals in Ukmergė, performing both as a soloist and as a member of percussion ensembles. He has also performed at festivals abroad in Latvia, Poland, Hungary, Germany, Italy, Switzerland and other European countries. The percussionist is a member of Lithuania's most renowned percussion ensemble, Gunter Percussion, and the duo TandemA. S., both of which regularly perform in Lithuania and have toured all of Lithuania's neighbouring countries. The ensemble has participated in major contemporary music festivals, including Gaida, Permainų muzika, and Muzikų paradas, and has performed with the Klaipėda Chamber Orchestra, the St. Christopher Chamber Orchestra, and Lithuania's leading choirs. The ensemble has also toured in Germany, Italy, and Hungary. As a soloist, Sigitas has performed with Sinfonietta Riga, conducted by Guntis Kuzma (Latvia) and Brian Schembri (Malta).

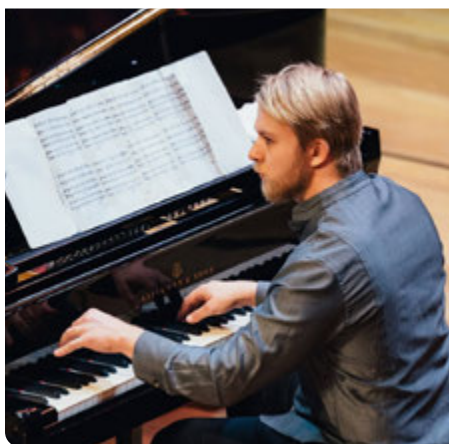

Rihards Plešanovs gimė šiaurės Latvijos mieste Gulbenėje, kur ir pradėjo pažintį su muzika, o vėliau mokslus ir muzikinę veiklą tęsė Cėsyse, Rygoje, Hanoveryje, Maskvoje ir daugelyje kitų vietų. Jis yra pianistas ir fortepijono pedagogas, taip pat groja fortepijono kvartete „Quadra“. Kaip solistas jis koncertuoja su „Kremerata Baltica“, „Sinfonietta Riga“, Liepojos simfoniniu orkestru ir Latvijos nacionaliniu simfoniniu orkestru (LNSO), taip pat bendradarbiauja su Latvijos radijo choru. Solinius koncertus Rihardsas yra surengęs Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Nyderlanduose, Portugalijoje ir kitose šalyse. 2017 m. jis tapo Jazeps Vītols tarptautinio pianistų konkurso finalininku. Kaip solistas taip pat dalyvavo „Sansusi“

festivāļā Aknystējē, LNSO vasaras rezidencijas festivāļā, Cēsiu mēnu festivāļā ir kt. Jis pirmais atliko jaunais Jēkabos Jančevskis, Anitros Tumševičs, Lindos Leimanis, Paulso Dambis ir citi Latvijas kompozitoru kūriņi. 2022 m. Ričardsas buvo nominuotas Latvijas Didžiajam muzikas apdovanojumiņai uż ypatingus pasiekumus kamerinēs muzikas srityē. 2023 m. išleistas jo debutinis solinis albums *Les flexibles* (leid. „Skani”), taip pat duetinē programa su kompozitoriumi ir saksofonininku Kārlisu Auziņšu albume *Still Nature* (leid. „Jersika Records”). 2026 m. koncertu salēje „Hanzas Perons” Ričardsas per vienā vakarā atliko visus 24 Dmitrijaus Šostakovičiaus preludus ir fugas.

Rihards Plešanovs was born in the northern Latvian town of Gulbene and began exploring music there, later continuing in Cēsis, Riga, Hannover, Moscow, and many other places. He is a pianist and piano teacher, and performs with the Piano Quartet Quadra. As a soloist, he performs with Kremerata Baltica, Sinfonietta Riga, the Liepāja Symphony Orchestra, and the Latvian National Symphony Orchestra (LNSO). He also collaborates with the Latvian Radio Choir. He has given solo concerts in Switzerland, Italy, France, the Netherlands, Portugal, and elsewhere. He was a finalist in the 2017 Jāzeps Vītols International Piano Competition. As a soloist, he has also taken part in the Sansuši Festival in Aknīste, the LNSO Summer House Festival, the Cēsis Art Festival, etc. He has premiered new works by Jēkabs Jančevskis, Anitra Tumševica, Linda Leimane, Pauls Dambis, and other Latvian composers. In 2022, he was nominated for the Grand Music Award (GMA) for special achievement in chamber music. In 2023, Ričards’ debut solo album *Les flexibles* (Skani, LV) was released, as well as a duo programme with composer and saxophonist Kārlis Auziņš on the album *Still Nature* (Jersika Records, LV). In 2026, at the concert hall Hanzas Perons, Ričards performed all of Shostakovich’s 24 preludes and fugues in one evening.

Paulius Andersson yra vienas žinomiausių Lietuvos jaunosios kartos pianistų, 2024 m. tapęs „Auksinio disko“ laureatu. Paulius yra laimėjęs daugiau nei 20 tarptautinių konkursų visoje Europoje, tarp kurių – I-oji vieta ir publikos prizas „MoZarte“ pianistų konkurse Achene (2025) ir II-oji vieta Tarptautiniame Liono pianistų konkurse (2025 m.). Pianistas nuolat koncertuoja su pripažintais orkestrais Lietuvoje ir užsienyje, pristato itin retai atliekamus kūrinis ir ypatingo virtuozizmo reikalaujančias programas. Nuo 2022 m. Paulius yra Niujorke įsikūrusios „Drozdo Society“ reziduojantis artistas. P. Andersson studijavo pas prof. Keviną Kennerį (Frost muzikos mokykla, Majamio universitetas), prof. Paolo Giacometti (R. Šumano aukštoji mokykla Diuseldorfe) ir prof. Zbigneva Ibelgaupą (Lietuvos muzikos ir teatro akademija). Nuo 2025 metų Paulius studijuoja aspirantūrą IMEP mokykloje Briuselyje pas žymų belgų pianistą Philippe Raskin. Paulius savo muzikinį meistriškumą tobulina Arcadi Volodos meistriškumo pamokose, o jo meninį kelią ženklina ilgametė iškilus australų pianisto Geoffrey’o Douglaso Madge’o mentorystė. 2026 m. gruodžio mėn. pianistas atliks debiutinį rečitalį prestižinėje Hamburgo Elbės filharmonijos koncertų salėje.

Paulius Andersson is one of the best-known pianists of Lithuania’s younger generation. He was awarded the Auksinis Diskas (Golden Disc) prize in 2024. He has won more than 20 international competitions across Europe, including First Prize and the Audience Prize at the MoZarte Piano Competition in Aachen (2025), and Second Prize at the International Piano Competition of Lyon (2025). The pianist regularly performs with renowned orchestras in Lithuania and abroad, presenting rarely performed works and programmes requiring exceptional virtuosity. Since 2022, Paulius has been a resident artist of the New York-based Drozdoff Society. Andersson studied with Prof. Kevin Kenner at the Frost School of Music, University of Miami; Prof. Paolo Giacometti at the Robert Schumann Hochschule in Düsseldorf; and Prof. Zbignevas Ibelgaupas at the Lithuanian Academy of Music and Theatre. Since 2025, Paulius has been pursuing postgraduate studies at the IMEP School in Brussels under the guidance of renowned Belgian pianist Philippe Raskin. Paulius continues to develop his musical artistry through masterclasses with Arcadi Volodos, while his artistic path has also been shaped by the long-standing mentorship of distinguished Australian pianist Geoffrey Douglas Madge. In December 2026, the pianist will give his debut recital at the prestigious Elbphilharmonie concert hall in Hamburg.

PHILIP GLASS JUBILIEJUI ARTĖJANT | APPROACHING ANNIVERSARY OF PHILIP GLASS:

žymios japonų pianistės rečitalis | recital of a well-known Japanese pianist

MAKI NAMEKAWA

MAKI NAMEKAWA (fortepijonas, Japonija, Austrija | piano, Japan, Austria)

Keith Jarrett. *Ritual* (1977, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Philip Glass. *Etudes 11 & 12* (2007)

Philip Glass. *Tesra* (1993, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Philip Glass. *Piano Sonata* (2019, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

.....

Keith Jarrett gimė 1945 m. Alentaune (Pensilvanija). Mokytis groti fortepijonu jis pradėjo nė nesulaukęs trejų metų, o būdamas septynerių surengė pirmąjį solinį rečitalį. „Užaugau su fortepijonu“, – yra sakęs jis. – „Mokiausi jo kalbos tuo pat metu, kai mokiausi kalbėti.“ Iš pradžių Jarrettas mokėsi klasikinės muzikos, tačiau sulaukus 15 metų ryškėjo jo vis augantis susidomėjimas džiazu. Jis atsisakė galimybės studijuoti pas Nadią Boulanger Paryžiuje, o 1964 m. žengė lemiamą žingsnį – persikėlė į Niujorką siekti karjeros džiaz pasaulyje. 1973 m. atlikėją globojanti leidykla „ECM“ surengė jo aštuoniolikos koncertų turą Europoje, kurio programą sudarė vien Jarretto solinės improvizacijos. Po sėkmingo pirmojo solinio turo Jarrettas ir toliau aktyviai plėtojo improvizuoto solinio koncerto formatą. Devintojo dešimtmečio pradžioje Jarrettas subūrė „Standards Trio“ su bosistu Gary Peacocku ir būgnininku Jacku DeJohnette'u. Šis trio tapo vienu produktyviausių ir ilgiausiai gyvavusių kolektyvų džiaz istorijoje. Įdomu, kad 1984 m. Keithas Jarrettas grojo duete su Gidonu Kremeriu – jie atliko Arvo Pärtio *Fratres*, išleistą albume *Tabula rasa*. Šis įrašas Estijos kompozitorių pristatė milžiniškai naujai klausytojų auditorijai. 2025 m., minint 50-ąsias garsiojo Jarretto įrašo *The Köln Concert* metines, jo išskirtiniai kūrybiniai pasiekimai vėl sulaukė didžiulio tarptautinės žiniasklaidos dėmesio. Kaip pažymima „Polar Music Prize“ komisijos apdovanojimo motyvuose: „Savo virtuosiškais soliniais pasirodymais ir įrašais, atskleidžiančiais visiškai spontanišką kūrybingumą, Keithas Jarrettas fortepijono improvizaciją kaip meno formą pakylėjo į naujas, iki tol neįsivaizduojamas aukštumas.“

***Ritual* (1977)** gali būti laikomas Keitho Jarretto kūrybos kulminacija. Tai maždaug pusvalandžio trukmės ciklas fortepijonui solo, savotiškai sutelkiantis visą jo muzikos kompleksiskumą ir išradingumą. Paradoksalu, kad šis vienas svarbiausių Jarretto kūrinių jo paties niekada nebuvo atliktas: kūrinių įrašė jo bičiulis pianistas Dennisas Russellas Daviesas Liudvigsburgo studijoje Vokietijoje. „Tie, kurie pažįsta Keithą, atpažins jį šioje muzikoje – jos negalėjo parašyti niekas kitas“, – sakė Dennisas Russellas Daviesas. Išties, pilnai užrašyto kūrinio architektūra leidžia išryškėti savitam muzikanto identitetui. Kūrinių pradeda tvirtas *ostinato*, virš kurio ima skleistis šviesios ir veržlios natų kaskados. *Ritual* muzika atspindi savo autorių: tai aistringai perkusiška, tai lyriška, priartėjanti prie šnabždesio, kai natos žaidžia su tyla, tarsi muzika kiekvieną akimirką atgimtų po

pianisto pirštais. Keitho Jarretto, kaip savotiškos „divos“, įvaizdis kartais buvo pašiepiamas, tačiau susidūręs su intymiausiu savo kūriniumi jis pats pasitraukė į šalį, palikdamas jį interpretuoti kitam – tarsi leisdamas kalbėti vien muzikai. Kaip rašo Jeanas-Pierre'as Jacksonas, *Ritual* aiškiai atskleidžia tai, kas iki tol buvo tik numanoma: „Keithas Jarrettas yra kompozitorius, nuostabiai skambinantis fortepijonu, o ne nuostabus pianistas, kuris dar ir kuria.“ (*Keith Jarrett, Actes Sud*, 2019).

Keith Jarrett was born in Allentown, Pennsylvania, 1945. He took his first piano lesson before his third birthday and gave his debut solo recital aged seven. “I grew up with the piano,” he has said, “I learned its language while I learned to speak.” His earliest training was classical, but by the age of 15 his interest in jazz was burgeoning. He turned down an opportunity to study with Nadia Boulanger in Paris and in 1964 took the decisive step of moving to New York to establish himself in the jazz world. In 1973 ECM organised an eighteen-concert European tour, consisting solely of Jarrett’s solo improvisations. After the success of that first solo tour, Jarrett continued to pursue the improvised solo concert format. In the early 1980s Jarrett formed his Standards Trio with bassist Gary Peacock and drummer Jack DeJohnette, which proved to be one of the most fertile and long-lasting partnerships in jazz history. In 1984, Keith Jarrett was heard in duet with Gidon Kremer, playing Arvo Pärt’s *Fratres* on the album *Tabula rasa*, a recording which introduced the Estonian composer to a vast new audience. In 2025, the 50th anniversary of his famous recording *The Köln Concert* generated a new wave of worldwide media attention on Jarrett’s unique achievements. As the committee citation for the Polar Music Prize (one of Jarrett’s many awards) noted, “Through a series of brilliant solo performances and recordings that demonstrate his utterly spontaneous creativity, Keith Jarrett has simultaneously lifted piano improvisation as an art form to new, unimaginable heights.”

Keith Jarrett’s work reaches a culmination in 1977 with the composition of *Ritual*, a thirty-minute suite for solo piano that brings together, as it were, the full complexity and inventiveness of his music. A cornerstone of his output, *Ritual* was, paradoxically, never performed by Jarrett himself: it was his pianist friend Dennis Russell Davies who recorded the piece at the Ludwigsburg studios in Germany. “Those who know Keith will recognise him in this music – it could not have been written by anyone else,” Davies remarked. Indeed, the architecture of this fully notated work reveals the musician’s distinctive identity. Launched by a firm ostinato in the left hand, it allows cascades of notes to unfold, at once luminous and whirling. *Ritual* reflects its composer: at times driven by percussive fervor, at others imbued with a lyricism close to a whisper, with notes playing against silences, as though the music were being reborn at every moment beneath the pianist’s fingers. Keith Jarrett’s diva-like persona has sometimes been mocked, yet in the face of his most intimate work, he effaced himself, leaving its interpretation to another – as if to allow only the music itself to speak. With *Ritual*, as Jean-Pierre Jackson writes, “what had previously been merely latent becomes unmistakably clear: Keith Jarrett is a composer who plays the piano magnificently, rather than a magnificent pianist who also happens to compose.” (*Keith Jarrett, Actes Sud*, 2019).

Operomis, simfonijomis, kūriniais savo ansamblui ir įvairiomis kolaboracijomis **Philipas Glassas** padarė nepaprastą, precedento neturintį poveikį savo epochos muzikiniams ir intelektualiniams gyvenimui. Jo operas *Einstein on the Beach*, *Satyagraha*, *Akhnaten* ir *The Voyage* bei daugelį kitų stato garsiausi pasaulyje operos teatrai, dažniausiai išparduodant visus bilietus. Glassas yra sukūręs muzikos eksperimentiniam teatrui ir „Oskarais“ apdovanotiems filmams, tokiems kaip *Valandos* (*The Hours*) ir Martino Scorsese *Kundunos* (*Kundun*). Tuo tarpu *Koyaanisqatsi* – pirmasis jo kino projektas kartu su Godfrey Reggio ir „Philip Glass Ensemble“ – gali būti laikomas radikaliausiu ir įtakingiausiu garso bei vaizdo deriniu nuo *Fantazijos* (*Fantasia*, 1940) laikų. Glassas gimė 1937 m. ir užaugo Baltimorėje. Studijavo Čikagos universitete, Juilliardo mokykloje, taip pat Aspene pas Dariusą Milhaud. Nusivylęs didele dalimi šiuolaikinės muzikos, jis išvyko į Europą, kur studijavo pas legendinę pedagogę Nadią Boulanger ir glaudžiai bendradarbiavo su sitaro virtuozu, kompozitoriumi Ravi Shankaru. 1967 m. Glassas grįžo į Niujorką ir subūrė „Philip Glass Ensemble“. Naujas muzikinis stilius, kurį Glassas tuo metu kūrė, ilgainiui buvo pramintas „minimalizmu“. Pats Glassas šio termino niekada nemėgo ir mieliau save vadino „pasikartojančių struktūrų muzikos“ kompozitoriumi. Jo kūrybos mastas niekaip netelpa į „minimalizmo“ sąvoką. Glassas yra sukūręs daugiau nei trisdešimt didelės ir mažos apimties operų, keturiolika simfonijų, trylika koncertų, muziką kino filmams, devynis styginių kvartetų, taip pat pluoštą kūrinių solo fortepijonui ir vargonams. Jis bendradarbiavo su Allenu Ginsbergu, Davidu Bowie, Paulu Simonu, Linda Ronstadt, Yo-Yo Ma, Leonardu Cohenu, Doris Lessing ir daugeliu kitų menininkų.

Etiudai Nr. 11 ir 12. Etiudus atsirasti paskatino ne vienas ypatingas įvykis ir užsakymas. Pirmuosius šešis etiudus Philipas Glassas sukūrė 1994 m., minint Denniso Russello Davieso 50-metį. Vėliau šie etiudai tapo Nr. 2, 3, 4, 5, 9 ir 10. Kai kuriuos kitus etiudus Glassas parašė gavęs individualius užsakymus. „20 etiudų fortepijonui buvo sukurti 1991–2012 metais. Galutinį jų suskirstymą į pirmąją ir antrąją knygas lėmė pati muzika. Pirmoji knyga (1–10 etiudai) turėjo du pagrindinius tikslus – tyrinėti įvairius tempus, faktūras ir fortepijono technikos galimybes. Kartu ji turėjo tapti pedagogine priemone, padėsiančia man tobulinti savo grojimą fortepijonu. Abiem šiais aspektais pirmoji knyga

buvo labai sėkminga. Daug sužinojau apie fortepijoną, o mokydamasis šios muzikos tapau geresniu atlikėju. Nauji projektai keleriems metams nutraukė darbą su etiudais. Galbūt todėl, kai vėl prie jų grįžau, pastebėjau, kad muzika pasuko nauja kryptimi. Pirmojoje knygoje išsprendęs man pačiam svarbius fortepijono technikos klausimus, antrojoje knygoje netrukus pajutau, kad muzika ima siūlyti naujas harmonijos ir struktūros paaiškas. Taip pirmoji ir antroji knygos kartu sudaro nuoseklią trajektoriją, apimančią platų muzikinių ir techninių idėjų spektrą." (Philip Glass)

Tesra (1993) buvo sukurta kaip muzika Lindos Chung-Won Kim choreografiniam kūriniiui. Kūrinio muzikinė medžiaga pirmiausia atsirado kaip įžanga į atnaujintą Jane Bowles 1951 m. pjesės *In the Summer House* pastatymą, kurį režisavo JoAnne Akalaitis; šiam spektakliui Glassas muziką parašė smuikui ir violončelei. Tais pačiais metais kompozitorius *Tesra* pasiūlė Lindos Kim projektui *Studio Tesra*, pritaikydamas šią medžiagą solo fortepijonui, lydinčiam choreografiją. Vėliau kūrinys buvo išleistas atskirai pavadinimu *Tesra for Piano*.

Glassas yra pasakojęs apie savo **Piano Sonata (2019)**, santykį su kūriniiu ir jo pirmąjį atlikėją. Pasak kompozatoriaus, kiekvienas iš tiesų naujas ar originalus muzikos kūrinys neišvengiamai susiduria su dviem svarbiais iššūkiais: notacija ir atlikimo praktika. *Piano Sonata* – tai „idėjomis trykštantis“ kūrinys. Per pirmąsias kūrinio repeticijas šios idėjos atrodė visiškai nesusijusios. Laikui bėgant Glassas ir pirmoji kūrinio atlikėja Maki Namekawa kartu ėmė suprasti, kaip šios idėjos tarpusavyje susijusios. Glassas teigė: „Šis kūrinys man per sunkus atlikti. Galiu atlikti kai kurias jo dalis, kai kurias – padainuoti. Tačiau iš tikrųjų nežinojau, kaip jis skamba, kol jo neatliko Maki.“ Maždaug pusvalandžio trukmės sonatą sudaro trys dalys. Pasak Glasso, tai, ką jis pats išgyveno Barselonoje ir Niujorke prieš kūrinio premjerą, buvo „absoliučiai būtina“ kūrinio gimimo dalis. Iššūkiai buvo susiję ne tiek su užrašytomis natomis, kiek su tuo, kaip kūrinys atsiskleidžia jo kūrėjams – kompozitoriui ir atlikėjui – ir galiausiai klausytojams. Glassas apibendrina: „... apie atradimą, kas iš tikrųjų yra pats kūrinys. Muzikinė medžiaga keliauja iš vienos dalies į kitą, todėl turime atrasti, kas turi įvykti, kad kūrinys susijungtų į visumą. Tai, kas iš pradžių atrodo tarsi keistų dalykų kratinys, pamažu tampa kūrinį jungiančiomis dalimis. Galiausiai pažinimas atneša supratimą.“

Through his operas, his symphonies, his compositions for his own ensemble, and his wide-ranging collaborations, **Philip Glass** has had an extraordinary and unprecedented impact upon the musical and intellectual life of his times. The operas – *Einstein on the Beach*, *Satyagraha*, *Akhnaten*, and *The Voyage*, among many others – play throughout the world's leading houses, and rarely to an empty seat. Glass has written music for experimental theatre and for Academy Award-winning motion pictures such as *The Hours* and Martin Scorsese's *Kundun*, while *Koyaanisqatsi*, his initial filmic landscape with Godfrey Reggio and the Philip Glass Ensemble, may be the most radical and influential mating of sound and image since *Fantasia*. He was born in 1937 and grew up in Baltimore. He studied at the University of Chicago, the Juilliard School and in Aspen with Darius Milhaud. Finding himself dissatisfied with much of what then passed for modern music, he moved to Europe, where he studied with the legendary pedagogue Nadia Boulanger and worked closely with the sitar virtuoso and composer Ravi Shankar. He returned to New York in 1967 and formed the Philip Glass Ensemble. The new musical style that Glass was evolving was eventually dubbed "minimalism." Glass himself never liked the term and preferred to speak of himself as a composer of "music with repetitive structures." There has been nothing "minimalist" about his output. Glass has composed more than thirty operas, large and small; fourteen symphonies, thirteen concertos; soundtracks to films; nine string quartets; a growing body of work for solo piano and organ. He has collaborated with Allen Ginsberg, David Bowie, Paul Simon, Linda Ronstadt, Yo-Yo Ma, Leonard Cohen, and Doris Lessing, among many others.

Etudes No. 11 & 12. There were a number of special events and commissions that facilitated the composition of the etudes by Philip Glass. The original set of six was composed for Dennis Russell Davies on the occasion of his 50th birthday in 1994. These etudes were later renumbered as Nos. 2, 3, 4, 5, 9, and 10. Some of the other ones were composed in response to individual commissions. "The 20 etudes for piano were composed during the years from 1991 to 2012. Their final configuration into Book 1 and Book 2 was determined by the music itself in the course of its composition. Book 1 (Etudes Nos. 1 through 10) had a twin objective – to explore a variety of tempi, textures, and piano techniques. At the same time, it was meant to serve as a pedagogical tool by which I would improve my piano playing. In these two ways, Book 1 succeeded very well. I learned a great deal about the piano and in the course of learning the music, I became a better player. New projects came along and interrupted the work on the etudes for several years. Perhaps for that reason, when I took up work with the etudes again, I found the music was following a new path. Though I had settled questions of piano technique for myself in Book 1, the music in Book 2 quickly began to suggest a series of new adventures in harmony and structure. In this way, Books 1 and 2, taken together, suggest a real trajectory that includes a broad range of music and technical ideas." (Philip Glass)

Tesra (1993) accompanied a choreographic work by Linda Chung-Won Kim. The music originated as the opening music for Glass's score to the 1993 revival of Jane Bowles's 1951 play *In the Summer House*, directed by JoAnne Akalaitis. That original score was written for violin and cello. In the same year, Glass offered *Tesra* as a contribution to Kim's *Studio Tesra*, transforming the material into music for solo piano to accompany her choreography. Later, the piece was published separately as *Tesra for Piano*.

Glass once discussed his *Piano Sonata (2019)*, and his relationship to the piece and to the soloist. Glass' assertion is that any music which is truly new or original has to confront two big issues: notation and performance practice. The *Piano Sonata* is a piece "bursting with ideas." These are ideas which in the first run-throughs of the piece seemed totally unconnected. Emerging through time, both Glass and the first soloist, Maki Namekawa, together began to understand how those ideas are connected. Glass stated, "The piece is too difficult for me to play. I can play some of it, sing some of it. But I didn't really know what it sounded like until someone like Maki performed it." The Glass *Piano Sonata* is about 30 minutes long and is cast in three movements. What the composer went through in Barcelona and New York before the premiere was, according to Glass, "absolutely necessary" as part of the creation of the piece. The challenges had very little to do with the notes on paper, but rather with how the piece reveals itself to the creators (composer and performer) and ultimately the audience. Glass concluded: "... in discovering what the piece itself is. Musical material is bouncing in between movements and we need to find what needs to happen to put the piece together. What seems like a bunch of funny things at first become parts that pull the piece together. Then finally familiarity breeds understanding."

ATLIKĖJA | PERFORMER

Maki Namekawa yra viena ryškiausių šiandienos pianisčių, savo pasirodymais supažindinanti klausytojus su tarptautinių kompozitorių šiuolaikine muzika. Kaip solistė ir kamerinės muzikos atlikėja, puikiai interpretuojanti tiek klasikinį, tiek šiuolaikinį repertuarą, ji nuolat koncertuoja tokiose tarptautinėse prestižinėse scenose kaip „Carnegie Hall“ ir Lincoln Center Niujorke, Vienos „Musikverein“, Londono „Barbican Centre“ ir „Cadogan Hall“, Paryžiaus „Cité de la musique“ ir Filharmonijoje, Amsterdamo „Concertgebouw“, Briuselio BOZAR, Tokijo „Suntory Hall“ ir „Sumida Triphony Hall“, taip pat Zalburgo festivalyje, „Ars Electronica“ festivalyje, Berlyno „Musik-Biennale“, „Rheingau Musik Festival“ ir Rūro fortepijono festivalyje. Ji yra koncertavusi su tokiais orkestrais kaip Amsterdamo „Royal Concertgebouw Orchestra“, Miuncheno filharmonijos, Bambergio simfoniniu, Drezdeno filharmonijos, Linco Brucknerio, Bazelio simfoniniu, Brno filharmonijos, „American Composers Orchestra“ ir Sietlo simfoniniu orkestru. Ypatingą vietą Maki Namekawa kūrybinėje biografijoje užima ilgametis bendradarbiavimas su Philipu Glassu. 2013 m. Perto tarptautiniame menų festivalyje, dalyvaujant pačiam Glassui, ji pirmą kartą atliko visą 20 Philipo Glasso Etiudų fortepijonui solo ciklą. Po premjeros sekė koncertai visame pasaulyje. 2019 m. Philipas Glassas specialiai Maki Namekawa sukūrė savo pirmąją Sonatą fortepijonui. Jos premjerą pianistė atliko 2019 m. Rūro fortepijono festivalyje Vokietijoje, klausant pačiam kompozitoriui. 2003 m. Maki Namekawa kartu su savo vyru, dirigentu Dennisu Russellu Daviesu, subūrė fortepijoninį duetą, kuris reguliariai koncertuoja svarbiausiose Europos ir Šiaurės Amerikos scenose. Tarp svarbesnių „Namekawa–Davies“ duetui sukurtų kūrinių – Philipo Glasso *Four Movements for Two Pianos*, Chen Yi *China West Suite* ir Glasso *Two Movements for Four Pianos*, sukurtas kartu su Katia ir Marielle Labèque. Visus šiuos kūrinius užsakė Rūro fortepijono festivalis.

Maki Namekawa is a leading figure among today's pianists, bringing to audiences' attention contemporary music by international composers. As a soloist and a chamber musician equally at home in classical and repertoire of our time, she performs regularly at international venues such as Carnegie Hall and Lincoln Center New York, Musikverein Vienna, Barbican Centre and Cadogan Hall London, Cité de la musique Paris, Philharmonie de Paris, Concertgebouw Amsterdam, BOZAR Bruxelles, Suntory Hall and Sumida Triphony Hall Tokyo, Salzburg Festival, Ars Electronica Festival, Musik-Biennale Berlin, Rheingau Musik Festival and Ruhr Piano Festival. Her orchestra engagements include Royal Concertgebouw Orkest Amsterdam, Münchner Philharmoniker, Bamberger Symphoniker, Dresdner Philharmonie, Bruckner Orchester Linz, Sinfonieorchester Basel, Filharmonie Brno, American Composers Orchestra, and Seattle Symphony. A special place in Maki Namekawa's artistic career is occupied by her long-standing collaboration with Philip Glass. In 2013, she performed the world premiere of the entire cycle of Philip Glass' 20 etudes for piano solo at Perth International Arts Festival under the participation of Glass himself, followed by concerts around the world. In 2019 Philip Glass composed his first Piano Sonata especially for Maki Namekawa. She premiered the Sonata on July 4th, 2019 at Ruhr Piano Festival in Germany in the presence of the composer. Together with her husband, the conductor Dennis Russell Davies, Maki Namekawa formed a piano duo in 2003 which regularly performs in leading venues in Europe and North America. Major works written for the Namekawa-Davies Duo include Philip Glass' *Four Movements for Two Pianos*, Chen Yi's *China West Suite*, and Glass' *Two Movements for Four Pianos* (with Katia and Marielle Labèque) all commissioned by the Ruhr Piano Festival.

LKO koncerte – garsioji smuiko virtuozė |
LCO concert with the famous violin virtuoso

AKIKO SUWANAI

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS | LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Solistė | Soloist AKIKO SUWANAI (smuikas, Japonija | violin, Japan)

Dirigentas | Conductor GEDIMINAS GELGOTAS

Vytautas Germanavičius. *Iris* (2026, pasaulinė premjera | world premiere)

Toru Takemitsu. *Nostalgia* smuikui ir styginių orkestrui (Andrejaus Tarkovskio atminimui | for violin and string orchestra (in memory of Andrei Tarkovsky), 1987, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Arvo Pärt. *Fratres* smuikui solo ir styginių orkestrui | for solo violin and string orchestra (1977)

Steve Reich. *Reich/Richter* (2018, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

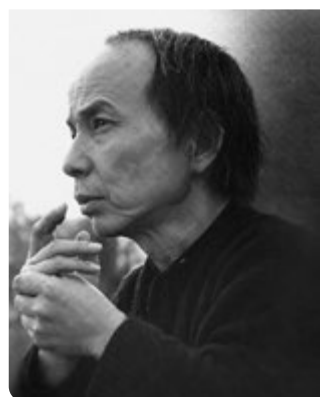
Vytautas Germanavičius, žr. p. 9 | see p. 9

***Iris* styginių orkestrui (2026).** Kūrinio pavadinimas reiškia spalvų žaismą, primenantį optinį reiškinių, kai kintant stebėjimo kampui ar apšvietimui, paviršius tarsi keičia spalvą. Pavadinimas kilęs iš graikiško žodžio „Iris“ (gr. ἶρις, liet. Iridė), senovės graikų vaivorykštės deivės vardo, siejamo su vaivorykštės spektro spalvomis ir mirguliuojančia šviesa. Šis reiškinys, dar vadinamas iridescencija ar goniochromizmu, atsiranda dėl šviesos interferencijos plonuose sluoksniuose – mikrostruktūrose, sukuriančiose vaivorykštės spalvų žėrėjimą. Gamtoje tai pasireiškia spalvų spindesio pokyčiais, kurie gali būti ryškūs, kaip brangakmeniuose, opaluose, arba subtilūs, kaip

vabalo sparnuose, ar žuvėdros plunksnoje. Kūrinyje ši idėja perteikiama garsams lėtai judant mikrintervalų struktūrose, keičiant skambančio tono spalvą / tembrą instrumentų atlikimo technika, įterpiant melodinius motyvus tankiose ar išsklaidytose tekstūrose. Šiais elementais formuojamas nuolat kintantis garso peizažas, kai subtilūs garso tembro pokyčiai gali veikti kaip šviesos atspindžiai, šešėliai, mirgėjimai ar trumpalaikiai blyksniai, kai garso spalva tarytum kuria judančios šviesos iliuziją.

Iris for string orchestra (2026). The title of the work refers to a play of colours reminiscent of the optical phenomenon in which a surface appears to change colour depending on the angle of observation or the lighting conditions. The title derives from the Greek word *Iris* (gr. Ἥρα), the name of the ancient Greek goddess of the rainbow, associated with the colours of the spectrum and shimmering light. This phenomenon, also known as iridescence or goniochromism, occurs through the interference of light within thin layers and microstructures, creating a radiant spectrum of colours. In nature, it appears in various forms, from the vivid reflections of gemstones and opals to the subtle sheen of insect wings or seagull feathers. In the composition, this idea is conveyed through the slow movement of sounds within microtonal structures, the transformation of tone colour or timbre through instrumental techniques, and the emergence of melodic motifs within dense or dispersed textures. These elements shape a continuously shifting sonic landscape in which subtle timbral changes function like reflections of light, shadows, flickers, or brief flashes, as the timbre of sound evokes the illusion of moving light.

Toru Takemitsu (1930–1996) buvo pirmasis japonų kompozitorius, sulaukęs tarptautinio pripažinimo. Ankstyvąją vaikystę jis praleido Mandžiūrijoje (1930–1937 m.), tuo metu okupuotoje Japonijos. Baigiantis Antrajam pasauliniam karui, Takemitsu atsitiktinai išgirdo dainos *Parlez-moi d'amour* įrašą, kuris jam padarė didelį įspūdį. Manoma, kad būtent tai paskatino jį pasirinkti muzikanto kelią. Didžiąja dalimi jis buvo savamokslis. Takemitsu traukė Vakarų muzika – jis netgi buvo linkęs atmesti savo šalies muzikines tradicijas. Klausydamasis radijo, Takemitsu susipažino su Coplando, Pistono, Sessionso ir Messiaeno kūryba. Pirmasis reikšmingas jo kūrinys buvo *Lento in due movimenti* fortepijonui (1950). Kaip ir daugelis kitų japonų kompozitorių, XX a. šeštojo dešimtmečio pradžioje Takemitsu susipažino su serijine muzika, konkrečiau muzika (*musique concrète*) ir elektroninės muzikos formomis. Netrukus po Stravinskio vizito Japonijoje, kurio metu jis išreiškė susižavėjimą Takemitsu *Requiem for String Orchestra* (1957), kompozitorius pradėjo sulaukti tarptautinio pripažinimo. 1964 m. susitikęs su Johnu Cage'u, Takemitsu ėmė iš naujo permąstyti savo santykį su klasikine japonų kultūra. Jo *Eclipse* (1966) ir *November Steps* (1967) žymi pirmuosius Takemitsu žingsnius integruojant tradicinę japonų muziką į savo kompozicinę estetiką. Šio pokyčio kulminacija – 1973 m. kūrinys *In an Autumn Garden* gagaku orkestrui. XX a. devintajame dešimtmetyje Takemitsu daugiausia dėmesio skyrė ciklą *Waterscape* ir *Dream* tąsai. Šiuo laikotarpiu jis taip pat perėjo prie sistemiškesnio konsonansų naudojimo – šis procesas ryškiausiai atsiskleidė kūrinyje *Quotation of Dream* (1991). Kompozitoriaus susitaikymas su japonų muzikos tradicija buvo įtvirtintas „tonacijų jūros“ (sea of tonalities) koncepcijoje, turėjusioje tapti muzikiniu estetišku ryšiu tarp Rytų ir Vakarų.

Nostalgia smuikui ir styginių orkestrui (1987). Toru Takemitsu buvo aistringas kino mėgėjas – per metus jis peržiūrėdavo net iki 300 filmų ir paliko beveik 100 garso takelių. Tarp labiausiai jo vertintų režisierių buvo Andrejus Tarkovskis, iš kurio filmų Takemitsu labiausiai mėgo *Nostalgia*. Kompozitorius itin vertino jautrų Tarkovskio santykį su garsu. Viename interviu Takemitsu entuziastingai pasakojo apie filme *Nostalgia* panaudotą vandens garso įrašą: jo manymu, novatoriška įrašymo technologija ir meistriškas garso panaudojimas pakeitė erdvės pojūtį filme. Apie savo kūrinį kompozitorius sakė: „Suskaidytas styginių orkestro skambesys kuria vandens ir rūko pojūtį – tai būdingi Tarkovskio filmų vaizdiniai.“

Toru Takemitsu (1930–1996) is the first Japanese composer to have achieved international acclaim. In the closing days of the Second World War, Takemitsu came across a recording of the song *Parlez-moi d'amour*, which made a deep impression on him. Apparently on this basis, he decided to become a musician, for the most part teaching himself. Takemitsu was far more attracted to Western music, even going so far as to reject the musical traditions of his native land. Takemitsu was able to familiarise himself with the works of Copland, Piston, Sessions and Messiaen thanks to radio broadcasts of their music. His first significant work was *Lento in due movimenti* for piano (1950). Along with many other Japanese composers, Takemitsu also became familiar with serial music, *musique concrète* and other forms of electronic music at the beginning of the 1950s. Following a visit to Japan by Stravinsky, who expressed admiration for Takemitsu's *Requiem for String Orchestra* (1957), the composer started to gain international recognition. It was through his meeting with John Cage in 1964, that Takemitsu came to reconsider his position in classical Japanese culture. His *Eclipse* (1966) and *November Steps* (1967) mark Takemitsu's first

steps towards the reintegration of Japanese traditional music in his compositional aesthetic, a process that culminated in *In an Autumn Garden* (1973) for Gagaku orchestra. Throughout the 1980s, Takemitsu moved toward a more systematic use of consonance, culminating in *Quotation of Dream* (1991). The composer's reconciliation with Japanese music has been formalized in the "sea of tonalities" concept, which is intended to serve as a musical aesthetic link between East and West.

***Nostalgia for violin and string orchestra* (1987).** Toru Takemitsu was an avid lover of film to the point of watching as many as 300 motion pictures per year and leaving behind nearly 100 works of film music. For Takemitsu, Andrei Tarkovsky is one of the film directors he admired and among his works, he liked *Nostalgia* the most. The composer highly appreciated Tarkovsky's keen sensitivity to sound, and in an interview, Takemitsu passionately commented on the recording of the water sound used in a scene in *Nostalgia*: that the epoch-making technology of recording and skillful sound usage caused the transformation of space in the film. About his piece the composer stated: "the fractionalized string orchestra creates a feeling of water and mist, which are characteristic images in Tarkovsky's films."

Arvo Pärt, žr. p. 20 | see p. 20

Fratres, žr. p. 21 | see p. 23

Steve Reich, žr. p. 5 | see page 5

Reich/Richter (2018) pirmą kartą buvo atliktas kartu su Gerardo Richterio ir Corinnos Belz filmu *Moving Picture (946-3)*. „Šios idėjos ištakos siekia 2009 metus. Tuo metu kartais grodavau su ansambliu „Ensemble Modern“ – atlikdavome *Drumming Part 1* ir *Music for 18 Musicians*. Richteris tuo metu rengė parodą Kelno „Ludwig“ muziejuje ir norėjo, kad parodos erdvėje kartu su ansamblio nariais atlikčiau *Drumming Part 1*, o netoliese esančioje Kelno filharmonijoje – *Music for 18 Musicians*. Projektas praėjo itin sėkmingai, o Richteris bei aš turėjome progą susitikti. Tarp mūsų užsimezgė šiltas, abipusės pagarbos ir susižavėjimo ryšys. Po septynerių metų, 2016 m., Richteris norėjo aptarti naują projektą. Susitikome, ir jis parodė man savo knygą *Patterns*. Ji prasideda vienu iš jo abstrakčių paveikslų, sukurtu maždaug 1990-aisiais. Richteris nuskaitė paveikslą nuotrauką kompiuteriu, tuomet padalijo skaitmeninį atvaizdą pusiau, kiekvieną pusę dar kartą padalijo pusiau, o du iš keturių ketvirčių apvertė, sukurdamas veidrodinius atvaizdus. Tada jis kartojo šį dalijimo, veidrodinio atspindžio ir pakartojimo procesą – nuo pusės iki ketvirčio, aštuntadalio, šešioliktosios, trisdešimt antrosios dalies ir taip toliau, kol pasiekė 4096-ąją dalį. Taip iš abstraktaus paveikslą palaipsniui pereinama prie vis mažesnių antropomorfinių „būtybių“, vėliau – prie vis smulkesnių „psichodelinių“ abstrakcijų ir galiausiai prie itin plonų juostelių. Richteris pasakė, kad kartu su Corinna Belz kuria filmą pagal šią knygą, ir paklausė, ar nesutikčiau sukurti jam muziką. Atsakiau, kad tai labai įdomus projektas ir kad norėčiau pamatyti dalį filmo. Jie atsiuntė man medžiagos, ir aš sutikau sukurti muziką šiam filmui.“ (Steve Reich)

Reich/Richter (2018) was premiered with the film *Moving Picture (946-3)* by Gerhard Richter and Corinna Belz. "The idea goes back to 2009. I used to play occasionally with the Ensemble Modern—*Drumming Part 1* and *Music for 18 Musicians*. Richter was having a show at the Ludwig Museum in Cologne and wanted me to play *Drumming Part 1* with members of the ensemble inside the show and to play *Music for 18 Musicians* at the nearby Cologne Philharmonie. It went extremely well and Richter and I had a chance to meet. There was warm, mutual respect and admiration. Seven years later, in 2016, I heard that he would like to discuss a new project. We met and he showed me his *Patterns* book. It starts with one of his abstract paintings from the ~90s. He scanned a photo of the painting into a computer and then cut the scan in half and took each half, cut that in half and two of the four quarters he reversed into mirror images. He then repeated this process of divide, mirror, repeat from half to quarter, eighth, 16th, 32nd, all the way up to 4096th. The net effect is to go from an abstract painting to a series of gradually smaller anthropomorphic "creatures" to still smaller "psychedelic" abstractions to very fine stripes. Richter said he was making a film of the book together with Corinna Belz and would I consider writing the music? I said it was a very interesting project and that I would like to see some of the film. They sent some and I agreed to compose the score." (Steve Reich)

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

Lietuvos kamerinis orkestras, žr. p. 29

Lithuanian Chamber Orchestra, see p. 29

Japonų smuikininkė **Akiko Suwanai**, paverianti klausytojus savo „stulbinančiu skambesiu“ (*The Straits Times*, 2025), išsiskiria nepaprastu įvairiapusiškumu ir itin plačiu repertuaru. 1990 m. laimėjusi Tarptautinį Piotro Čaikovskio konkursą, ji pradėjo itin sėkmingą tarptautinę karjerą. Suwanai yra koncertavusi su Bostono simfoniniu, Filadelfijos, Berlyno filharmonijos, Londono simfoniniu, Paryžiaus „Philharmonia“, Čekijos filharmonijos, NHK simfoniniu, Drezdeno „Staatskapelle“, Bambergo simfoniniu, Roterdamo filharmonijos, Honkongo filharmonijos ir daugeliu kitų orkestrų. Ji bendradarbiavo su tokiais dirigentais kaip Fabio Luisi, Paavo Järvi, Seiji Ozawa, Sakari Oramo, Lorinas Maazelis, Charles'is Dutoit, seras Neville'is Marrineris, André Previnas, Mstislavas Rostropovičius, Antonio Pappano, Yannickas Nézet-Séguinas, Gianandrea Nosedas, Esa-Pekka Salonenas, Herbertas Blomstedtas, François-Xavier Rothas, Klausas Mäkelä ir kt. Plačiu repertuaru ir aistra naujajai muzikai garsėjanti Suwanai yra parengusi ne vieną pasaulinę premjerą, tarp kurių – Dai Fujikuros Dvigubą koncertą fleitai ir smuikui (kartu su Nyderlandų radijo filharmonijos orkestru, dir. Karina Canelakis) ir Peterio Eötvöso *Seven* – Liucernos festivalyje, diriguojant Pierre'ui Boulezui, bei BBC „Proms“ festivalyje, diriguojant Susannai Mälkki. Taip pat ji atliko reikšmingų naujų Jameso MacMillano, Esa-Pekka Saloneno ir Krzysztofo Pendereckio koncertų smuikui premjeras Azijoje. Suwanai įrašinėja išskirtinai „Decca Classics“. Atlikėja taip pat pelnė pripažinimą už savo klasikinio smuiko repertuaro interpretacijas. Jos diskografijoje – Brahms'o Sonatos smuikui ir fortepijonui (2024) ir Bach'o Visos sonatos ir partitos solo smuikui (2022). 2012 m. Akiko Suwanai tapo Nagojos ir Tokijo miestuose rengiamo Tarptautinio muzikos festivalio NIPPON meno vadove. Festivalyje ji atliko naujų kūrinių, tarp jų – Karolio Beffos Koncerto smuikui ir Dai Fujikuros *Pitter-Patter* premjeras.

Capturing audiences with her “staggering sonority” (*The Straits Times*, 2025), Japanese violinist **Akiko Suwanai** is a musician of considerable versatility and breadth of repertoire. Since winning the International Tchaikovsky Competition in 1990 she has enjoyed a flourishing career. Suwanai performed with Boston Symphony Orchestra, Philadelphia Orchestra, Berlin Philharmonic, London Symphony Orchestra, Orchestre de Paris, Philharmonia Orchestra, Czech Philharmonic, NHK Symphony Orchestra, Staatskapelle Dresden, Bamberger Symphoniker, Rotterdam Philharmonic Orchestra, Hong Kong Philharmonic Orchestra and many others. She has collaborated with conductors such as Fabio Luisi, Paavo Järvi, Seiji Ozawa, Sakari Oramo, Lorin Maazel, Charles Dutoit, Sir Neville Marriner, André Previn, Mstislav Rostropovich, Antonio Pappano, Yannick Nézet-Séguin, Gianandrea Nosedas, Esa-Pekka Salonen, Herbert Blomstedt, François-Xavier Roth, Klaus Mäkelä, etc. Known for her breadth of repertoire and passion for new music, Suwanai has premiered Dai Fujikura's *Double Concerto for Flute and Violin* with the Netherlands Radio Philharmonic / Karina Canelakis and Peter Eötvös' *Seven* at the Lucerne Festival under Pierre Boulez and at the BBC Proms under Susanna Mälkki. She has also given Asian premieres of important new violin concertos by James MacMillan, Esa-Pekka Salonen and Krzysztof Penderecki. Signed to Decca Classics, Suwanai is also universally acclaimed for her performances of the core violin repertoire and has released *Brahms: The Sonatas for Violin and Piano* (2024) and *Bach's Complete Sonatas and Partitas for Solo Violin* (2022). In 2012, Akiko launched the Nagoya- and Tokyo-based International Music Festival NIPPON as Artistic Director. At the festival Akiko has premiered new works including Karol Beffa's *Violin Concerto* and Dai Fujikura's *Pitter-Patter*.

Gediminas Gelgotas, žr. p. 25 | see p. 25

Vienas geriausių pasaulio kvartetų | One of the world's leading string quartets

QUATUOR DIOTIMA

QUATUOR DIOTIMA (Prancūzija | France):

YUNPENG ZHAO (I smuikas | first violin)

LÉO MARILLIER (II smuikas | second violin)

FRANCK CHEVALIER (altas | viola)

ALEXIS DESCHARMES (violončelė | cello)

Dalyvauja | In participation with BRETT DEAN (altas | viola)

Ondřej Adámek. *Lo que no' contamo'* (Styginių kvartetis Nr. 2 | String Quartet No. 2, 2010, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Brett Dean. *Epitaphs for String Quintet* (2010, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere, kartu su Bretu Deanu, altu | featuring Brett Dean, viola)

Vytautas V. Jurgutis. *Amžinybės gelmė* | *The Depth of Eternity* (1995, pasaulinė premjera | world premiere)

Steve Reich. *Different Trains* (1988)

Ondřej Adámek, žr. p. 5 | see p. 6

Styginių kvartetis Nr. 2 *Lo que no' contamo'* (2010). Styginių kvartetą įkvėpė flamenko muzika, su kuria susipažinau viešėdamas Ispanijoje. Flamenko elementai čia pasitelkiami labai laisvai ir transformuojami: melancholiška melodija, kai kurie gitaros grojimo gestai, stipri emocija, staigūs raiškos, dinamikos ir tankio kontrastai. Kūrinio ašis – melodinė linija, kuri pirmojoje kūrinio dalyje pasirodo fragmentiškai – kiekvieną kartą vis ilgesnė ir aukštesnė, o antrojoje dalyje skamba natūraliaisiais flautoletais. Kūrinyje naudoju išplėstines atlikimo technikas, žaidžiu tempo kontrastais ir siekiu subalansuoti tonalinio stabilumo akimirkas su nestabilumo momentais, kuriuos kuria ilgi *glissando*.

String quartet No. 2 *Lo que no' contamo'* (2010). The string quartet is inspired by flamenco that I could observe during my stay in Spain. The elements of flamenco used in a very free and transformed way are: a melancholic melody, some guitar-playing gestures, strong emotion, a rapid contrast of expression, dynamic or density. An axis of the piece is a melodic line that appears during the first part of the piece in fragments, each time longer and higher, while it is played in natural harmonics in the second part. I use some extended techniques, play with tempo contrast, and try to balance moments of tonal stability with moments of instability (long *glissandos*).

Brett Dean, žr. p. 4 | see p. 4

***Epitaphs styginių orkestrui* (2010)**

Only I will know

... Dorothy Porter atminimui

(Švelniai tekančiai, su intymiu intensyvumu)

Walk a little way with me

... Lyndal Holt atminimui

(*Moderato scorrevole*)

Der Philosoph

... Jano Diesselhorsto atminimui

(Lėtai ir erdviai, *misterioso*)

György meets the "Girl Photographer"

... Betty Freeman atminimui; *hommage à György Ligeti*

(Gaiviai, energingai)

Between the spaces in the sky

... Richardo Hickoxo atminimui

(Tyliai ir trapiai)

Kūrinį *Epitaphs* bendrai užsakė Australijos styginių kvartetas „La Jolla Music Society“ ir Santa Fe kamerinės muzikos festivalis. „Šiame užsakyme įžvelgiau galimybę tyrinėti išplėstinius skambesius ir faktūrines galimybes, kurias suteikia „styginių kvarteto plius vienas“ sudėtis – taip žavėjusi Mozartą, Schubertą ir Brahmsą ir paskatinusi gimti kai kuriuos geriausius ir giliausius jų kamerinės muzikos kūrinius. Kompoziciją ypač paveikė specifiniai tembriniai pokyčiai, atsirandantys padvigubinus altų partiją – du altai dažnai tampa savotišku atsaku į styginių kvartetui įprastą dviejų smuikų porą. Tačiau šio kūrinio rašymas kartu suteikė man galimybę pagerbti keletą žmonių – draugų ir kolegų, kurie per gana trumpą laiką – 2008–2009 m. – paliko šį pasaulį. Nepaisant niūrios kūrinio temos ir paskirties, norėjau, kad šį penkių atminimo kūrinių ciklą klausytojai girdėtų ne tik kaip netekties ir apmąstymų išraišką, bet ir kaip asmeninių savybių, charakterio bei pasiekimų pagerbimą – kaip duoklę energingiems, prasmingai nugyventiems gyvenimams ir kartu prisiminimą apie gyvenimus, nutrūkusius per anksti.“ (Brett Dean)

***Epitaphs for string orchestra* (2010)**

Only I will know

... in memory of Dorothy Porter

(Gently flowing, with intimate intensity)

Walk a little way with me

... in memory of Lyndal Holt

(*Moderato scorrevole*)

Der Philosoph

... in memory of Jan Diesselhorst

(Slow and spacious, *misterioso*)

György meets the "Girl Photographer"

... in memory of Betty Freeman; *hommage à György Ligeti*

(Fresh, energetic)

Between the spaces in the sky

... in memory of Richard Hickox

(Hushed and fragile)

Epitaphs was co-commissioned by the Australian String Quartet, La Jolla Music Society and Santa Fe Chamber Music Festival. "I saw in this commission the chance to explore the extended sonorities and textural possibilities of the "string-quartet-plus-one" formation, which so fascinated Mozart, Schubert and Brahms before me – and led to some of their finest and most profound utterances in chamber music. The work was especially informed by the very particular colouristic changes that arise by doubling the viola section, with the pair of violas frequently operating as a counterpart to the string quartet's regular pair of violins. However, writing this work simultaneously offered me the opportunity to pay homage to several people, both personal friends and professional colleagues, who passed away during a relatively short space of time in the years 2008 and 2009. Despite the sombre tone of the work's subject matter and purpose, it is intended that this suite of five memorial pieces be heard as much as a celebration of personal qualities, characteristics and achievements, as much as it is an expression of loss and contemplation; of energetic lives fulfilled as well as of lives cut short." (Brett Dean)

Vytautas V. Jurgutis, žr. p. 10 | see p. 10

Amžinybės gelmė styginių kvartetui (1995). Tai vienas iš ankstyvųjų mano kūrinių ir pirmasis, parašytas styginių kvartetui. Nors kūrinys buvo įrašytas ir pelnė „Tylos“ premiją kaip geriausias 1996 metų jauno kompozitoriaus kūrinys, praėjus daugiau nei 30 metų jis iki šiol nebuvo atliktas koncerte. Todėl atrodo, kad pavadinime esantis žodis „amžinybė“ stipriai paveikė kūrinio kelią į pirmąjį atlikimą.

The Depth of Eternity for string quartet (1995). This is one of my early works and the first one I wrote for string quartet. Although the piece was recorded and was awarded with the “Tylos” Prize as the best work by a young composer in 1996, it has never been performed in concert, even after more than 30 years. It therefore seems that the word “eternity” in the title has had a strong influence on the work’s journey towards its first performance.

Steve Reich, žr. p. 5 | see p. 5

Different Trains styginių kvartetui ir iš anksto įrašytai atlikimo juostai (1988)

Amerika – prieš karą

Europa – karo metu

Po karo

Kūrinio idėja kilo iš mano vaikystės. Kai man buvo vieneri, tėvai išsiskyrė. Motina persikėlė į Los Andželą, o tėvas liko Niujorke. Kadangi jie pasidalijo mano globą, 1939–1942 m. dažnai keliaudavau traukiniu tarp Niujorko ir Los Andželo, lydimas auklės. Tuo metu šios kelionės atrodė jaudinančios ir romantiškos, tačiau dabar, žvelgdamas į praeitį, pagalvoju, kad jei tuo metu būčiau gyvenęs Europoje, kaip žydas būčiau turėjęs važiuoti visai kitokiais traukiniais. Norėjau sukurti kūrinį, kuris tiksliai atspindėtų visą šią situaciją. Rengdamas garso įrašą atlikau šiuos veiksmus: 1) įrašiau savo auklės Virginijos (jai tuo metu buvo daugiau nei septyniasdešimt metų) prisiminimus apie mūsų bendras keliones traukiniu; 2) įrašiau buvusio „Pullman“ traukinių vagonų palydovo Lawrence’o Daviso (jam tuo metu buvo daugiau nei aštuoniasdešimt metų), anksčiau dirbusio Niujorko–Los Andželo maršrutuose, pasakojimus apie savo gyvenimą; 3) surinkau Holokaustą išgyvenusių Rachellos, Paulo ir Rachel, tuo metu gyvenusių Amerikoje ir buvusių maždaug mano amžiaus, pasakojimų įrašus; 4) surinkau 1930–1940-ųjų Amerikos ir Europos traukinių garsų įrašus. Siekdamas sujungti įrašytą kalbą su styginių instrumentų skambesiu, atrinkau trumpus kalbos fragmentus, kuriuose daugiau ar mažiau aiškiai girdimas tam tikras garso aukštis, ir kuo tiksliau juos užrašiau muzikine notacija. Styginiai instrumentai tiesiogiai atkartoja šią kalbos melodiją. Kalbos fragmentai ir traukinių garsai įrašyti į juostą, naudojant semplerius ir kompiuterį. Taigi kūrinyje susipina dokumentinė ir muzikinė tikrovė, o kartu pradeda naują muzikinės raiškos kryptis.

Different Trains for string quartet and pre-recorded performance tape (1988)

America – Before the war

Europe – During the war

After the war

The idea for the piece came from my childhood. When I was one year old my parents separated. My mother moved to Los Angeles and my father stayed in New York. Since they arranged divided custody, I travelled back and forth by train frequently between New York and Los Angeles from 1939 to 1942 accompanied by my governess. While the trips were exciting and romantic at the time I now look back and think that, if I had been in Europe during this period, as a Jew I would have had to ride very different trains. With this in mind I wanted to make a piece that would accurately reflect the whole situation. In order to prepare the tape, I did the following: 1) record my governess Virginia, then in her seventies, reminiscing about our train trips together; 2) record a retired Pullman porter, Lawrence Davis, then in his eighties, who used to ride lines between New York and Los Angeles, reminiscing about his life; 3) collect recordings of Holocaust survivors Rachella, Paul and Rachel, all about my age and then living in America—speaking of their experiences; 4) collect recorded American and European train sounds of the ’30s and ’40s. In order to combine the taped speech with the string instruments I selected small speech samples that are more or less clearly pitched and then notated them as accurately as possible in musical notation. The strings then literally imitate that speech melody. The speech samples as well as the train sounds were transferred to tape with the use of sampling keyboards and a computer. The piece thus presents both a documentary and a musical reality and begins a new musical direction.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

„**Quatuor Diotima**“ – vienas paklausiausių šių dienų styginių kvartetų – 1996 m. susikūrė keturių Paryžiaus nacionalinės aukštosios muzikos ir šokio konservatorijos absolventų iniciatyva. „Quatuor Diotima“ glaudžiai bendradarbiaavo su didžiausiais XX a. antrosios pusės muzikos kūrėjais, tarp jų – Pierre'u Boulez'u ir Helmutu Lachenmannu. Kvartetas užsakė kūrinių iš ryškiausių mūsų laikų kompozitorių, tokių kaip Toshio Hosokawa, Miroslavas Srnka, Alberto Posadasas, Mauro Lanza, Gérard'as Pessonas, Rebecca Saunders, Misato Mochizuki ir Tristanas Murail. Kvartetas taip pat naujai interpretuoja romantizmo ir modernizmo šedevrus, ypač Beethoveno ir Schuberto muziką, Antrosios Vienos mokyklos kompozitorių Schönbergo, Bergo ir Weberno kūrybą, taip pat Janáčeko, Debussy, Ravelio ir Bartóko kūrinius. 2023 m. kvartetas papildė savo gausią diskografiją ir pradėjo bendradarbiauti su įrašų kompanija „Pentatone“, išleidęs György Ligeti kūrybai skirtą albumą. Du vėlesni įrašai, kuriuose skamba Antono Brucknerio, Friedricho Klose's ir Pierre'o Boulez'o *Livre pour quatuor* kūriniai, buvo apdovanoti „Diapason d'Or“ ir Vokietijos muzikos kritikų apdovanojimu „Grand Prix“. Naujausi kvarteto albumai skirti Helmuto Lachenmanno, Misato Mochizuki ir Kaijos Saariaho kūrybai. Taip pat šiemet kolektyvas išleido trigubą albumą su vėlyvaisiais Beethoveno styginių kvartetais. „Quatuor Diotima“ dažnai kviečiamas koncertuoti prestižiškiausiose pasaulio salėse ir koncertų cikluose, taip pat daug gastroliuoja už Europos ribų. Praeitą sezoną kvartetas koncertavo Armėnijoje, Meksikoje, Kolumbijoje, Kinijoje ir Japonijoje.

Quatuor Diotima, one of the most sought-after string quartets of today, was formed under the impulse of four graduates from the Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris in 1996. Quatuor Diotima has worked closely with some of the greatest masters of the second half of the twentieth century, including Pierre Boulez and Helmut Lachenmann. The ensemble commissioned works from some of the most brilliant composers of our time, such as Toshio Hosokawa, Miroslav Srnka, Alberto Posadas, Mauro Lanza, Gérard Pesson, Rebecca Saunders, Misato Mochizuki, and Tristan Murail. Quatuor Diotima also sheds new light on romantic and modern masterworks, particularly in Beethoven, Schubert, the Second Viennese School with Schönberg, Berg and Webern, or Janáček, Debussy, Ravel and Bartók. In 2023, the Quatuor followed its expansive discography by joining the Pentatone house, with a monograph of György Ligeti. The two following recordings, containing Anton Bruckner, Friedrich Klose and the *Livre pour quatuor* by Pierre Boulez, were both awarded a Diapason d'Or and a Grand Prix from the Deutsche Schallplatten Kritik. The recent albums are devoted to Helmut Lachenmann, Misato Mochizuki and Kaija Saariaho. In 2026, the quartet also released a triple album of Beethoven's late quartets. Quatuor Diotima is frequently invited by the most prestigious halls and concert series of the world, and has made many tours outside of Europe (past season: Armenia, Mexico, Colombia, China, Japan.)

Brett Dean, žr. p. 4 | see p. 4

LVSO koncerte | In the concert of LVSO:

pasaulinio garso akordeono virtuozė | world-famous accordion virtuoso

KSENIJA SIDOROVA

LIETUVOS VALSTYBINIS SIMFONINIS ORKESTRAS | LITHUANIAN STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Solistė | Soloist KSENIJA SIDOROVA (akordeonas, Latvija | accordion, Latvia)

Dirigentas | Conductor BRETT DEAN (Australija | Australia)

Brett Dean. *Notturmo inquieto* (2018, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Jurgis Juozapaitis. *Bokštų kontrapunktai* | *Tower Counterpoints* (2003, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Brett Dean. *Beggars and Angels* (1999, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Lisa Streich. *Ishjārta* (2022–2023, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Fazil Say. Koncertas akordeonui ir orkestrui | *Accordion Concerto* (2026, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Brett Dean, žr. p. 4 | see p. 4

***Notturmo inquieto* (2018)** Brettas Deanas sukūrė Berlyno filharmonijos orkestrui ir serui Simonui Rattle'ui. Kūrinys buvo parašytas paskutiniųjų Rattle'o, kaip orkestro meno vadovo, koncertų laikotarpiu, todėl jo kontekstas ypač asmenišką, nes pats Deanas daugelį metų buvo Berlyno filharmonijos orkestro altų grupės narys. Pats pavadinimas *Notturmo inquieto* – pažodžiui „neramus noktiurnas“ – yra sąmoningai iškaltinas. Užuoat vaidavęs naktį kaip ramybės ir poilsio metą, Deanas perteikia jos neramią, nenuspėjamą prigimtį. Pradžioje suskamba vienas solo altas, netrukus prie jo prisijungia antras, ir altų grupė ima kurti naktinio nerimo sceną, kurios įtampa palaipsniui auga, kol ją užkloja medinių pučiamųjų choralo skambesys. Po trumpos ramesnės atkarpos ir įgavęs naujos energijos kūrinys pasiekia milžinišką kulminaciją, kurioje įsivyrėja chaosas. Tačiau netrukus viskas staiga nurimsta, o kūrinys baigiasi santūriai – muzika pamažu išstipsta *al niente*, į visišką tylą. Pavadinimas slepia ir asmeninį aspektą. Deanas pasirinko itališką terminą kaip draugišką nuorodą į Rattle'ą, kuris, perteikdamas orkestrui savo muzikinius sumanymus, garsėjo mėgstantis vartoti itališkus muzikinius terminus.

Beggars and Angels (1999). Tikriausiai nesitikėtumėte viename kambaryje išvysti elgetų ir angelų. Tačiau būtent taip nutiko vieną šaltą 1994 m. gruodį. Proga buvo paroda, o jos menininkai – skulptorius Trakas Wendischas ir tapytoja Heather Betts. Didesnio nei natūralaus dydžio elgetų skulptūras Wendischas sukūrė įkvėptas kelionių po Braziliją. Jos tarsi nejaukiai konfrontavo, tačiau kartu keistai jaudino. Betts aliejumi tapyti angelai buvo lengvi, tarsi bekūniai pavidalai, gyvenantys ryškių spalvų ir intensyvių emocinių detalių pasaulyje. Tačiau, kaip pastebėjo *Tagesspiegel* meno kritikė Tanya Lieske, „atidžiau pažvelgus galima įžvelgti ir kitokių sąsajų: kai kurie angelai – tarsi tikros elgetų kopijos“. Ši tariamų priešybių įtampa ir sąveika sužavėjo Brettą Deaną, Betts vyrą. Po metų Melburno simfoninis orkestras Dealui užsakė didelės apimties kūrinių orkestrui. Kompozitoriaus kūrybiniame pasaulyje net ir iš pažiūros visiškai nesuderinami elementai yra išlaisvinami tyrinėti tarpusavio ryšius. Todėl atrodė logiška kūrinių solo altui išplėtoti į kūrinių, parašytą didžiausios įmanomos sudėties orkestrui – su visomis medinių ir varinių pučiamųjų grupėmis, mušamųjų baterija, išplėsta styginių grupę, arfa, fortepijonu ir čelesta. Tačiau nepaisant milžiniško masto, *Beggars and Angels* dažnai skamba artimai ir intymiai. Pirmajam didelės apimties orkestriniam kūriniui Deanas vengė suteikti „simfonijos“ pavadinimą. Nekonvencionali jo struktūra kviečia klausytoją į tam tikrą belaikį įsitraukimą, peržengiantį griežtą klasikinei muzikai įprastą greitų ir lėtų dalių schemą.

Notturmo inquieto (2018) was written for the Berlin Philharmonic and Sir Simon Rattle. The work was created during Rattle's final concerts as the orchestra's Artistic Director, giving it a particularly personal context: Dean had himself been a member of the Berlin Philharmonic's viola section for many years. The title, *Notturmo inquieto* – literally, an “uneasy” or “restless nocturne” – is deliberately suggestive. Rather than presenting night as a space of repose, Dean evokes its unsettled, unpredictable character. Starting with one solo viola, then a second, the viola section evokes a scene of nocturnal unrest, which culminates progressively until it becomes overlaid by a wind chorale. After a brief calmer section and with new energy, the piece reaches a massive climax, chaos reigns, but it suddenly calms down and ends in a restrained manner, with the music all but melting away *al niente* – to absolute silence. There is also a personal element hidden in the title. Dean intended the Italian terminology as a friendly acknowledgement of Rattle, who was known for using Italian musical expressions when communicating his intentions to the orchestra.

Beggars and Angels (1999). You probably wouldn't expect to find beggars and angels sharing a room. But they did just that one cold December in 1994. The occasion was an exhibition, and the artists were sculptor Trak Wendisch and painter Heather Betts. Wendisch's larger-than-life beggars were inspired by his travels in Brazil. They were uncomfortably confrontational, yet oddly moving. Betts' oil-painting angels were airy beings in a world of vivid colour and intensely emotional detail. But, as *Tagesspiegel* art critic Tanya Lieske observed, “whoever looks closely will discover other relationships: some of the angels are spitting images of the beggars.” The tensions and confluences between these apparent opposites fascinated Brett Dean, Betts' husband. A year later, the Melbourne Symphony Orchestra commissioned a major orchestral work from Dean. In the composer's conceptual world, the most seemingly incompatible elements are freed to explore their relationships with one another. It seemed logical, then, to develop a work for solo viola into a piece scored for the largest orchestral configuration available – full contingents of wind and brass, a battery of percussion, a generous string section, harp, piano and celesta. But despite its vast scale, *Beggars and Angels* is often close and intimate. Dean has avoided the title of “Symphony” for his first full-scale orchestral composition. Its unconventional structure invites a kind of timeless involvement from the listener, beyond the strictures of classical fast and slow movements.

„Mėgstu stebėti orkestrą ir bandyti įspėti jo skambesio paslaptį“, – sako kompozitorius **Jurgis Juozapaitis**. Ir ankstyvuosiuose, kompozitorių išgarsinuosiuose orkestriniuose kūriniuose (simfonijos *Rex*, 1973 ir *Zodiacus*, 1977) Jurgis Juozapaitis didžiausią dėmesį skyrė garso spalvai. Kaip antrines komponavimo priemones kompozitorius pasitelkia dodekafoniją, ketvirtatonių, kontroliuojamą aleatoriką ar sonoristiką, tačiau šiomis technikomis sukurtoje disonansinėje muzikinės medžiagos erdvėje gan dažnai plazda patraukli ir harmoninga melodija, artima vėlyvajam romantizmui. J. Juozapaitis (g. 1942) 1968 m. Lietuvos valstybinėje konservatorijoje (dabar Lietuvos muzikos akademija) baigė prof. Juliaus Juzeliūno kompozicijos klasę. 1978 m. už simfoniją *Rex* Jurgiui Juozapaičiui paskirta Lietuvos valstybinė premija. Kompozitorius yra penkiolikos Lietuvos kultūros ministerijos Stasio Šimkaus premijų už vokalinę kūrybą laureatas. 2002 m. Jurgis Juozapaitis tapo Lietuvos nacionalinės premijos laureatu. Jurgio Juozapaičio kūrinius įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose bei koncertuose atliko žymūs atlikėjai: Prahos filharmonijos orkestras, Ostrobotnijos kamerinis orkestras, kamerinis orkestras „Musica vitae“, „Het Trio“, „Nieuw Ensemble“, „Traiect“ ansamblis ir kiti. Simfoniniams bei kameriniams Jurgio Juozapaičio kūriniams būdinga naujų formų, spalvų paieškos, polifoninis teminis medžiagos vystymas bei gebėjimas pajungti orkestro koloristiką dramaturginiam užmojui. Kai kuriose partitūrose juntamos minimalizmo apraiškos, yra statiškąją dramaturgiją paremtų dalių ar padalų. Jurgio Juozapaičio muzikoje gyva ir romantinė tradicija, pasireiškianti ne tiek atviru emocinalumu ar ryškiomis dramatinėmis kolizijomis, kiek būties amžinybės suvokimu, pozityvaus harmoningojo prado siekiu.

Bokštų kontrapunktai simfoniniam orkestrui (2003) pasižymi dinamišku permainų srautu ir įtikinamais dinaminiais, ritminiais bei faktūriniais kontrastais. Atrodytų, lyg kompozitorius visomis priemonėmis vengtų šiame kūrinyje monotonijos. Kūrinio struktūra – daugiasluoksni, kontrastiška; gausu polifonijos tarp atskirų instrumentų linijų, jų grupių, faktūrinių sluoksnių, esama superdaugiabalsumo (vienu metu skamba apie 20 sąlygiškai savarankiškų balsų). Atskirų instrumentų ar jų grupių sluoksniai turi savo specifiką, juda asinchroniškai, jų linijos dažnai traktuojamos kaip mirguliuojimas, virpėjimas. Svarbiausiu parametru kompozitoriui tampa tembras, garso spalva. *Bokštų kontrapunktai*, kaip ir daugelis kitų Jurgio Juozapaitio opusų, yra puikus tapybos garsais bei programiškumo pavyzdys. „Bokštai – senamiesčio simbolis, jei nebūtų senamiesčio, neliktų ir pačios miesto sielos“, – teigia kompozitorius. Muzikos tėkmėje galima pajusti, kaip žvilgsnis lėtai kyla į dangų, ten ieškodamas ne dangoraižio stogo, skriejančio lėktuvo, bet dvasingumo, dievybės pagavos. Kaip garsinį bokštų ženklą kompozitorius, be abejo, pasirenka varpus, kurių gaudimą, skęstantį aleatoriniame styginių fone, panaudoja kūrinio pabaigoje. „Kuriant *Bokštų kontrapunktus*, Niujorke įvyko Rugsėjo 11-osios tragedija. Sukrėstas šio įvykio, pakoregavau kompozicijos dramaturgiją, pabaigoje įvesdamas armagedoniškos tragedijos skambesį: salėje – varpus, o gale – dangiškus varpelius (čelestą)“, sakė Jurgis Juozapaitis. *Bokštų kontrapunktai* buvo sukomponuoti Latvijos nacionalinio simfoninio orkestro rengiamam simfoninių kūrinių konkursui „Sinfonia Baltica“, kuriame kompozitorius už šį kūrinį laimėjo pirmąją premiją.

“I always found it most interesting to watch the orchestra and to guess the secrets of its sound,” says **Jurgis Juozapaitis**. Already in his early works, the composer, who made his name with a number of orchestral pieces (the symphonies *Rex*, 1973, and *Zodiacus*, 1977), focused on sound colour. The evolution of his musical style in the 1970s reveals the impact of dodecaphonic, quarter-tone and aleatory music; in the 1980s–90s, alongside expressive atonal works, Juozapaitis was also writing pieces akin to the aesthetics of neoromanticism and minimalism. Jurgis Juozapaitis (b. 1942) graduated from the Lithuanian State Conservatoire (now Lithuanian Academy of Music) in 1968, where he studied composition with Prof. Julius Juzeliūnas. In 1978 Jurgis Juozapaitis was awarded the Lithuanian State Prize for the symphony *Rex*. The composer has won 15 Stasys Šimkus awards for his vocal works. In 2002 Jurgis Juozapaitis was awarded the Lithuanian National Prize. Jurgis Juozapaitis’ works have been performed by the prominent performers: Prague Philharmonic Orchestra, Ostrobothnian Chamber Orchestra, chamber orchestra Musica Vitae, Het Trio, Nieuw Ensemble, Traiect ensemble and others. One of his most characteristic features, however, is a polyphonic development of the themes and the ability to make the orchestral colours and timbres serve a dramatic purpose. Romantic tradition is most often apparent in the scores of Jurgis Juozapaitis. The composer escapes any direct emotional outbursts, obvious subjectivity and dramatic collisions. Jurgis Juozapaitis’ romanticism lies in his perception of the nature, eternity and harmony of existence.

Tower Counterpoints for symphony orchestra (2003) is distinguished by its dynamic flow of changes and compelling rhythmic, dynamic and textural contrasts. It seems like the composer resorts to every means in this work to avoid monotony. The structure of the work is based on multiple layers and juxtapositions. Here the composer abundantly uses polyphony of separate instruments, of their groups and of textural layers (at times reaching as much as around 20 relatively independent voices). The asynchronous movement of the layers of separate instruments or their groups often makes their lines appear fluttery and shimmering. Here the tone colour becomes the most important element of music for the composer. *Tower Counterpoints*, alongside many others of Jurgis Juozapaitis’ pieces, is a perfect example of painting in sounds and programmatic imagery. “Towers are symbolical of the Old Town of Vilnius, without its Old Town, genius loci of Vilnius would be lost”, says the composer. The flow of music directs the eye to the sky where it searches not for a skyscraper or an airborne aircraft, but for divine enlightenment. The sound symbol for the towers is the ringing of bells, introduced at the end against the aleatoric strings background. “While composing *Tower Counterpoints*, the tragedy of September 11 occurred in New York. Shocked by the event, I revised the dramaturgy of the composition, introducing the sound of an Armageddon-like tragedy at the end: bells in the hall and, at the very end, heavenly little bells (celesta),” said Jurgis Juozapaitis. The *Tower Counterpoints* was composed for the Sinfonia Baltica 2004, the International Composition Competition in Riga, organised by the Latvian National Symphony Orchestra, where it was awarded the 1st Prize.

Lisa Streich gimusi 1985 m. Norra Rådoje, Švedijoje, o šiuo metu gyvena Gotlande. Kompoziciją ir vargonus ji studijavo Berlyne, Stokholme, Zalcburge, Paryžiuje ir Kelne. Pastaraisiais metais jos kūrybiniais mentorais buvo Helmutas Lachenmannas ir Wolfgangas Rihmas. „Jos muzika nerėkia, tačiau moka skaudinti kaip nedaugelis kitų“ (*Corriere della Sera*). Streich savo kūryboje pasitelkia pačios sukurtus mechanizuotus instrumentus. Ją domina garso desubjektvizacija – procesas, kai garsas tampa universalus, kalbantis apie visus ir visų vardu. Kompozitorę taip pat žavi vizualūs ir akustiniai kontrastai, kurie sąmoningai nesutampa. Streich kūrinius yra užsakę Liucernos festivalis, Berlyno filharmonija, Kelno filharmonija, Švedijos radijo choras, Geteborgo simfoninis orkestras, „Ensemble intercontemporain“, Hanoverio valstybinis teatras, Miuncheno kamerinis orkestras ir Šizuokos koncertų salė. Jos kūrinius atliko Elbės filharmonijos orkestras, Berlyno vokiečių simfoninis orkestras, Švedijos radijo orkestras, Noršiopingo simfoninis orkestras

ir Malmės simfoninis orkestras ir kt. Ji taip pat bendradarbiavo su tokiais žymiais dirigентаis kaip Kirillas Petrenko, Alanas Gilbertas ir Matthiasas Pintscheris. Šalia daugybės kitų apdovanojimų, kompozitorė yra pelniusi „Cité des Arts“ Paryžiuje stipendiją, Anne-Sophie Mutter fondo orkestro premiją, Berlyno menų akademijos Busoni kompozicijos premiją, Berndo Aloiso Zimmermanno stipendiją, rezidenciją Romos „Villa Massimo“, Liucernos festivalio „Roche Young Commission“ stipendiją ir Ernsto von Siemseno kompozitorių premiją.

Kūrinyje ***Ishjärta* (2022–2023)** daugiausia dėmesio skiriama dviem skirtingo pobūdžio akordams – šiltesniems ir šaltesniems. Viena vertus, čia girdime juntamai pulsuojančią vidinę širdies dalį. Šie akordai labai šilti, kompaktiški ir stiprūs. Aplink jų driekiasi ledinis sluoksnis, sudarytas iš akordų, kurie tarsi apsaugo ir yra emociškai neutralesni, turintys beveik fiziškai juntamą paviršių. Tarp šių dviejų sferų egzistuoja trečioji erdvė, kurioje idealiu atveju gali atsirasti dar viena išraiška. Daug dėmesio skiriu registrams – uždara, izoliuota akordų sluoksnio sfera apima visą garsų diapazoną, tarsi rūkas ar ledo sluoksnis, o kita muzikinė medžiaga pro jį prasiskverbia, mirga jame arba turi rasti kelią per šį sluoksnį. Vidinė, pulsuojanti širdies dalis tuo pat metu egzistuoja pačiuose žemiausiuose ir aukščiausiuose registruose, tačiau ne viduriniame registre. Taip siekiu sukurti erdvę, kurioje muzikinė medžiaga galėtų laisvai judėti ir aiškiai skambėti, pridėdama dar vieną išraiškos sluoksnį. Čia daugiausia dėmesio skiriu išraiškos intensyvinimo klausimui. Ar skirtingos išraiškos sustiprina viena kitą, ar, priešingai, viena kitą panaikina? Ar jos keičiasi? Ar muzika tampa savarankiška, ar išlieka sudaryta iš atskirų savo komponentų?

Lisa Streich was born in Norra Råda, Sweden in 1985, and currently lives in Gotland. She studied Composition and Organ in Berlin, Stockholm, Salzburg, Paris, and Cologne. Helmut Lachenmann and Wolfgang Rihm have been her mentors in recent years. “Her music doesn’t scream, but it knows how to hurt like few others” (Corriere della Sera). Streich likes to work with motorized instruments of her own creation in her music. She is fascinated by the de-subjectivisation of sound, which for her becomes universal, speaking of and for everyone. She is also interested in the incongruent contrasts that can arise on both visual and auditory levels at the same time. Streich has received commissions from the Lucerne Festival, Berliner Philharmoniker, Kölner Philharmonie, Swedish Radio Choir, Gothenburg Symphony Orchestra, Ensemble intercontemporain, Staatstheater Hannover, Munich Chamber Orchestra, and the Shizuoka Concert Hall. Her music has seen performances from the NDR Elbphilharmonie Orchestra, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Swedish Radio Orchestra, Norrköping Symphony Orchestra, and Malmö Symphony Orchestra. She has notably collaborated with Kirill Petrenko, Alan Gilbert, and Matthias Pintscher. Awards and fellowships include the Cité des Arts Paris, the Anne-Sophie Mutter Foundation Orchestra Prize, the Akademie der Künste Berlin’s Busoni Composition Prize, the Bernd Alois Zimmermann Fellowship, a fellowship at the Villa Massimo in Rome, a Roche Young Commission at the Lucerne Festival, and the Ernst von Siemens Composers’ Prize.

In ***Ishjärta* (2022–2023)**, the focus is primarily on two distinct chord characters – warmer ones and colder ones. On the one hand, there’s the inner part of the heart, audibly pulsating. The chords here are very warm, compact, and strong. Surrounding this is an icy layer composed of chords that shield and are more emotionally neutral, possessing an almost tangible surface. Between these two realms, there exists a third space, where ideally, another expression can emerge. I work extensively with registers – the capped, shielded world spans the entire spectrum, like a mist or an ice layer, with added material shimmering through or having to navigate its way through this layer. The inner, pulsating part of the heart exists simultaneously in the deepest registers and the highest heights, but not in the middle register. Thus, I attempt to create a sound space for musical material that can move freely and be clearly audible within this space, adding another layer of expression. My focus here revolves around the question of intensifying expression. Do the expressions amplify each other or cancel each other out? Do they change? Does the music become independent or does it remain in its components?

Fazilas Say (g. 1970) savo išskirtiniais pianistiniais gabumais jaudina publiką ir kritikus jau daugiau nei dvidešimt penkerius metus. Koncertai su šiuo atlikėju – labiau betarpiški, atviresni, įdomesni; kitaip tariant, jie eina tiesiai į širdį. Pirmąsias fortepijono pamokas būsimam atlikėjui vedė Mithatas Fenmenas, kuris pats mokėsi pas Alfredą Cortot Paryžiuje. Galbūt nujausdamas, kokį talentingą mokinį turi, šalia įprastų pratimų ir kūrinių mokymosi Fenmenas paprašė berniuko kiekvieną dieną improvizuoti kasdienio gyvenimo temomis. Šis susidūrimas su laisvais kūrybiniais procesais bei formomis ir laikomas didžiulio improvizacinio talento ir estetikos šaltiniu, dėka kurio Fazilas Say šandien yra toks, koks yra – tiek kaip pianistas, tiek kaip kompozitorius. Jam užsakė kūrinius Zalcburgo ir Šlėzvingo-Holšteino muzikos festivaliai, Vienos „Konzerthaus“, Drezdeno filharmonija ir BBC. Fazilo Say kūryba aprėpia keturias simfonijas, dvi oratorijas, įvairius solinius koncertus ir daugybę kūrinių fortepijonui bei kamerinėms sudėtims. Pianistas groja su žymiais Amerikos ir Europos orkestrais bei daugybe iškiliausių dirigentų ir suformavo įvairiapusį repertuarą nuo Bacho iki Vienos klasikų ir romantikų iki šiuolaikinės muzikos, įskaitant ir jo paties kūrinius fortepijonui. Fazilas Say gastroliavo daugybėje šalių penkiuose žemynuose. Jis taip pat nuolat atlieka kamerinę muziką: daug metų grojo duete su smuikininke Patricia Kopatchinskaja, taip pat muzikavo drauge su Maksimu Vengerovu, Minetti kvartetu, Nicolas Altstaedtu ir Marianne Crebassa.

Savo **Koncerte akordeonui (2026)** Fazilas Say atsigręžia į instrumentą, kuris ilgą laiką užėmė marginalią vietą klasikinės muzikos koncertų salėse, tačiau kartu atspindi nepaprastą kultūrinę įvairovę. Say savo kūryboje nuolat nagrinėja tapatybės ir garsinio hibridiškumo klausimus. Akordeonas tokiame tyrinėjimui yra itin tinkama priemonė: jis jungia liaudies muzikos, tango, klezmerių ir šiuolaikinės kompozicijos tradicijas. Taigi koncertas tampa ne tiek įprasto virtuozizmo demonstracija, kiek erdve sudėtingam ir daugiasluoksniam garsų pasauliui tyrinėti. Trys kūrinio dalys sudaro struktūrą, kuri kuria savitą pasakojimą, griežtai nesilaikydama klasikinių formų. Pirmoji dalis *Adagio* skleidžiasi tarsi kvėpuojantis garsovaizdis, kuriame akordeonas tai iškyla į pirmą planą kaip solistas, tai įsilieja į kamerinį skambesį. Kadencija čia tampa ne tiek virtuoziška dalimi, kiek introspektyviu monologu. *Scherzo* įneša ritminio aštrumo ir kone mechaninės energijos, atskleisdamas Say polinkį į kintančius ritminius modelius, paveiktus improvizacinės ir nevakarietiškos muzikos tradicijų. Finalinis *Andante* sutelkia šiuos elementus, tačiau jų įprastai neišsprendžia – vietoje to sukuria kontemplytią garsinę erdvę, kurioje apmąstoma tai, kas skambėjo anksčiau.

With his extraordinary pianistic talents, **Fazil Say** (b. 1970) has been touching audiences and critics alike for more than twenty-five years. Concerts with this artist are something different. They are more direct, more open, more exciting; in short, they go straight to the heart. Fazil Say had his first piano lessons from Mithat Fenmen, who had himself studied with Alfred Cortot in Paris. Perhaps sensing just how talented his pupil was, Fenmen asked the boy to improvise every day on themes to do with his daily life before going on to complete his essential piano exercises and studies. This contact with free creative processes and forms are seen as the source of the immense improvisatory talent and the aesthetic outlook that make Fazil Say the pianist and composer he is today. He has been commissioned to write music for, among others, the Salzburger Festspiele, the WDR and the Schleswig-Holstein Musik Festival, the Konzerthaus Wien, the Dresdner Philharmonie, and the BBC. His oeuvre includes four symphonies, two oratorios, various solo concertos and numerous works for piano and chamber music. He has played with all of the renowned American and European orchestras and numerous leading conductors, building up a multifaceted repertoire ranging from Bach, through the Viennese Classics (Haydn, Mozart and Beethoven) and the Romantics, right up to contemporary music, including his own piano compositions. Guest appearances have taken Fazil Say to countless countries on all five continents. He also performs chamber music regularly: for many years he was part of a duo with the violinist Patricia Kopatchinskaja. Other notable collaborators include Maxim Vengerov, the Minetti Quartet, Nicolas Altstaedt and Marianne Crebassa.

With his **Accordion Concerto (2026)**, Fazil Say turns to an instrument that has long occupied a marginal position in the classical concert hall while embodying a remarkable cultural diversity. Say's oeuvre has consistently explored questions of identity and sonic hybridity. The accordion provides an ideal medium for this inquiry, linking traditions from folk music, tango, klezmer, and contemporary composition. The concerto thus emerges not as a vehicle for conventional virtuosity but as a space for exploring a complex and layered sound world. The three movements form a structure that develops its own narrative rather than adhering strictly to classical models. The opening movement *Adagio* unfolds as a breathing sonic landscape in which the accordion alternates between solo prominence and chamber-like integration. The cadenza becomes less a display piece than an introspective monologue. The *Scherzo* introduces rhythmic sharpness and almost mechanical energy, revealing Say's affinity for shifting rhythmic patterns influenced by improvisational and non-Western traditions. The final *Andante* gathers these elements without resolving them conventionally, instead creating a contemplative sonic space that reflects on what has come before.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

Lietuvos valstybinį simfoninį orkestrą (LVSO) 1988 m. subūrė jo meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas Gintaras Rinkevičius. Nuo 1999 m. LVSO pasirodymus rengia Vilniaus kongresų rūmų koncertų salėje, koncertuoja Lietuvoje ir svetur (Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje, Olandijoje, Ispanijoje, Didžiojoje Britanijoje, Taivane ir kt.), dalyvavo prestižiniuose festivaliuose, tarp kurių – Varšuvos ruduo Lenkijoje, „Europamusicale“ Vokietijoje, Estorilio pakrantės Portugalijoje, Santa Kruso ir Santandero Ispanijoje, Nijono Šveicarijoje, Čičesterio bei Lidso Didžiojoje Britanijoje. Su LVSO yra koncertavę iškilūs solistai ir dirigentai. LVSO kūrybinėje veikloje – unikalias teminės programos, lietuviškų partitūrų premjeros, atliktos visos Gustavo Mahlerio ir Ludwigo van Beethoveno simfonijos. Gausų simfoninės muzikos repertuarą papildė koncertiniai ir sceniniai operų pastatymai, parengta daugiau kaip 20 operų, 2007 m. atlikta pusiau sceninė Juliaus Juzeliūno operos *Žaidimas* premjera. Nuo 2006 m. bendradarbiaudamas su režisiere Dalia Ibelhauptaite ir kostiumų dailininku Juozu Statkevičiumi LVSO kasmet pastato bent po vieną naują operos spektaklį. LVSO diskografijoje daugiau kaip 20 kompaktinių plokštelių, nuo 2005 m. įgyvendinamas išskirtinis užmojis Lietuvos muzikos istorijoje įrašyti ir išleisti visus Mahlerio simfoninius kūrinius. 2006 m. orkestrui suteikta Japonijos vyriausybės kultūrinė parama – daugiau kaip 1 mln. litų vertės nauji muzikos instrumentai.

The Lithuanian State Symphony Orchestra (LVSO) was founded in 1988 upon the initiative of Rinkevičius, its artistic director and principal conductor. Since 1999, the LVSO has been based in Vilnius's Congress Concert Hall. The orchestra gives concerts in Lithuania and abroad (France, Italy, Germany, the Netherlands, Spain, Great Britain, Taiwan, etc.), has taken part in prestigious festivals, including Warsaw Autumn and Europamusica in Munich and locations such as the Es-toril Coast in Portugal, Santa Cruz and Santander in Spain, Nyon in Switzerland, and Chichester and Leeds in Great Britain. The LVSO has collaborated with prominent soloists and conductors. The LVSO has presented many unique thematic programmes, premiered Lithuanian works, and performed complete symphonies by Gustav Mahler and Ludwig van Beethoven. The orchestra's symphonic repertoire is complemented by concert versions of staged operas – about 20 in total. In 2007, the orchestra premiered *Žaidimas (The Game)*, a semi-staged opera by Julius Juzeliūnas. In 2006, the LVSO commenced collaboration with theatre director Dalia Ibelhauptaitė and costume designer Juozas Statkevičius. The team annually produces at least one new opera. The LVSO's discography amounts to more than 20 CDs. Since 2005, the orchestra has been carrying out an exceptional project in Lithuania – to record and release Mahler's complete symphonic works. In 2006, the orchestra was granted Japanese governmental cultural support – over a million litas for the purchase of new musical instruments.

The Telegraph **Kseniją Sidorovą** apibūdina kaip „stulbinančią“, o *Seen and Heard International* – kaip „vieną magnetiškiausių solisčių, kokias kada nors pamatysite“. Ji plačiai pripažįstama ryškiausia klasikinio akordeono ambasadore. Už „veržlumą, stilių, laikyseną ir nepriekaištingą virtuozškumą“ (*ZealNYC*) vertinama atlikėja kiekviename pasirodyme įtaigiai derina techninį meistriškumą ir išraiškingą muzikalumą. Jos repertuaras aprėpia daugiau nei tris šimtmečius – nuo Johanno Sebastiano Bacho, Astoro Piazzollos iki Erkki-Sveno Tüüro ir Václavo Trojano kūrinų. Jį taip pat nuolat papildo šiuolaikinės kompozicijos, parašytos specialiai K. Sidorovai. Ji aktyviai populiarina naująją muziką ir plečia akordeono repertuarą, inicijuodama naujų kūrinų užsaky-mus ir bendradarbiaudama su šiuolaikiniais kompozitoriais. K. Sidorova yra koncertavusi su „Philharmonia Orchestra“, BBC simfoniniu orkestru (įskaitant pasirodymą „Last Night of the Proms“ koncerte), Miuncheno filharmonijos, Prancūzijos nacionalinio, Elbės filharmonijos, Sinsinacio simfoniniu, Atlantos simfoniniu, Liuksemburgo filharmonijos, Ciuricho „Tonhalle“ orkestru ir daugeliu kitų kolektyvų. Ji bendradarbiauja su dirigentais Paavo Järvi, Marin Alsop, Thomasu Hengelbrocku, Vasiliu Petrenko, Andriu Poga, Kirillu Karabitsu, Christianu Reifu ir Nil Venditti. K. Sidorovos veikloje reikšmingą vietą užima ir kamerinė muzika. Ji nuolat koncertuoja su Avi Avitaliu, Benjaminu Applu, „Goldmund Quartet“, Nemanja Radulovićumi, Andreasu Ottensameriu, Tine Thing Helseth, Juanu Diego Flórezu ir Nicola Benedetti. Ji yra nuolatinė svarbiausių muzikos festivalių viešnia, koncertavusi Verbier, Rheingau, Ravinia, Cheltenhamo, buvusiam „Mostly Mozart“, MITO, Gstaado „Menuhin“ ir MISA festivaliuose Šanchajuje.

Described as “revelatory” (*The Telegraph*) and “one of the most magnetic soloists you will ever see” (*Seen and Heard International*), **Ksenija Sidorova** is widely recognised as the leading ambassador of the classical accordion. Celebrated for her “verve, style, attitude and impeccable virtuosity” (*ZealNYC*), she brings a compelling blend of technical brilliance and expressive musicality to every performance. Her repertoire spans over three centuries, encompassing works by J. S. Bach, Astor Piazzolla, Erkki-Sven Tüür and Václav Trojan, alongside a growing body of contemporary works written specifically for her. A passionate advocate for new music, Sidorova continues to expand the accordion repertoire through new commissions and collaborations. Sidorova has previously appeared with the Philharmonia Orchestra, the BBC Symphony Orchestra (including at the Last Night of the Proms), Münchner Philharmoniker, Orchestre National de France, NDR Elbphilharmonie Orchester, Cincinnati Symphony, Atlanta Symphony, Orchestre Philharmonique du Luxembourg, Tonhalle-Orchester Zürich, and many others. She collaborates with conductors such as Paavo Järvi, Marin Alsop, Thomas Hengelbrock, Vasily Petrenko, Andris Poga, Kirill Karabits, Christian Reif, and Nil Venditti. A dedicated chamber musician, Sidorova also performs regularly with Avi Avital, Benjamin Appl, Goldmund Quartet, Nemanja Radulović, Andreas Ottensamer, Tine Thing Helseth, Juan Diego Flórez, and Nicola Benedetti. A regular guest at major festivals, she has appeared at Verbier, Rheingau, Ravinia, Cheltenham, (ex) Mostly Mozart, MITO, Gstaad Menuhin and MISA festival in Shanghai.

Brett Dean, žr. p. 4 | see p. 4

LNSO koncerte | In the concert of LNSO:

žymusis smuiko virtuozas | renowned violin virtuoso

SERGEJ KRYLOV

ir pripažintos lietuvių dainininkės | and acclaimed Lithuanian singers

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS | LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Solistai | Soloists: SERGEJ KRYLOV (smuikas | violin), GUNTA GELGOTĖ,

LINA DAMBRAUSKAITĖ (sopranai | sopranos)

Dirigentas | Conductor ROBERTAS ŠERVENIKAS

Mirela Ivičević. *Black Moon Lilith* (2019–2021, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Algirdas Martinaitis. *Gulbės giesmės simfonija | The Swan Song Symphony* (2026, pasaulinė premjera | world premiere)

Esa-Pekka Salonen. Koncertas smuikui ir orkestrui | *Violin Concerto* (2009, premjera Lietuvoje | Lithuanian premiere)

Mirela Ivičević, žr. p. 6 | see p. 7

***Black Moon Lilith* (2019–2021)** remiasi mitologine Lilit figūra, tradiciškai siejama su moters nepriklausomybe, transgresija ir pasipriešinimu nusistovėjusioms hierarchijoms. Kroatijos radijo ir televizijos simfoninio orkestro bei Zagrebo muzikos bienalės užsakymu sukurtame kūrinyje ši senovinė figūra virsta šiuolaikiniu orkestriniu autonomijos ir nepaklusnumo simboliu. Užuoat vaizdavusi Lilit vien kaip demonišką ar mitologinę būtybę, Ivičević išryškina jos dviprasmiškumą: nenuspėjamą, nesuvaldomą ir primestoms tapatybėms besipriešinančią prigimtį. Orkestrinė muzika atspindi šį nepastovumą – kontrastingos faktūros, kintantis garsinis tankis ir energijos protrūkiai leidžia atskirtiems instrumentų tembrams iškilti iš bendro orkestro skambesio ir kartu jam mesti iššūkį.

***Black Moon Lilith* (2019–2021)** draws on the mythological figure of Lilith, traditionally associated with female independence, transgression and resistance to established hierarchies. Commissioned by the Croatian Radiotelevision Symphony Orchestra and the Music Biennale Zagreb, the work transforms this ancient figure into a contemporary orchestral symbol of autonomy and defiance. Rather than portraying Lilith as simply a demonic or mythical character, Ivičević embraces her ambiguity: unpredictable, untameable and resistant to imposed identities. The orchestral writing reflects this instability through contrasting textures, shifting densities and eruptions of energy, allowing individual instrumental colours to emerge from and challenge the collective orchestral sound.

Gulbės giesmės simfonija dviem sopranams ir simfoniniam orkestrui (2026). Simfonija yra dviejų dalių, kurios atliekamos be pertraukos. Pirmoje dalyje, intensyvaus orkestrinio judėjimo fone, sopranai imituoja gyvastingą paukščių čiulbėjimą, kartais pereinantį į atskirus žodėlius apie įstabiusius dangaus šviesulius lotynų, prūsų, hebrajų ir kitomis kalbomis. Piktųjų paukščių intarpą perteikia japonų kovos riksmas, o erelis lotynų kalba skelbia apokaliptines žmonijos nelaimes. Visa tai susipina į kalbų sumaištį, Umberto Eco žodžiais tariant, – *confusio linguarum* (lot.). Simfonijoje „kalbų sumišimas“ galioja ir instrumentiniam daugiakalbiškumui. Sekant kinematografo montažo principu, dažnai gretinamos viena kitai prieštaraujančios muzikinės struktūros, siekiant naujo ir aktualaus skambesio bei kūrinio eigos intensyvumo. Simfonijos pirmos dalies „sumaištis“ persikelia ir į antrą dalį. Sekant evangeliniu Apreiškimo Jonui tekstu, pereinama į katastrofiškąjį Babelės miesto žlugimą: „Babele, galingasai mieste, per valandą įvyko tavo teismas“ (Apr 18, 10), palydint tai gilaus liūdesio aimana: „Vasaros vaisiai, kurių taip geidė tavo siela, nutolo nuo tavęs...“ (Apr 18, 14). Kūrinys baigiamas citata iš Lukrecijaus (Lucreti, I a. pr. Kr.) „Apie daiktų prigimtį“: „... koks ateisiančių metų likimas... kas atsitiks mums... to niekas nežino...“. Paukštės-moters tema kūrinyje išreikšta ne įprastine melodika, o naudojant dažną sekundinių intervalų „sukabinimą“. Tai primena priešistorinį primityvą, archeologinės keramikos puošybą virveline technika, iš dalies ir archajiškąjį sutartinių skambesį. Gulbės giesmės simfonija primena ankstesnius kompozitoriaus kūrinius, susietus su paukščių gyvybės ir žūties tema (*Cantus ad futurum, Saulės giesmė, Strazdiškasis*). Gulbės giesmė jau nuo Antikos laikų (Cicerono, *Eschilo*) minima kaip gyvenimo ir kūrybos baigties ženklas. Vėliau ši legenda pasaulyje „išspinduliuoja“ į įvairias gėrio ir blogio mitologemas. Ir vieną iš jų – kaip nemirtingosios gulbės įvaizdį – autorius eksponuoja šiame kūrinyje: mirtis yra nemirtinga... Kūrinio sukūrimą parėmė Lietuvos kultūros taryba.

The Swan Song Symphony for two sopranos and symphony orchestra (2026). The symphony consists of two movements, performed without a break. In the first movement, amid intense orchestral activity, the sopranos imitate the lively chirping of birds, at times developing into fragments of words about the wondrous celestial bodies in Latin, Prussian, Hebrew, and other languages. The interlude of the malevolent birds is conveyed through Japanese battle cries, while the eagle proclaims the apocalyptic calamities of humankind in Latin. All this intertwines into a confusion of languages, or, in the words of Umberto Eco, *confusio linguarum* (Latin). In the symphony, this “confusion of languages” also applies to instrumental multilingualism. Following the principle of cinematic montage, musical structures that contradict one another are frequently juxtaposed, in pursuit of a new and relevant sound and a heightened sense of intensity in the course of the work. The “confusion” of the symphony’s first movement carries over into the second. Following the Gospel text of the Book of Revelation, the music moves towards the catastrophic destruction of the city of Babylon: “Babylon, mighty city, in one hour your judgment has come” (Rev. 18:10), accompanied by a lament of profound sorrow: “The fruit you longed for, the fruit your soul desired, has departed from you...” (Rev. 18:14). The work concludes with a quotation from Lucretius’ *On the Nature of Things* (De rerum natura, 1st century BC): “... what fate awaits the coming years... what will happen to us... no one knows...” The theme of the bird-woman is expressed not through conventional melody, but through the frequent “interlocking” of seconds. This evokes prehistoric primitivism, the decoration of archaeological pottery using the corded technique, and, in part, the archaic sonority of sutartinės. The Swan Song Symphony recalls the composer’s earlier works associated with the theme of birds’ life and death (*Cantus ad futurum, Saulės giesmė, Strazdiškasis*). The swan song has been regarded since Antiquity (by Cicero and Aeschylus) as a sign of the end of life and creative work. Later, this legend “radiates” throughout the world into various mythologies of good and evil. In this work, the composer presents one of them – the image of the immortal swan: death is immortal... The creation of the work was supported by the Lithuanian Council for Culture.

Esa-Pekka Salonen – pasaulinio garso dirigentas ir įžymus kompozitorius. Šį sezoną jis pradėjo eiti Los Andželo filharmonijos kūrybos vadovo pareigas, o nuo 2027–2028 m. sezono jis taip pat taps Paryžiaus filharmonijos kūrybos ir inovacijų programos vadovu bei Paryžiaus orkestro (Orchestre de Paris) vyr. dirigentu. Salonenas yra Londono Philharmonia orkestro, Los Andželo filharmonijos ir Švedijos radijo simfoninio orkestro dirigentas emeritas – visiems trimis orkestrams jis anksčiau vadovavo kaip muzikos vadovas ar vyr. dirigentas. Be to, jis yra buvęs San Fransisko simfoninio orkestro muzikos vadovas. Tarp pastarųjų sezonų darbų – kartu su Gustavo Dudameliu ir Rafaeliu Payare įkurtas California Festival, rezidencijos Berlyno filharmonijoje, Hamburgo Elbės filharmonijoje ir Zolcburgo Velykų festivalyje. Salonenas yra sukaupęs itin plačią diskografiją tiek kaip dirigentas, tiek kaip kompozitorius. Tarp naujausių įrašų – „Deutsche Grammophon“ išleistas K. Saariaho operos *Adriana Mater* pasaulinės premjeros įrašas, pelnęs „Grammy“ apdovanojimą už geriausią operos įrašą, „Pentatone“ išleistas B. Bartoko trijų fortepijoninių koncertų įrašas su pianistu Pierre’u-Laurent’u Aimardu, visi trys Saloneno parašyti koncertai – fortepijonui (sukurtas Jefimui Bronfmanui), smuikui (Leilai Josefowicz) ir violončelei (Yo-Yo Ma) – taip pat yra įrašyti jam pačiam

diriguojant. Salonenas, kaip kompozitorius, garsėja meistriškomis kompozicijomis, kurias kritikai įvardija intuityviomis ir intelektualiomis. Praėjusį sezoną įvyko jo Koncerto valtornai ir naujo kūrinio smuikui ir violončelei *Drømmelogikk* premjeros, taip pat jis pats dirigavo savo kūrinius Tiu ir Nyx, o jo Helix, kінēma ir Koncertą violončelei atliko įvairūs kolektyvai visame pasaulyje. Salonenui, kaip kompozitoriui, yra skirta ne viena reikšminga premija: 2014 m. jis pelnė Nemmerso kompozicijos premiją, 2012 m. jo Koncertas smuikui buvo apdovanotas „Grawemeyer“ prizų, 1997 m. jam skirta Karališkosios filharmonijos draugijos dirigento premija, o 1992 m. už kūrinį Floof jis pelnė UNESCO Rostrum premiją.

Esa-Pekka Salonen is a world-famous conductor and renowned composer. He began his tenure as Creative Director of the Los Angeles Philharmonic this season, and starting with the 2027–2028 season, he will also become the Head of Creative and Innovative Programmes at the Philharmonie de Paris and Chief Conductor of the Orchestre de Paris. Salonen holds the title of Conductor Laureate with the Philharmonia Orchestra (London), the Los Angeles Philharmonic, and the Swedish Radio Symphony Orchestra – all of which he previously led as music director or chief conductor. Additionally, he is a former music director of the San Francisco Symphony. Highlights of recent seasons include co-founding the California Festival with Gustavo Dudamel and Rafael Payare, as well as residencies with the Berlin Philharmonic, the Elbphilharmonie in Hamburg, and the Salzburg Easter Festival. Salonen has built an extensive discography as both a conductor and a composer. Recent recordings include the Deutsche Grammophon release of the world premiere of Kaija Saariaho's opera *Adriana Mater* – which won the Grammy Award for Best Opera Recording – and the Pentatone release of Béla Bartók's three piano concertos with pianist Pierre-Laurent Aimard; additionally, all three concertos composed by Salonen – for piano (written for Yefim Bronfman), violin (for Leila Josefowicz), and cello (for Yo-Yo Ma) – have been recorded under his own baton. As a composer, Salonen is renowned for masterful works that critics describe as both intuitive and intellectual. Last season saw the premieres of his Horn Concerto and a new work for violin and cello, *Drømmelogikk*; he also conducted his own compositions Tiu and Nyx, while ensembles around the world performed Helix, kінēma, and his Cello Concerto. Salonen has received numerous significant awards for his compositions: the Nemmers Prize in Music Composition in 2014, the Grawemeyer Award for his Violin Concerto in 2012, the Royal Philharmonic Society Conductor's Award in 1997, and the UNESCO Rostrum Prize for his work Floof in 1992.

Koncertas smuikui ir orkestrui (2009).

1. *Mirage*
2. *Pulse I*
3. *Pulse II*
4. *Adieu*

Savo Koncertą smuikui rašiau nuo 2008 m. birželio iki 2009 m. kovo. Devynis mėnesius – tiek pat, kiek trunka žmogaus nėštumas. Gražus sutapimas. Keturiuose Koncerto dalyse nusprendžiau aprėpti kuo platesnį, kokį tik galėjau įsivaizduoti, raiškos spektrą: nuo virtuoziško ir efektingo iki agresyvaus ir brutalaus, nuo meditatyvaus ir statiško iki nostalgiško ir rudeniško. Šiame procese nuostabia partnere tapo Leila Josefowicz. Ji nežino, kas yra ribos, nežino, kas yra baimė, ir nuolat skatino mane leisti į vietas, į kurias nebuvau tikras, ar išdrįščiau eiti. Šio proceso rezultatas – šis Koncertas – yra ne tik jos portretas, bet ir mano kiek asmeniškesnis pasakojimas, savotiška mano, kaip muzikanto ir žmogaus, patirčių santrauka sulaukus penkiasdešimties – reikšmingo gyvenimo lūžio.

Violin Concerto (2009).

1. *Mirage*
2. *Pulse I*
3. *Pulse II*
4. *Adieu*

I wrote my *Violin Concerto* between June 2008 and March 2009. Nine months, the length of human gestation, a beautiful coincidence. I decided to cover as wide a range of expression as I could imagine over the four movements of the Concerto: from the virtuosic and flashy to the aggressive and brutal, from the meditative and static to the nostalgic and autumnal. Leila Josefowicz turned out to be a fantastic partner in this process. She knows no limits, she knows no fear, and she was constantly encouraging me to go to places I was not sure I would dare to go. As a result of that process, this Concerto is as much a portrait of her as it is my more private narrative, a kind of summary of my experiences as a musician and a human being at the watershed age of 50.

ATLIKĖJAI | PERFORMERS

Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, žr. p. 16

Lithuanian National Symphony Orchestra, see p. 16

Išskirtiniu virtuozizmu, ekspresyvumu ir rafinuotu garso grožiu pasižymintis **Sergejus Krylovas** šiandien pripažįstamas vienu autoritėtingiausių ir ryškiausių smuikininkų tarptautinėje muzikos scenoje. Jis nuolat kviečiamas į svarbiausius festivalius ir koncertų sales, yra koncertavęs su Londono filharmonijos, Karališkuoju filharmonijos, Prancūzijos radijo filharmonijos, Berlyno vokiečių simfoniniu, Strasbūro filharmonijos, Budapešto festivalio, NHK simfoniniu, Milano „La Scala“ filharmonijos ir daugeliu kitų orkestrų. Smuikininkas bendradarbiavo su tokiais dirigentais kaip Vasilijus Petrenko, Vladimiras Jurowskis, Mstislavas Rostropovičius, Roberto Abbado, Charles'is Dutoit, Osmo Vänskä, Fabio Luisi, Jukka-Pekka Saraste, Marin Alsop, Simone Young ir kt. Atlikėjo diskografijoje – įrašai „Deutsche Grammophon“, „Sony Classical“ ir EMI leidybos kompanijoms. Jis taip pat įrašė Krzysztofo Pendereckio Koncertą smuikui *Metamorfozės*, diriguojant pačiam kompozitoriui. Šis įrašas buvo dalis reikšmingo projekto, skirto visų Pendereckio kūrinių įrašams. Nuo 2008 m. Sergejus Krylovas yra Lietuvos kamerinio orkestro meno vadovas. Jis groja 1710 m. Stradivarijaus smuiku „Camposelice“, kurį jam paskolino „Sasakawa Music Foundation“.

Renowned for his exceptional virtuosity, expressive intensity and refined tonal beauty, **Sergej Krylov** is recognized as one of the most authoritative and distinctive violinists on today's international music scene. A regular guest at leading festivals and concert halls, he has performed with the London Philharmonic, Royal Philharmonic, Orchestre Philharmonique de Radio France, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Orchestre Philharmonique de Strasbourg, Budapest Festival Orchestra, NHK Symphony Orchestra, Filarmonica della Scala, and many others. He has collaborated with conductors such as Vasily Petrenko, Vladimir Jurowski, Mstislav Rostropovich, Roberto Abbado, Charles Dutoit, Osmo Vänskä, Fabio Luisi, Jukka-Pekka Saraste, Marin Alsop, Simone Young, etc. His discography includes recordings for Deutsche Grammophon, Sony Classical and EMI. He also recorded Krzysztof Penderecki's Violin Concerto *Metamorphosen* under the composer's direction, as part of a landmark project to record Penderecki's complete works. Since 2008, he is Music Directors of the Lithuanian Chamber Orchestra. He plays the Stradivarius "Camposelice" (1710) loaned by Sasakawa Music Foundation.

Iš Latvijos kilusi ir Lietuvoje gyvenanti **Gunta Gelgotė** (koloratūrinis sopranas) yra įvairių konkursų laureatė, 2009 m. pelnė Latvijos didįjį muzikos prizą už „Metų debiutą“. Dainininkė yra parengusi pagrindinius vaidmenis Latvijos nacionaliniame operos ir baleto teatre (Cerlina – W. A. Mozarto *Don Žuanas*, Sofija – J. Massenet *Verteris*, Oskaras – G. Verdi *Kaukių balius*), o Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre atliko Adelės (J. Strausso *Šikšnosparnis*), Sapnų mergaitės (O. Narbutaitės *Kornetas*), Kunigundos (L. Bernsteinio operetė *Kandidas*) vaidmenis. Solistė yra atlikusi soprano partijas C. Orffo *Carmina burana*, G. Faurė *Requiem*, W. A. Mozarto *Exsultate jubilate*, B. Britteno *Les Illuminations*. Solistė dažnai rengia koncertus su ansambliu „Sinfonietta Riga“, Šlėzvigo-Holšteino festivalio orkestru ir kitais kolektyvais. G. Gelgotė yra aktyvi šiuolaikinės muzikos atlikėja. 2023 m. solistė buvo apdovanota „Auksiniu scenos kryžiumi“ už Julijos vaidmenį B. Kutavičiaus operoje *Lokys*.

Gunta Gelgotė (coloratura soprano), a native of Latvia now residing in Lithuania, is a prize-winner of various competitions and received the Latvian Grand Music Award for "Debut of the Year" in 2009. She has performed leading roles at the Latvian National Opera and Ballet (Zerlina in W. A. Mozart's *Don Giovanni*, Sophie in J. Massenet's *Werther*, and Oscar in G. Verdi's *Un ballo in maschera*) and at the Lithuanian National Opera and Ballet Theatre, where she sang the roles of Adele (R. Strauss's *Die Fledermaus*), the Dream Girl (O. Narbutaitė's *The Cornet*), and Cunegonde (L. Bernstein's operetta *Candide*). The soloist has performed soprano parts in works such as C. Orff's *Carmina Burana*, G. Fauré's *Requiem*, W. A. Mozart's *Exsultate, jubilate*, and B. Britten's *Les Illuminations*. She frequently performs with the Sinfonietta Rīga ensemble, the Schleswig-Holstein Festival Orchestra, and other ensembles. G. Gelgotė is an active performer of contemporary music; in 2023, she was awarded the "Golden Stage Cross" for her role as Julia in B. Kutavičius's opera *The Bear* (*Lokys*).

Operos solistė **Lina Dambrauskaitė** (sopranas) debiutavo Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre Barbarinos vaidmeniu W. A. Mozarto operoje *Figaro vedybos* 2015 m., o 2016 m. dalyvavo Juliuso Juzeliūno 100-mečiui atgaivintos jo operos *Žaidimas* pastatyme, sukūrusi Ponios Gigaks vaidmenį. 2017 m. Baroko operos teatre sukūrė pagrindinį Semelės vaidmenį G. F. Händelio operoje-oratorijoje *Semelė*, sulaukusį kritikų liaupsių už virtuoziškas koloratūras, ir laimėjo stažuotę Londono karališkosios muzikos akademijos Operos studijoje. 2019–2021 m. stažavosi Ciuricho operos studijoje, dainavo šio teatro spektakliuose. Klaipėdos valstybiniame muzikiniame teatre sukūrė pagrindinį Mari vaidmenį G. Donizetti komiškoje operoje *Pulko duktė*, už šį vaidmenį ir už Sofi vaidmenį R. Strausso *Rožės kavalieriuje* (LNOBT) pelnė „Auksinį scenos kryžį“. 2024 m. sukūrė Erdvėlaivio kapitones vaidmenį Ph. Glasso operoje *Kelionė*, už kurį taip pat buvo nominuota „Auksiniam scenos kryžiui“.

Opera soloist **Lina Dambrauskaitė** (soprano) made her debut at the Lithuanian National Opera and Ballet Theatre in 2015 as Barbarina in W. A. Mozart's *The Marriage of Figaro*; in 2016, she performed the role of Madame Gigax in a revival of Julius Juzeliūnas's opera *The Game* (staged for the composer's centenary). In 2017, she sang the title role in G. F. Handel's opera-oratorio *Semele* at the Baroque Opera Theatre – a performance that garnered critical acclaim for her virtuosic coloratura – and won an internship at the Royal Academy of Music Opera Studio in London. From 2019 to 2021, she undertook an internship at the Zurich Opera Studio and performed in the theatre's productions. At the Klaipėda State Music Theatre, she created the lead role of Marie in G. Donizetti's comic opera *The Daughter of the Regiment*; for this role, as well as for her portrayal of Sophie in R. Strauss's *Der Rosenkavalier* (at the LNOBT), she was awarded the Golden Stage Cross. In 2024, she performed the role of the Spaceship Captain in Philip Glass's opera *The Voyage*, earning a nomination for the Golden Stage Cross for this performance as well.

Bene daugiausia šio laikmečio naujų simfoninių kūrinių į gyvenimą paleidžiantis **Robertas Šervenikas** nuo 2000 m. dirba su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru (LNSO), o nuo 2021 m. taip pat yra Kauno valstybinio choro meno vadovas ir vyr. dirigentas. Dirigentas nuo-

lat kviečiamas diriguoti svarbiuose šiuolaikinės muzikos festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje. Pastarieji sezonai R. Šervenikui kupini neeilinių įvykių – tai koncertai su Tokijo filharmonijos orkestru, debiutas Nacionalinėje Bordo operoje Prancūzijoje, spektakliai Barselonos Grand Teatre del Liceu, su Kauno valstybiniu choru atliktos monumentalios G. Mahlerio simfonijos Nr. 2 ir Nr. 8, G. Verdi *Requiem*, B. Britteno *Karo requiem*, L. Boulanger *Du fond de l'abime* („Iš bedugnės gelmių“), įrašyta O. Narbutaitės oratorija *Centones meae urbi*, įvyko choro gastrolės su Londono simfoniniu orkestru, maestro buvo apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi. 2008–2018 m. R. Šervenikas ėjo muzikos vadovo pareigas Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre, 2016 m. buvo apdovanotas Kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“. Nuo 2008 m. jis bendradarbiauja su Bavarijos valstybiniu operos teatro Miunchene, 2019 m. debiutavo Oslo operos teatre, 2020 m. – Ciuricho operos teatre. R. Šervenikas – Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas.

Robertas Šervenikas, who has premiered more new symphonic works of the modern era in Lithuania than anyone else, has been working with the Lithuanian National Symphony Orchestra (LNSO) since 2000 and has served as the artistic director and chief conductor of the Kaunas State Choir since 2021. He is frequently invited to conduct at major contemporary music festivals in Lithuania and abroad. Recent seasons have been filled with extraordinary events, including concerts with the Tokyo Philharmonic Orchestra, a debut at the Opéra National de Bordeaux in France, performances at the Gran Teatre del Liceu in Barcelona, and – with the Kaunas State Choir – performances of monumental works such as Mahler's Symphonies No. 2 and No. 8, Verdi's Requiem, Britten's War Requiem, and Lili Boulanger's *Du fond de l'abime* ("From the Depths of the Abyss"). He also recorded Onutė Narbutaitė's oratorio *Centones meae urbi*, toured with the London Symphony Orchestra, and was awarded the Knight's Cross of the Order for Merits to Lithuania. In 2008–2018 Šervenikas served as music director at the Lithuanian National Opera and Ballet Theatre, and in 2016, he received the Ministry of Culture's honorary badge, "Carry Your Light and Believe". He has been collaborating with the Bavarian State Opera in Munich since 2008, the Oslo Opera House (2019), at the Zurich Opera House (2020). R. Šervenikas is a laureate of the Lithuanian National Prize for Culture and Art.